

sak

From: sepi [sepi@ellinikietairia.gr]
Sent: Τετάρτη, 31 Μαΐου 2006 2:19 μμ
To: 'sak'
Subject: FW: δελτίο τύπου για Ζάππειο και Γουδί
Importance: High

From: ecogreens [mailto:ecogreen@otenet.gr]
Sent: Wednesday, May 31, 2006 1:08 PM
To: Ecogreens Office
Subject: δελτίο τύπου για Ζάππειο και Γουδί

**Οικολόγοι
Πράσινοι**

ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ
www.ecogreens.gr - email: ecogreen@otenet.gr

Αθήνα: Κολοκοτρώνη 31, 10562, τηλ. 210.3241001, fax 210 3241825
Θεσσαλονίκη: Φιλίππου 51, 54631, τηλ. 2310.222503, fax 2310.421196

30.5.2006

**ΣΕ ΠΟΙΟΝ ΑΝΗΚΟΥΝ ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ ΤΗΣ
ΠΟΛΗΣ;** Οι Οικολόγοι Πράσινοι διαμαρτύρονται για την εκχώρηση των
25,5 στρ. στο Γουδί
 και για το νομοσχέδιο που προβλέπει ιδιωτικές χρήσεις για τα άλση του
Ζαππείου.

Με δεδομένο το έλλειμμα της Αθήνας σε ελεύθερους χώρους και τις πιέσεις που
 δέχεται και το λίγο πράσινο που υπάρχει, θα περίμενε κανείς ότι όλες οι
 προσπάθειες θα συγκεντρώνονταν στην προστασία και την επέκτασή του.
 Δυστυχώς όμως η απλή αυτή λογική δε φαίνεται να βρίσκει απήχηση στις
 επιλογές όσων αποφασίζουν για την πόλη μας.

Στο Γουδί η δημιουργία του Μητροπολιτικού Πάρκου υπονομεύεται με την
 πρόσφατη παραχώρηση των εγκαταστάσεων του Μπάντμιντον για ιδιωτική
 εκμετάλλευση, μαζί με υπαίθρια έκταση συνολικά 25,5 στρεμμάτων (όσο
 ολόκληρο το Άλσος Παγκρατίου). Το συγκρότημα βρίσκεται στη Β' Ζώνη
 Προστασίας του Υμηττού, όπου επιτρέπονται μόνο κοινωφελείς χρήσεις. Είχε
 χωροθετηθεί με τον Ολυμπιακό Νόμο 2947/2000 ως λυόμενη προσωρινή
 κατασκευή αποκλειστικά για τις ανάγκες των Ολυμπιακών Αγώνων, με
 υποχρέωση να απομακρυνθεί 6 μήνες μετά το τέλος τους. Η αναίρεση της
 υποχρέωσης αυτής (όπως και για τις άλλες προσωρινές κατασκευές των
 Αγώνων) με τον περσινό νόμο για τα Ολυμπιακά Ακίνητα, αποτελεί άμεση
 επιδείνωση των περιβαλλοντικών όρων της περιοχής και παραμένει μετέωρη

31/5/2006

CONSERVATION

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

από νομική άποψη.

Οι Οικολόγοι Πράσινοι της Αθήνας ζητάμε:

- Την ανάκληση της παραχώρησης του Μπάντμιντον, ως μη νόμιμης, και τη μετεγκατάσταση όλων των προσωρινών ολυμπιακών κατασκευών εκτός Αττικής, για να καλυφθούν αθλητικές ανάγκες της υπόλοιπης χώρας.
- Τη θεσμοθέτηση της μελέτης του Πολυτεχνείου για τη δημιουργία του Μητροπολιτικού Πάρκου στο Γουδή, όπως εγκρίθηκε από τον Οργανισμό Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας, και την άμεση προώθηση των έργων για την υλοποίησή της.

Από την πλευρά μας συμπαράτασσομαστε με τις αντιδράσεις των κατοίκων και των άλλων φορέων, και δηλώνουμε πρόθυμοι να συμβάλουμε και στη διερεύνηση της δυνατότητας για νομική προσφυγή κατά της παραχώρησης.

Αν στο Γουδή η δημιουργία του Μητροπολιτικού Πάρκου παραμένει σε εκκρεμότητα από το 1977, ο κήπος του Ζαπτείου υπάρχει από το 19^ο αιώνα στα πλαίσια κληροδοτήματος που περιλαμβάνει επίσης τους λόφους Αρδηττού και Άγρας, γύρω από το Παναθηναϊκό Στάδιο. Με τροπολογία του υπουργείου Οικονομικών, που ψηφίστηκε ήδη στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής και προωθείται για ψήφιση και στην Ολομέλεια, όλοι αυτοί οι υπαίθριοι χώροι θα μπορούν να παραχωρούνται «σε ιδιωτικούς φορείς...για τη διοργάνωση εκθέσεων, πολιτιστικών εκδηλώσεων, συνεδρίων, εορτών, αγορών...».

Οι εμπορικές αυτές χρήσεις αντιστρατεύονται ανοικτά τη σημερινή δημόσια χρήση του πάρκου ως χώρου περιπάτου, αναψυχής και παιχνιδιού, ενώ είναι αμφίβολο κατά πόσο είναι συμβατές με το σκοπό του κληροδοτήματος, που απολαμβάνει μάλιστα αυξημένη συνταγματική προστασία. Όλα αυτά μάλιστα, τη στιγμή που οι σημερινές πηγές εισόδων του Ζαπτείου καλύπτουν πλήρως τα έξοδα για τη λειτουργία και συντήρηση του πάρκου.

Παράλληλα παραμένει η απειλή κατασκευής υπόγειου γκαράζ μέσα στο πάρκο, που προβλεπόταν από παλαιότερο ολυμπιακό νομοσχέδιο, ενώ ήδη λειτουργεί επί πληρωμή και αυθαίρετο υπαίθριο πάρκινγκ της «Αίγλης».

Οι Οικολόγοι Πράσινοι της Αθήνας ζητούν να αποσυρθεί η επίμαχη τροπολογία, να καταργηθεί η πρόβλεψη για το υπόγειο γκαράζ και να αποδοθεί και πάλι στη δημόσια χρήση των πολιτών ο χώρος του πάρκου που χρησιμοποιείται αυθαίρετα για στάθμευση ΙΧ.

Παράλληλα, όμως, ζητάμε να υπάρξει μια ολοκληρωμένη πολιτική για τους δημόσιους χώρους της Αθήνας, με επίκεντρο τη συντήρηση, επέκταση και αναβάθμισή τους. Κριτήριο δε μπορεί να είναι η στενή ταμειακή λογική (ή, πολύ περισσότερο, οι πιέσεις ιδιωτικών συμφερόντων), αλλά οι ανάγκες των πολιτών και της πόλης.

Η Πολιτική Κίνηση Αθήνας
των Οικολόγων Πράσινων

Αρ. 372

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΕΕ

Συνεδρίαση

της Τρίτης 30 Μαΐου 2006

Ημερήσια Διάταξη

1. Έγκριση των πρακτικών της 370ής συνεδρίασης
2. Καμπαναριό Βενετίας (7')
3. Γυάρος (10')
4. Επέκταση λιμανιού Νάξου (5')
5. Αρχοντικό Σιάτιστας (5')
6. Νέος δρόμος στην Τήνο (3')
7. Δημερίδα Χίου (5')
8. Πρόγραμμα Χίου (5)
9. Ναός Καππαδοκίας (5')
10. Μεταμόρφωση Σωτήρος Φιλιατρών (4')
11. Πρακτικά ημερίδας «Εκκλησιαστική Αρχιτεκτονική» (5)

Ενημέρωση

1. Ναός Αγίου Ιωάννη Ελεήμονος Λυγουριίου (2')
2. Μον Παρνές
3. Ωδείο, οδού Φειδίου (2')
4. Ναός Σωτήρος στο Αλεποχώρι (3')
5. Ι. Μ. Αγ. Φιλοθέης (3')
6. Επίσκεψη στη Νάξο
7. 5 Ιουνίου, Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος (1')
8. Άλλα θέματα (10') (Δημ. Δ' ολθ' α Βύρνη)

Αντιδράσεις στο Ελληνικό για τα σενάρια μεταφοράς

«συντελεστή πρασίνου» στο κέντρο

Ο «πόλεμος» των πάρκων

«Διχάζει» το μέλλον του πρώην αεροδρομίου

Πάρκα: εμείς και οι άλλοι

Τα πάρκα στις μεγαλύτερες πρωτεύουσες του κόσμου δημιουργούνται στις πυκνοδομημένες γειτονιές ώστε να τα χρησιμοποιούν πολλοί περισσότεροι κάτοικοι, υποστηρίζει ο περιβαλλοντολόγος Νίκος Μάντζαρης. Η «ακτίνα επιρροής» του πάρκου στο Ελληνικό θα φτάσει έως τη Νέα Σμύρνη. Οι πιο πυκνοκατοικημένες και υποβαθμισμένες περιοχές, όπως η Κυψέλη, θα μείνουν «ακάλυπτες» αφού αυτοί που πιθανώς θα επισκέπτονται το Ελληνικό θα χρησιμοποιούν κυρίως αυτοκίνητο

ΠΟΛΗ-ΚΑΤΟΙΚΟΙ	ΠΑΡΚΟ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	ΜΟΡΦΗ
ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ 12.700.000	Central Park	3.410	Κέντρο πόλης, πυκνοδομημένη περιοχή	Τεχνητό, πυκνό πράσινο
ΛΟΝΔΙΝΟ 13.100.000	Hyde Park	2.550	Κέντρο πόλης, πυκνοδομημένη περιοχή	Φυσικό δάσος, πυκνό πράσινο
ΠΑΡΙΣΙ 11.200.000	Parc de la Villette	550	Εντός πόλης, μετρίως δομημένη περιοχή	Τεχνητό, λίγο πράσινο
	Jardin du Luxembourg	250	Κέντρο πόλης, πυκνοδομημένη περιοχή	Τεχνητό, πυκνό πράσινο
	Parc des Buttes Chaumont	230	Εντός πόλης, πυκνοδομημένη περιοχή	Τεχνητό, πυκνό πράσινο
ΑΤΛΑΝΤΑ 4.100.000	Centennial Olympic Park	85	Κέντρο πόλης, μέτρια - πυκνή δόμηση	Τεχνητό, λίγο πράσινο
	Piedmont Park	765	Εντός πόλης, μέτρια δόμηση	Τεχνητό, λίγο πράσινο
ΣΙΚΑΓΟ 3.400.000	Lincoln Park	4.889	Εντός πόλης, μετρίως δομημένη περιοχή	Τεχνητό, προέκυψε από προσχωσεις
ΜΑΔΡΙΤΗ 3.000.000	Parque del Buen Retiro	1.200	Κέντρο πόλης	Τεχνητό, πρώην παλάτι
ΒΑΡΚΕΛΟΝΗ 1.500.000	Parc Guél	170	Εντός πόλης	Τεχνητό

ΤΑ ΝΕΑ

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΜΑΡΙΑ ΝΤΑΛΙΑΝΗ

Μόνο πάρκο ζητούν να γίνει στο Ελληνικό κάτοικοι και επιστημονικοί φορείς, αντιδρώντας ακόμα και στη μερική «οικοπεδοποίηση» που εξήγγειλε η κυβέρνηση. Από την άλλη πλευρά, όμως, δυνάμει των φωνών όσων υποστηρίζουν πως ένα τόσο μεγάλο πάρκο στις παρυφές της πόλης δεν πρόκειται να βελτιώσει την καθημερινότητα εκατομμυρίων κατοίκων της Αθήνας, αφού είναι αρκετά μακριά από τις πυκνοδομημένες περιοχές. Όπως υποστηρίζουν μάλιστα ορισμένοι επιστήμονες, η δημιουργία πάρκου 4.000 στρεμμάτων στο Ελληνικό θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής για περίπου 120.000 κατοίκους, ωστόσο όμως θα υπήρχαν πολύ περισσότερα οφέλη αν γινόταν ένα μικρότερο πάρκο στο Ελληνικό και περισσότερα σε υποβαθμισμένες περιοχές, όπως τα Πατήσια ή η Δυτική Αθήνα. «Η δημιουργία τόσο μεγάλου πάρκου σ' αυτή την αραιοκατοικημένη περιοχή της πρωτεύουσας θα είχε νόημα μόνο με παράλληλη «μετακίνηση» του κέντρου της πόλης στην ίδια περιοχή, ώστε να έχει καθημερινούς χρήστες», τονίζει ο κ. Νίκος Μάντζαρης, περιβαλλοντολόγος.

**Η πόλη
χρειάζεται
μικρότερα πάρκα
στην «καρδιά»
των πυκνοκα-
τοικημένων
συνοικιών της
υποστηρίζουν
οι ειδικοί**

«Αλλιώς κινδυνεύει να μετατραπεί σε «νεκρό» εγκαταλελειμμένο χώρο, όπως είναι το πάρκο στον Πύργο Βασιλίσσης στο Ίλιον, έκτασης 1.160 στρεμμάτων».

Οι απόψεις για το μέλλον του πρώην αεροδρομίου φαίνεται πως εξακολουθούν να διίστανται. Η δήμαρχος Αθηναίων κ. Ντόρα Μπακογιάννη απέστειλε προ ημερών επιστολή στον Πρωθυπουργό Κώστα Καραμανλή, επαναφέροντας την πρόταση, σύμφωνα με την οποία μέσω της οικιστικής ανάπτυξης τμήματος του Ελληνικού να χρηματοδοτηθούν απαλλοτριώσεις συγκεκριμένων οικοπέδων σε Άνω Πατήσια και Κυψέλη. Η πρόταση Μπακογιάννη αντιμετωπίζει ήδη τις σφοδρότατες αντιδράσεις των δημοτικών αρχών, τοπικών συλλόγων και επιστημονικών φορέων. Όπως τονίζει η κ. Βιρήνη Κουφέλη, μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων (ΣΑΔΑΣ), κάτοικος η ίδια του Δήμου Ελληνικού, «δεν υποφέραμε εμείς τα καυσαέρια των αεροπλάνων τόσα χρόνια, για να μας πουν τώρα ότι θα πουλήσουμε το Ελληνικό για να γίνουν πάρκα στην Κυψέλη. Αν θέλουν πάρκα στην Κυψέλη και τα Πατήσια να ανοίξουν τα ταμεία τους και να τα φτιάξουν. Το Ελληνικό θα γίνει πάρκο και τίποτα άλλο. Ήδη, η πρόταση της κυβέρνησης για μερική οικοπεδοποίηση τεμαχίζει τον χώρο. Ποια 5.300 στρέμματα; Κι αυτά που είναι ήδη χτισμένα; Δεν ακούσαμε τίποτα για κατεδαφίσεις. Οι κάτοικοι δεν θα ζητήσουν πίσω τα οικοπέδά τους, που απαλλοτριώθηκαν για να γίνει κάποτε το αεροδρόμιο. Όμως, δεν θα ανεχθούν και την τοιμενοποίηση».

Στο εξωτερικό. Οι υπέρμαχοι της άποψης που θέλει περισσότερα και μικρότερα πάρκα στην «καρδιά» υποβαθμισμένων περιοχών, στηρίζουν την άποψή τους στην ανάπτυξη των πάρκων στις μεγαλουπόλεις του κόσμου με μεγαλύτερο πληθυσμό από την Αθήνα. Τα πάρκα στη Νέα Υόρκη, το Λονδίνο, τη Μαδρίτη, τη Βαρκελώνη, το Παρίσι, το Σικάγο, την Ατλάντα έγιναν σε πυκνοδομημένες περιοχές. «Για μητροπολιτικά πάρκα έως 600 στρέμματα έχει διαπιστωθεί ότι η ακτίνα επιρροής τους είναι έως 3,2 χιλιόμετρα. Αυτό σημαίνει ότι μόνο όσοι μένουν εντός αυτής της ακτίνας μπαίνουν στον κόπο να επισκεφθούν το πάρκο», σημειώνει ο κ. Μάντζαρης. «Για μεγαλύτερα, της τάξεως των 4.000 στρεμμάτων, η ακτίνα μεγαλώνει έως τα 8 χιλιόμετρα. Στην περίπτωση του Ελληνικού, αυτό σημαίνει ότι η ακτίνα επιρροής του πάρκου φτάνει μέχρι τη Νέα Σμύρνη. Και πάλι, οι πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές θα έμεναν «ακάλυπτες», ενώ αυτοί που πιθανώς θα πήγαιναν στο πάρκο θα έπρεπε να χρησιμοποιήσουν το αυτοκίνητό τους».

« П Р А З

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Πρώτη η

An aerial photograph of the Munich Olympic Stadium and surrounding area. The stadium is a large, oval-shaped structure with a prominent roof. It is surrounded by a large parking lot and various service buildings. In the background, the city of Munich is visible, including the Isar river and the Olympic village. The image shows the scale of the infrastructure built for the 1972 Summer Olympics.

ένα «παράθυρο» στη νοτιοανατολική του είσοδο. Ο κ. Πάνος Τσίτσικας δεν κατοικεί στην περιοχή. Ανήκει στην οργανωτική επιτροπή των συνεργαζόμενων τοπικών φορέων από 13 δήμους της ΝΑ Αθήνας, που υποστηρίζει τη δημιουργία του μητροπολιτικού πάρκου. «Σε όλο το μέτωπο της παράλις του Σαρωνικού εξελίσσεται μια συνολική επίθεση για την καταπίεση ή για την ιδιωτικοποίηση μεγάλων εκτάσεων του Δημοσίου. Με τη δημιουργία του πάρκου του Ελληνικού, μαζί με την αδιαφορία της παράλις του Αγίου Κοσμά, δημιουργείται ένας ισχυρός πόλος αλόγιστης αυτής της πορείας».

«Αν είμαστε αντίθετοι σε κάποιες ρυθμίσεις. Το βασικό είναι το μελλοντικό πάρκο να μπορεί να κρατήσει τους επισκέπτες του. Θα μπορούσαμε να δούμε συνεδριακό κέντρο, χώρους ψυχαγωγίας, αναψυχής και αθλητισμού. Οχι βέβαια ξενυχτάκια. Είμαστε όπως κατηγορηματικά αντίθετοι στην οικιστική αξιοποίηση». Ο κ. Εφραίμης δήλωσε αντίθετος στην παραχώρηση των 2.200 στρεμμάτων στα Ολυμπιακά Ακίνητα Α.Ε., αλλά δηλώνει διαλλακτικό. «Το βασικό είναι να μην υπάρχει κατάπτωση των φορέων διαχείρισης». Ο κ. Κορτζής, δημοτικός σύμβουλος Ελληνικού και μέλος της Ψευδοπρωσίας φορέων, ζητεί την άρση των παραχωρήσεων σε ΕΤΑ Α.Ε. και σε ΟΑ Α.Ε. και απομυκνισμό όλων εγκαταστάσεων δεν μπορούν να ενταχθούν στη λογική του πάρκου.

Και τα χρήματα για τη δημιουργία του πάρκου; Ο δήμαρχος Ελληνικού τονίζει ότι «καθώς πρόκειται για σχέδιο με υπερτόπιση σημασία πρέπει να υπάρχει κρατική χρηματοδότηση και ένταξη στα κοινοτικά προγράμματα. Για το συνολικό κόστος δεν υπάρχει κάποια συγκεκριμένη μελέτη, αλλά το ύψος δεν μπορεί να είναι απαγορευτικό. Αυτό 'και τα πέρα μπορεί να υπάρχουν και κέρδη για τη συντήρησή τους», συμπληρώνει.

Ο κ. Κορτζιόσης τονίζει ότι το πάρκο πρέπει να είναι ανοικτό στον κόσμο και γι' αυτό δεν δέχεται την εμπορευματοποίηση. «Όσο για τη δημιουργία του, μπορεί να γίνει σταδιακά», συμπληρώνει. Ο Τ.ός τοκας είναι αντίθετος στην επιβολή εισιτηρίου στον πάρκο και σημειώνει με νόημα ότι υπάρχει και η εκκλισηση της περιουσία για να φορολογηθεί...

για τη δημιουργία μπροζοειδών πάρκων αναψυχής και ήπιων πολιτιστικών και αθλητικών χρήσεων στο σύνολο του χώρου του προπαρασπορίου, που θα είναι ανοικτό στο λαό και τη νεολαία, λέει το κάλεσμα της συσπείρωσης φορέων και δημοτικών παρατάξεων. Άλλοι, Αργυροπολίτας, Γλυφιδας και Ελληνικό, που έχει ορίσει την 16η Μαρτίου ως ημέρα αγώνα. Αλλά και οι δημοτικές αρχές των παραπάνω τεσσάρων δήμων δηλώνουν από κοινού. Συμμετέχουν στην κινητοποίηση της 16 Μαρτίου, ενώ θα χορηγήσουν και τα Κούλουμα στο χώρο του αεροδρομίου.

Η δημιουργία όμως του μητροπολιτικού πάρκου δεν αφορά μόνο τους γειτονικούς δήμους. Οπως τονίζει ο δήμαρχος Ελληνικού κ. Ιορδάνης Φρασιμίδης, «ο μητροπολιτικό Πάρκο Ελληνικού δεν θα εξυπηρετεί μόνο τις συγκεκριμένες περιοχές. Εως το 2008 θα έχει φθάσει εδώ το μετρό, ενώ ήδη υπάρχει σύνδεση με το τραμ. Εκτομμήρια κάτοικοι της Αθήνας και του Πειραιά μπορούν να επωφεληθούν από το πάρκο».

Το πάρκο του Ελληνικού θα αποτελέσει πνεύμονα οξυγόνου για όλο το Λεκανοπέδιο, ανοίγοντας

Ευτυχώς, οι κάτοικοι της περιοχής, με τη συμπαράσταση επιτροπών από άλλους δήμους, παραμένουν σταθεροί. «Αγωνιζόμαστε

Μήπως όμως είναι πολυτέλεια για την Αθίνα η δημιουργία ενός τόσο μεγάλου μονοπρωτοκόπου πάρκου; Θα θυγητές πολεοδόμοι έχουν ταισίοι ότι στην Αθίνα απτούνται οι άποδοι, αλλά τέσσερα μονοπρωτοκόπου πάρκα (Ελληνικό, Γουδί, Ελαιάνες, Πάρκο Βασιλίσσης), που μέρουν να δημιουργήσουν ρεύματα ανανέωσης του αέρα να επηρεάσουν θετικό το μικροκλίμα και να δημιουργήσουν οάσεις ζωής. Η μεγάλη έκταση ενός μονοπρωτοκόπου πάρκου είναι απαραίτητη για τη δημιουργία συνθηκών που προσομοιάζουν σε φυσικό περιβάλλον και όχι απλά σε ένα αστικό χώρο με δέντρα. Αξίζει να σημειωθεί το Παρίσι έχει, πιο κοντά στο κέντρο του απ' ό,τι το Ελληνικό, δύο τεράστια πάρκα: το δάσος της Βουλώνης (7.000 στρέμματα) και το πάρκο της Vincenne

(7.500 στρέμματα). Η ανάγκη των μεταπολεμικών πόρων ενισχύεται από το γεγονός ότι η Αθήνα έχει μόλις 2,5 τ.μ. (ή 3,6 τ.μ. σε άλλες μετρήσεις) πράσινο ανά κάτοικο, όταν η Βιέννη και η Σόφια διαθέτουν 15 τ.μ. και το Λονδίνο μόλις το Πορίον 9 τ.μ. πράσινο ανά κάτοικο. Μήπως είναι καλύτερα να εξοικονομήσουμε κωνίδια για δημιουργία πρασίνου σε άλλες περιοχές, πιθανόν πιο στεγερμένες (δυτικές ακτές, κέντρο Αθηνών); Εμείς δεν λέμε όχι. Αλλά κάτι τέτοιο δεν πρέπει να γίνει σε βάρος του στρατηγικού στόχου των μεταπολεμικών πόρων στο Ελληνικό», λέει ο κ. Κορτζίδης. «Εξάλλου, δεν έχουμε εμπιστοσύνη ότι τα εσόδα από το πάρκο δεν θα συληθούν τελικά άλλες μαζικές τρύπες του Δημοσίου, συμπληρώνει.

Τον Νοέμβριο του 2004, από την κυβέρνηση Καραμανλή πια, παραχωρήθηκαν στην «Ολυμπιακή Ακίνητα Α.Ε.» άλλα 2.200 στρέμματα, που περιλαμβάνουν τις ολυμπιακές εγκαταστάσεις. Στις 16 Φεβρουαρίου 2005, ο υπουργός ΠΕΧΑΔΕ, κ. Γιώργος Σουφλιάς, είπε ότι «βόσκη για τη διαμόρφωση του Ελληνικού θα αποτελέσει ο αρχιτεκτονικός διαγωνισμός που πραγματοποιήθηκε». Αξίζει να σημειωθεί ότι, πλέον, στα 1.000 προβλεπόμενα τοιμολογημένα στρέμματα έρχο-

ΚΗΔΕΙΕΣ

Τον πολυαγαπημένο μας σύζυγο, πατέρα, παππού, αδελφό και θείο
ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
ετών 67 - Πλοίαρχο Ε.Ν.
κηδεύουμε αύριο Δευτέρα 7-3-2005
και ώρα 3.30 από τον Ιερό Ναό Αγίου
Τρύφωνα Κοιμητηρίου Κηφισιάς.
Η σύζυγος: Μέρτα. Τα παιδιά: Κα-
τερίνα, Αθηνά. Ο εγγονός: Αλέξαν-
δρος.

Παράκλησις, αντί στεφάνων, τα χρήματα να δοθούν στους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα.

Την πολυαγαπημένη μας μητέρα, αδελφή, γαριά και θεία
ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΠΙΠΗ
αφαιρούμε σήμερα Κυριακή 6-3-2005
πύρα 1 μ.μ. από τον Ιερό Ναό Αγίας
σοφίας Παρόλιας Σερφολιάς.

Τα παιδιά: Γιάννης και Σταυρούλα,
Χρήστος και Βασιλική. Τα αδέρφια:
σταυρούλα και Γιώργος Δούκας. Τα εγ-
γόνια: Γιώργος, Γιώργος και Ελένη,
Ιλίας, Παναγιώτης. Τα ανίψια. Οι λοι-
πές συγγενικές.

Τον πολυαγαπημένο μας σύζυγο,
πατέρα, αδελφό, υιό και θείο
ΑΝΤΩΝΙΟ ΜΙΧΑΛΕΑ
Σκηνοθέτη

κνδευοµε αύριο Δευτέρα 7:30-8:00 π.μ. και ώρα 3.30 π.μ., από τον Ιερό Ναό Αγ. Θεοδώρων του Α' Κοιμητηρίου Αθηνών.

Η σύζυγος: Αγγελική. Τα παιδιά: Παύλος και Μαρία. Τα αδέρφια: Γιώργος και Σπύλιος Σοφιανόπουλος, Παναγιώτης Μπαβέας. Η μητέρα: Μαρία Μπαβέα. Τα ανήψια. Οι λοιποί συγγενείς.

Παράκληση της οικογένειας συγγενών και φίλων να γίνουν δωρεές στα:

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

στο βαρύτατο πένθος μας για το χαμό
του λατρευτού μας
ΑΝΔΡΕΑ Δ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΥ
θερμά ευχαριστούμε.
Η γυναίκα του; Ελλην. Η κόρη του;
Nantiva.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Ο σύζυγος: Αθαν. Καλλιτίσης. Τα τέκνα: Μάιρα - Παντελής Αντωνόπουλος, Παυλίνα - Νικόλαος Σπινάς. Τα αδέρφια:

Με τη συμπλήρωση τριών χρόνων από τότε που έφυγε από κοντά μας η **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΝΟΓΛΟΥ** τελείωσε μνημόσυνο χτες Σάββατο 5 Μαρτίου.

Τα παιδιά της: Μάνος, Αίνα Πινιακούλακι. Τα εγγόνια της: Κωνσταντίνος, Είρα.

Την Κυριακή 13ην Μαρτίου 2005 και ώρα 9.30 π.μ. τελούμεν 40ήμερον μνημόσυον εις τον Ιερόν Πανεπιστημιακόν Ναόν του Αγίου

Με τη συμπλήρωση 5 χρόνων από την απώλεια του αγαπημένου μας **ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ Η. ΠΕΝΤΕΛΑ** Ομότιμου καθηγητή Σ.Σ.Ε. τελείωσε τη Δευτέρα 28 Φεβρουαρίου ο 2005 μνημόσυνο στο Α΄ Νεκροταφείο.

Η σύζυγος: Αντουσανέττα. Τα παιδιά: Στάυλος και Χαρούλα Εμριζά. Τα

ΔΩΡΕΕΣ

ο κ. Ιωάννης Δρυλλέρης
το χρηματικό ποσό αξίας
πενθείας στον Σύλλογο
Παιδιού.

Εις μνήμην του αγαπητού
ζύγου **ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΜΑΝΟ**
Σμαράγδα Μανουηλίδου
πό 200 ευρώ στα Ασυλο-
τροί του Κόσμου, ΕΛΕΠΑ
του Παιδιού. Ελπίδα

Είς μνήμην **ΑΓΗ ΣΤΑΥΡ**
τ. αντιπροέδρου του Συμ-
κρατείας, το Δ.Σ. του Ιστι-
ογραφικού Μουσείου Κορ-
ποίου υπήρξε πολυτιμώ-
ως αντιπρόεδρος επί με-
τών, κατέθεσε απευθεί-
α των 100 ευρώ εις τους
«Είς μνήμην».

Οι ΗΠΑ εκθρονίζονται και πιο περήφανοι με πρόσφατη έρευνα: ανήκει πλέον η νάλωση άνθρακα τσάλι απ' ό,τι οι ΗΠΑ. Στο πετρέλαιο πρωτεία, καίγονται

ΡΟΔΟΣ

«Όχι άλλα

Αντιδράσεις έχει
του καθεστώτος
ανέγερση νέων
τρίγωνο του νησ
Δίκτυο Οικολογι
στασίας Περιβά
πάνω περιοχές
κλινών, με αποτι
καλύπτει μόνο,
βάση το υπάρχο

ПРОВОЛН

Οικολογική

Συνεχίζεται το διοργανώνει η Περιβάλλοντος γραφεία της (Τρίτου, στις 7.30 μ. «Damming the» βρετανική ταινία Ανγκους Μακ Κ

ΚΑΝΑΔΑΣ

Фороапа7

Πιο «πράσινος»
 πολογισμός που
 του Καναδά, στο
 φθάνουν τα 2,4
 αυτό θα χρησιμ
 τομέα που προ
 τους, αλλά και
 με του στόχους

ΓΙΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ/

ΣΤΟ ΕΔΩΛΙ

Διέπρεξαν «εκλά-
των ΗΠΑ παρά-
νομα Agent Ora-
κανικός στρατός
κατ. Βιετναμέζοι
βάλλον και την τ-
που θα απασχο-
στήριο το οποίο
πέρυσι εναντίον
ταιριών εκ μέ-
που ακόμα μα-
ρείες υποστηρί-
νησης και ότι το
βαρά προβλήμα
180 εκ. δολάρ-
σκέυσμα.

ΑΝΑΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΩΘΕΙΤΑΙ Η ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

Τσιμέντο και το «πάρκο του Ελληνικού»;

► Ανοικτό το ενδεχόμενο κατασκευής γηπέδου και ξενοδοχειακής μονάδας

ΤΟΥ ΚΑΣΣΙΑΝΟΥ ΤΖΕΛΗ

Στην ιστορία περνάει το **Μητροπολιτικό Πάρκο του Ελληνικού**, αφού η κυβέρνηση αναθεωρεί τα σχέδια για τη δημιουργία του και προανατολίζεται στην παραχώρηση έκτασης για οικιστική αξιοποίηση και την κατασκευή μικρότερων χώρων πρασίνου. Ανοικτό, μάλιστα, παραμένει το ενδεχόμενο κατασκευής ξενοδοχειακής μονάδας.

Στο χώρο που αποδέσμευσε το Ελληνικό, πρόκειται, όπως όλα δείχνουν, να αποδοθούν τουλάχιστον **1.000 στρέμματα** για την κάλυψη οικιστικών αναγκών, ενώ στελέχη του υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ αφήνουν ανοικτό το ενδεχόμενο η έκταση αυτή να είναι τελικά μεγαλύτερη.

ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ

Περίπου **2.000 στρέμματα** αφορούν τις ολυμπιακές εγκαταστάσεις και τους περιβάλλοντες χώρους που παραμένουν ως έχουν, με στόχο να βρουν μετα-ολυμπιακούς επενδυτές. Οι εγκαταστάσεις αυτές έχουν μεταφερθεί στην ευθύνη της εταιρείας **Ολυμπιακά Ακίνητα**, όπως είχε γράψει η «Η» στις αρχές Οκτω-

βρίου και ουσιαστικά αποδεσμεύονται από το σχεδιασμό. Αυτό σημαίνει ότι από τα **5.500 στρέμματα** της έκτασης, ελεύθερα για πάρκο μένουν **2.500 στρ.** στα οποία, όμως, συμπεριλαμβάνονται το αμαξοστάσιο του τραμ, εγκαταστάσεις της ΕΘΕΑ και του ΟΑΣΑ κ.λπ.

Από εκεί και πέρα, δεν είναι καθόλου σίγουρο αν και η έκταση που απομένει χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή πάρκου, αφού είναι ανοικτό το ενδεχόμενο τόσο κατασκευής γηπέδου για τον **Παναθηναϊκό** όσο και η παραχώρηση έκτασης για την κατασκευή ξενοδοχειακής μονάδας, μιας και υπάρχει έντονο ενδιαφέρον από επενδυτές λόγω της γειτνίασης της θέσης με το **Γκολφ της Γλυφάδας** και της μαρίνας του Αγίου Κοσμά.

Η ηγεσία του **ΥΠΕΧΩΔΕ** δείχνει απρόθυμη για την υλοποίηση του Πάρκου, αφού απαιτούνται γι' αυτό τεράστια κονδύλια τόσο για την κατασκευή του όσο και για τη συντήρησή του, ενώ αμφισβητείται η ανταποδοτικότητά του.

Μάλιστα, ο κ. **Σουφλιάς** δέχεται εισηγήσεις για την αναθεώρηση όλων των σχεδίων της προηγούμενης κυβέρνησης για κατασκευή πάρκου **4.000 στρεμμάτων**, με το σκεπτικό ότι η περιοχή είναι απομακρυσμένη από το κέντρο της πόλης και δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα ελεύθερων και πράσινων χώρων. Στέλεχος του υπουργεί-

► Ο κ. Σουφλιάς δέχεται εισηγήσεις για την αναθεώρηση όλων των σχεδίων της προηγούμενης κυβέρνησης για κατασκευή πάρκου **4.000 στρεμμάτων**, με το σκεπτικό ότι η περιοχή είναι απομακρυσμένη από το κέντρο της πόλης και δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα ελεύθερων και πράσινων χώρων

ου, μάλιστα, μας είπε χαρακτηριστικά ότι «σε 7 μεγαλυπόλεις, μεταξύ των οποίων η **Νέα Υόρκη**, το **Παρίσι** και το **Λονδίνο**, όλα τα μεγάλα πάρκα βρίσκονται εντός του κεντρικού δήμου της μητροπολιτικής περιοχής και ορισμένα μόνο βρίσκονται σε απόσταση αναπνοής από τα σύνορα του κεντρικού δήμου.

Από αυτά, μόνο 3 ξεπερνούν τα **4.000 στρέμματα** και πρόκειται για εναπομείναντα δάση (**Παρίσι και Σικάγο**) και τα περισσότερα έχουν έκταση που δεν ξεπερνά τα **1.200 στρέμματα**. Και, μάλιστα, σε πόλεις που έχουν διπλάσιο πληθυσμό από την Αθήνα».

Υπενθυμίζουν ακόμη ότι υπάρχουν πολλές περιοχές της Αττικής που χρήζουν κατασκευής Πάρκου

και αμφισβητούν τα οφέλη που θα έχει για τους κατοίκους ολόκληρου του λεκανοπεδίου, εξαιτίας της απόστασής του από το κέντρο. Αναφέρουν χαρακτηριστικά «το Πάρκο Βασιλίσσης, που έχει έκταση **1.160 στρεμμάτων**, το οποίο, ωστόσο, πολύ λίγοι πολίτες πλην αυτών που διαμένουν στην γύρω περιοχή έχουν επισκεφτεί και γνωρίζουν».

ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ

Οι ίδιες πηγές τονίζουν ότι ο «υπουργός δεν δεσμεύεται από τις προεκλογικές υποσχέσεις για τη δημιουργία Πάρκου και εξετάζει όλες τις βιώσιμες λύσεις, που δεν μπορούν να είναι άλλες από την παραχώρηση έκτασης τουλάχιστον **1.000 στρεμμάτων** για κατασκευή κατοικιών, ίσως και γραφειακών χώρων». Υπενθυμίζεται ότι τη συγκεκριμένη δέσμευση είχε λάβει ο ίδιος ο πρωθυπουργός.

Η ηγεσία του **ΥΠΕΧΩΔΕ** τώρα αναμένει την τελική εισήγηση του **ΟΡΣΑ** που ζήτησε ο κ. **Σουφλιάς**, αλλά όπως όλα δείχνουν θα γίνει πρόταση για οικιστική αξιοποίηση μέρους της έκτασης που θα χρηματοδοτήσει και τα όποια έργα πρασίνου γίνουν τελικά.

Όλα αυτά σημαίνουν ότι το μεγαλύτερο πάρκο της Ευρώπης που κάποιος ονειρευόταν δεν πρόκειται να γίνει ποτέ πραγματικότητα, τουλάχιστον στο βαθμό και την έκταση που το οραματίστηκαν.

ΑΠΟΨΗ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Λύσεις υπάρχουν, θέληση υπάρχει;

Πολλοί είναι αυτοί που υποστηρίζουν ότι η δημιουργία **Μητροπολιτικού Πάρκου** στο Ελληνικό δεν θα συμβάλει στη βελτίωση του περιβάλλοντος επειδή βρίσκεται εκτός των ορίων της πρωτεύουσας και έτσι καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι είναι καλύτερα να αξιοποιηθεί για οικιστική ανάπτυξη. Δηλαδή και άλλο τσιμέντο σε μια περιοχή όπου ασφυκτιά και δεν μπορεί να πάρει ανάσα.

Το ερώτημα που δημιουργείται είναι απλό: Αφού το Ελληνικό είναι μακριά από την Αθήνα, γιατί αντί να τσιμεντοποιηθεί και αυτός ο ελεύθερος χώρος δεν σχεδιάζεται η ανταλλαγή του με εκτάσεις που βρίσκονται στο κέντρο για να δημιουργηθεί **Μητροπολιτικό Πάρκο** εκεί;

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΤΥΧΙΑ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ ΝΑ ΜΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ Ε.Ε.

Διά το θεαθύναι η αξιολόγηση των ΑΕΙ

► Διαφωνούν οι πανεπιστημιακοί με την αξιολόγηση από εξωπανεπιστημιακά όργανα

ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ ΚΑΛΗΜΕΡΗ

Τα ελληνικά ΑΕΙ και ΤΕΙ είναι τα μοναδικά στην Ε.Ε. που δεν διαθέτουν σύστημα αξιολόγησης και κινδυνεύουν να βρεθούν εκτός ανταγωνισμού, εάν δεν εναρμονιστούν με τα ευρωπαϊκά δεδομένα.

Η ηγεσία του υπουργείου Παιδείας «τρέχει» να προλάβει τις εξελίξεις, καθώς η Διακήρυξη της Μπολόνια επιτάσσει την καθιέρωση εθνικού συστήματος αξιολόγησης, προκειμένου τα πτυχία των ελληνικών ΑΕΙ και ΤΕΙ να έχουν ευρωπαϊκή αναγνώριση, αλλά και να είναι δυνατή η χρηματοδότηση

των ιδρυμάτων από κοινοτικούς πόρους. Τον περασμένο χειμώνα και ύστερα από σειρά αλλαγών συντάχθηκε σχετικό νομοσχέδιο το οποίο, όμως, δεν βρήκε ποτέ το δρόμο προς τη Βουλή. Η σημερινή ηγεσία του υπουργείου Παιδείας προτίθεται να χρησιμοποιήσει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο ως βάση του εθνικού διαλόγου που θα ξεκινήσει τον Ιανουάριο του 2005.

Στόχος είναι, μετά τις απαιτούμενες τροποποιήσεις, να ψηφιστεί μέχρι το Μάιο του 2005, οπότε και θα συνέλθει η Σύνοδος των Ευρωπαϊκών υπουργών Παιδείας στο Μπέργκεν της Νορβηγίας.

Στα σχέδια του υπουργείου Παιδείας είναι η καθιέρωση μιας ήπιας μορφής αξιολόγησης, ώστε να αποφευχθούν οι αντιδράσεις που είχαν σημειωθεί κατά το παρελθόν. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης δεν θα συνδέονται με τη χρηματο-

δότηση των ιδρυμάτων κατά απαίτηση των πανεπιστημιακών που υποστηρίζουν ότι με τον τρόπο αυτό προωθείται η «εμπορευματοποίηση» της Ανώτατης Εκπαίδευσης.

ΚΑΤΑΤΑΞΗ

Παράλληλα, δεν θα προβλέπεται η περίφημη «κατάταξη» (ranking) που ιεραρχεί ομοειδείς Σχολές σε σειρά και επίπεδα, όπως συμβαίνει στην Αγγλία, ούτε όμως και η διαδικασία «πιστοποίησης», δηλαδή τυπικής έγκρισης λειτουργίας Τμημάτων, προγραμμάτων σπουδών και Σχολών. Τον πρώτο λόγο στη διαδικασία αξιολόγησης θα έχει μία ανεξάρτητη αρχή, στην οποία θα συμμετέχουν πανεπιστημιακοί, εκπαιδευτικοί των ΤΕΙ και φοιτητές.

Αδιαπραγμάτευτο αίτημα για τους πανεπιστημιακούς είναι η αξιολόγηση να είναι «ακαδημαϊκή»

και να μην εποπτεύεται από εξωπανεπιστημιακά όργανα, άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένα με την πολιτική εξουσία. Η καθιέρωση εθνικού συστήματος αξιολόγησης στην Ανώτατη Εκπαίδευση είναι το πρώτο μείζονος σημασίας ζήτημα που απορρέει από τη Διακήρυξη της Μπολόνια. Στο πλαίσιο της Διακήρυξης, το υπουργείο Παιδείας έχει ήδη υποχρεωθεί να καταργήσει το ΔΙΚΑΤΣΑ και να το αντικαταστήσει από τον Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης που θα αναγνωρίζει με διαδικασίες «εξπρές» τα πτυχία αποφοίτων του εξωτερικού.

Οι πανεπιστημιακοί εκφράζουν επιφυλάξεις για τη διάταξη που προβλέπει την αναγνώριση τριετών μεταλυκειακών σπουδών, τονίζοντας πως μπορεί να αποτελέσει «παράθυρο» για την αναγνώριση των τίτλων σπουδών που παρέχουν τα ΚΕΣ.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ:

Σειρά έχει ο Νομός Αττικής

Μετά τη δραστηριοποίηση της ΕΔΟΕ και την υπογραφή συμβάσεων συνεργασίας με αδειοδοτηθείσες εγκαταστάσεις επεξεργασίας οχημάτων τέλους κύκλου ζωής (ΟΤΚΖ) στη Θεσσαλονίκη και την Ξάνθη, σύντομα θα ακολουθήσει η έναρξη μονάδων ανακύκλωσης αυτοκινήτων και στον **Νομό Αττικής**. Όπως μας πληροφορεί ο Γενικός Διευθυντής της ΕΔΟΕ κ. **Ε. Βοναζούντας**, η αδειοδότηση των μονάδων ανακύκλωσης στον Νομό Αττικής λόγω των περιορισμών χρήσης γης οι οποίες απορρέουν από σχετικό νομοσχέδιο (Ν.2965/2001), γίνεται μόνο μετά από κοινή Υπουργική Απόφαση των υπουργών ΠΕΧΩΔΕ-Ανάπτυξης.

Αμφότερα τα υπουργεία δείχνουν αυξημένο ενδιαφέρον και πρόθεση να προχωρήσει η διαδικασία των αδειοδοτήσεων, ώστε να επιλυθεί το οξύ πρόβλημα της ανακύκλωσης αυτοκινήτων στον **Νομό Αττικής**, ενώ η ΕΔΟΕ έχει ήδη προχωρήσει σε σύναψη προσυμφώνων με τρεις εταιρείες στην ευρύτερη περιοχή του Νομού, οι οποίες έχουν ήδη προβεί σε επενδύσεις και αναμένουν τις σχετικές αδειοδοτήσεις ώστε να ξεκινήσουν δραστηριότητα.

Μονοπάτια

Ειδικές «ευρωπαϊκές λύσεις» για την Τουρκία και η Ελλάδα

Υποστηρίζω ότι όταν η Τουρκία τεθεί σε τροχιά ένταξης στην Ε.Ε., δεν θα είναι εύκολο να σταματήσει η διαδικασία ενσωμάτωσής της ως πλήρους μέλους. Εφ' όσον η Τουρκία κατορθώσει να ανοίξει τον δρόμο ένταξής της στην ΕΕ, δεν θα κάνει πίσω, προκειμένου να κάνει το χατίρι σε κάποιους τρίτους. Είναι, όμως, πιθανό, να εμφανιστούν δύο ειδικές καταστάσεις με τις οποίες να αναιρεθούν οι κυρίαρχες σήμερα προβλέψεις. Η πρώτη μπορεί να προκύψει είτε εξαιτίας των εσωτερικών αντιφάσεων της Τουρκίας, είτε γιατί οι τουρκικές ελίτ θα θελήσουν να περιορίσουν τη συμμετοχή τους σε ορισμένες πολιτικές κλειδιά της Ένωσης

“ Όταν η Τουρκία τεθεί σε τροχιά ένταξης στην Ε.Ε., δεν θα είναι εύκολο να σταματήσει η διαδικασία ενσωμάτωσής της ως πλήρους μέλους

(όπως άμυνα και ασφάλεια) και μόνο. Σε μια τέτοια περίπτωση, είναι πιθανό να διαμορφωθεί μια ειδική σχέση ανάμεσα στην Ε.Ε. και την Τουρκία, με αναβαθμισμένη την τελευταία σε εκείνες τις πολιτικές που η ίδια θεωρεί ότι είναι κλειδιά για το μέλλον της.

Μια δεύτερη ειδική περίπτωση, σαφώς πιθανότερη από την προηγούμενη, είναι η προσπάθεια δημιουργίας μιας Ε.Ε. των διαφοροποιημένων ολοκληρώσεων (όπως του σκληρού πυρήνα, των διαφορετικών ταχυτήτων, της συστηματικής ευελιξίας και των ενισχυμένων συνεργασιών). Σε μια τέτοια προσπάθεια, το πιθανότερο είναι να πρωτοστατήσουν οι δυνάμεις που επιδιώκουν να αφήσουν την Τουρκία εκτός του πυρήνα του ευρωπαϊκού γίνεσθαι, προκειμένου να μη μειωθεί το δικό τους ειδικό βάρος στην Ένωση, καθώς και η ισχύς τους εντός του ευρωπαϊκού θεσμικού συστήματος. Ουδείς, βέβαια, μπορεί να είναι σίγουρος ότι πράγματι θα υπάρξει μια τέτοια διαφοροποίηση με τρόπο τόσο συστηματικό που θα αφήνει την Τουρκία συνολικά εκτός ενός μελλοντικού πυρήνα στην ΕΕ. Η δε πείρα της ΟΝΕ, δείχνει ότι άλλοι οι αρχικοί σχεδιασμοί προς τη δημιουργία ενός πυρήνα στην Ε.Ε. και άλλες οι συμμετοχές που τελικά προέκυψαν.

Το χειρότερο σενάριο θα είναι, εν πάση περιπτώσει, να διαμορφωθεί μια Ευρώπη των διαφοροποιημένων ολοκληρώσεων και να είναι η Ελλάδα, και όχι η Τουρκία, εκείνη που θα τρέχει στη δεύτερη ταχύτητα. Γι' αυτό, οι κινήσεις της χώρας ως προς την Ε.Ε., από την οικονομία μέχρι την άμυνα, θα πρέπει να λαμβάνουν ισχυρά υπόψη τους τη μελλοντική αρχιτεκτονική της Ένωσης, την πιθανή θέση της Τουρκίας σε αυτή και τον επιδιωκόμενο ρόλο για τη χώρα. Διαφορετικά, η Ελλάδα θα προχωρεί σε ενέργειες σε διαφορετικούς τομείς του ενωσιακού γίνεσθαι χωρίς συνοχή και πυξίδα. Και αυτό θα ήταν, το λιγότερο, παρακινδυνευμένο.

ΓΡΑΦΕΙ Ο
ΝΙΚΟΣ
ΚΟΤΖΙΑΣ
kotzias@politicalforum.gr

“ Η στάθμιση των ψήφων που προβλέπονται με το νέο Σύνταγμα δίνουν τη δυνατότητα, προοπτικά, σε μια Τουρκία μέλος της ΕΕ, να διαθέτει μεγαλύτερη νομική-θεσμική ισχύ από εκείνη που έχουν η Ιταλία, η Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο.

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΜΕ ΤΟΝ «ΑΣΘΕΝΗ ΤΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ»

Ευρωπαϊκή Τουρκία ή ισχυρή Τουρκία, μέλος της ΕΕ;

Εδώ και πολλά χρόνια υποστηρίζουμε με σταθερότητα την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας. Τόσο διότι στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα έπρεπε να δείξουν όλοι οι ποιοι ποιών και να μην χρεώνουν το όποιο πρόβλημα με τον «ασθενή του Βοσπόρου» στην Ελλάδα, όσο και γιατί μια ευρωπαϊκή Τουρκία που θα σέβεται το διεθνές δίκαιο και τους ευρωπαϊκούς κανόνες συμπεριφοράς θα είναι μια πολύ περισσότερο δημοκρατική χώρα. Δυστυχώς, όμως, το δεύτερο σκέλος της πολιτικής που προτείναμε πριν από μία δεκαετία δεν έτυχε της ανάλογης προσοχής. Υποστηρίζαμε, δηλαδή, ότι ενώ ο εξευρωπαϊσμός της Τουρκίας ήταν ότι καλύτερο μπορούσε να συμβεί για μας και για τον ίδιο τον τουρκικό λαό, αυτό δεν έπρεπε να συνεπάγεται ότι αυτός θα έπρεπε να γίνει με τρόπο που θα την καταστήσουν ιδιαίτερα ισχυρή εντός του νομικού και θεσμικού συστήματος της Ένωσης.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

Το σταυρόλεξο που έχει να λύσει η Ευρωπαϊκή Πολιτική, είναι να διασφαλίσει αφενός να γίνει η Τουρκία ευρωπαϊκή, αφετέρου, όμως, να μην γίνει και «Η Μεγάλη Δύναμη της ΕΕ». Η δυσλειτουργική συμφωνία που έγινε στη Νίκαια (όπου εισήχθη το αμιγώς πληθυσμιακό κριτήριο στην καταμέτρηση των ψήφων στο Συμβούλιο, κάτι που δεν

συμφέρει την Ελλάδα), αλλά και η στάθμιση των ψήφων που προβλέπονται με το νέο Σύνταγμα (όπου αυτή δίνει ισχύ ανάλογη με τον εκπροσωπούμενο πληθυσμό) δίνουν τη δυνατότητα, προοπτικά, σε μια Τουρκία μέλος της ΕΕ, να διαθέτει μεγαλύτερη νομική-θεσμική ισχύ από εκείνη που έχουν η Ιταλία, η Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο. Με βάση, μάλιστα, τις προβλέψεις του ΟΗΕ για την παγκόσμια δημογραφία στις επόμενες δεκαετίες, η Τουρκία ως μέλος της ΕΕ μπορεί να γίνει ακόμα και η πρώτη δύναμη της Ένωσης, από τη σκοπιά του αριθμού των ψήφων στο Συμβούλιο και των βουλευτών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Είναι φανερό, με βάση και τα πιο πάνω, ότι το πρόβλημα της ένταξης της Τουρκίας στην ΕΕ δεν έχει τόσο να κάνει με το αν ανήκει ή όχι γεωγραφικά και πολιτισμικά στην Ευρώπη, αλλά πρωτίστως με τη μελλοντική κατανομή ισχύος εντός της ΕΕ. Σε ποιο βαθμό, δηλαδή, οι ισχυροί της ΕΕ αντέχουν μια εξίσου, αν όχι και περισσότερο, θεσμικά ισχυρή Τουρκία. Χωρίς κανείς να μπορεί να προβλέψει όλες τις μελλοντικές εξελίξεις, πιστεύω ότι η χώρα που θα έχει τις μεγαλύτερες δυσκολίες με μια τέτοια προοπτική είναι η Γαλλία. Και αυτό γιατί τυχόν ένταξη της Τουρκίας θα την υποβαθμίσει αυτόματα στον «τρίτο παράγοντα», ιδιαίτερα ως προς τη Γερμανία.

Η Ιταλία και το ΗΒ δεν θα είχαν αντιρρήσεις, αφού μια Τουρκία μέλος της ΕΕ, είναι πιθανότατο να δρα, τουλάχιστον αρχικά, σε συνεννόηση με τον φιλατλαντικό άξονα εντός της Ένωσης. Η δε Γερμανία που προωθεί σήμερα το αλά Φίσερ στρατηγικό δόγμα, σύμφωνα με το οποίο το πρωταρχικό πρόβλημα της Ένωσης είναι η άμυνα και η ασφάλεια, θεωρεί ότι μπορεί με την ένταξη της Τουρκίας να «αποδεσμευτεί» από τον γαλλικό δρόμο ανάπτυξης της αμυντικής και εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης, να ενσωματώσει μακρόχρονα την Τουρκία στις δικές της παγκόσμιες επιλογές και να διασφαλίσει καλές σχέσεις με έναν πολύ παλιό της «πελάτη».

Εάν η παραπάνω εκτίμηση είναι ορθή, τότε προβλέπουμε ότι οι περισσότεροι εκ των μεγάλων της Ευρώπης θα επιδιώκουν με σταθερότητα τα επόμενα χρόνια την ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ και την προσχώρηση της τελευταίας σε έναν ευρωπαϊκό άξονα. Ο ρόλος της, όμως, σε αυτόν τον εσωτερικό άξονα της ΕΕ θα αποτελέσει πρόβλημα για σειρά χωρών, τόσο ισχυρών, όσο και μεσαίων, όπως είναι η χώρα μας. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει, αντικειμενικά, μια αντίθεση ανάμεσα στη Γαλλία και στη Γερμανία και ότι προοπτικά θα αναζητηθούν συμβιβαστικές λύσεις τόσο άμεσες ως προς την Τουρκία, όσο και γενικότερες ως προς τη δομή των θεσμών και της κατανομής ισχύος σε αυτούς.

➤➤ Με βάση, τις προβλέψεις του ΟΗΕ για την παγκόσμια δημογραφία στις επόμενες δεκαετίες, η Τουρκία ως μέλος της ΕΕ μπορεί να γίνει ακόμα και η πρώτη δύναμη της Ένωσης, από τη σκοπιά του αριθμού των ψήφων στο Συμβούλιο και των βουλευτών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Με μια ματιά

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ

Η φύση...

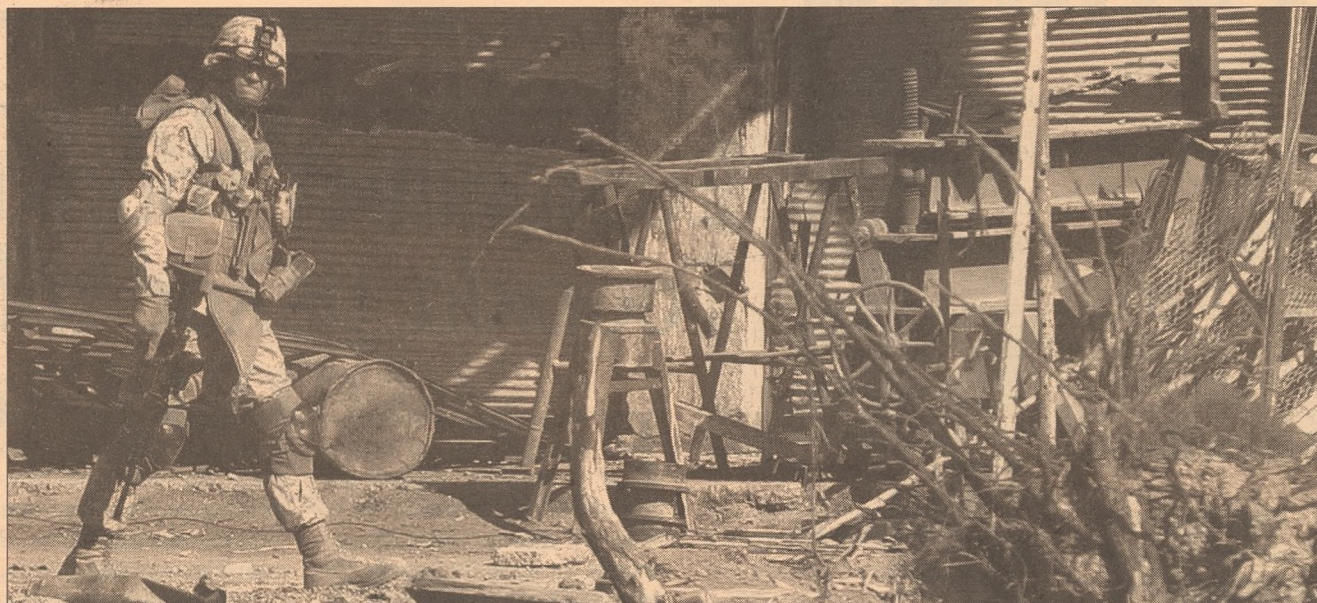
Κάπου ανάμεσα στα εξάσπληα για τα χαστούκια προς την κυβέρνηση, τη νέα πορεία που ξεκινά η Εθνική ποδοσφαίρου προς τη δόξα και αρκετές άλλες ενδιαφέρουσες αναμφίβολα εξελίξεις, υπάρχουν και κάποιες ειδησούλες θα άξιζαν, ίσως, της προσοχής μας. Διότι, αν μη τι άλλο, ενδέχεται να επηρεάσουν καθοριστικά τη ζωή μας - και όταν το καταλάβουμε, να είναι ήδη πολύ αργά!

...θα μας...

Οι επιστήμονες απιψύθουν αυτήν την εβδομάδα, μια ακόμη δραματική έκκληση για την προστασία της φύσης. Ζήτησαν να ενταχθούν το Εθνικό Πάρκο του Εβερεστ και οι ελβετικές Άλπεις στην κατηγορία των πιο απειλούμενων περιοχών του πλανήτη, καθώς οι παγετώνες τους λιώνουν με απίστευτα ταχείς ρυθμούς. Είχε προηγηθεί ανάλογη προειδοποίηση για την Αρκτική, όπου προβλέπεται ότι μέχρι το 2070 δεν θα υπάρχουν πάγοι - μαζί τους, θα έχουν εξαφανιστεί χιλιάδες παραθαλάσσιες πόλεις και χωριά, λόγω της ανόδου της στάθμης της θάλασσας. Παράλληλα, μια άλλη ερευνητική ομάδα, δημοσιοποίησε την «Κόκκινη Λίστα», όπου καταγράφονται χιλιάδες είδη ζωντανών οργανισμών που βρίσκονται υπό εξαφάνιση.

...εκδικηθεί!

Η κατάσταση είναι τόσο απελπιστική, ώστε ανάγκασε τον επικεφαλής της Διεθνούς Υπηρεσίας Ενέργειας να παρακαλέσει τους κατόχους των SUV, των τετρακίνητων «οχημάτων ελεύθερου χρόνου» που συνήθως χρησιμοποιούν για τη διαδρομή σπίτι-δουλειά-καφετέρια, να τα κλειδώσουν στα γκαράζ, γιατί επιδεινώνουν το «φαινόμενο του θερμοκηπίου». Είναι αλήθεια ότι ουδείς εμίσησε το κέρδος και την καταξίωση. Όμως, καλά θα κάνουν όλοι να ξυπνήσουν, διότι η εκδίκηση της φύσης δεν θα κοιτάξει πορτοφόλια και οφίτσια.

ΞΕΚΙΝΑ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

Κρίσιμο ραντεβού για τη Μέση Ανατολή

► Τα άγνωστα αίτια του θανάτου του Αραφάτ, η σφαγή στη Φαλούτζα και οι Αιγύπτιοι αστυνομικοί που σκοτώθηκαν από ισραηλινά πυρά βαραίνουν το κλίμα.

ΤΗΣ ΕΛΕΝΑΣ ΜΠΕΛΛΗ

Αρίστη ευκαιρία στη χειρίστη συγκυρία: Η διάσκεψη στην Ερυθρά Θάλασσα, τη Δευτέρα και την Τρίτη, με θέμα την ασφάλεια στο Ιράκ θα μπορούσε πράγματι να αποτελέσει το έναυσμα για την ενεργοποίηση του διεθνούς παράγοντα στην κατεχόμενη χώρα - και να δώσει έστω και εκ των υστέρων την επίφαση νομιμότητας στον πόλεμο του Μπους - αν δεν ερχόταν τελικά σε μία περίοδο όπου όλα φαίνεται ότι πηγαινούν... λάθος.

Η διεθνής διάσκεψη, με τη συμμετοχή του ΟΗΕ, της G8, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Οργανισμού Ισλαμικής Διάσκεψης, τον Αραβικό Σύνδεσμο και την Κίνα θα ήταν η χρυσή ευκαιρία για όλους. Για την ιρακινή κυβέρνηση να ζητήσει τη συμβολή των γειτόνων στην ασφάλεια, την Ουάσιγκτον να αμβλύνει τις διαφορές της με τον αραβικό κόσμο, τους Αραβες να πείσουν ότι είναι αξιόπιστοι εταίροι στη διεθνή σκηνή, την Ευρώπη να προωθήσει την πάταξη της λαθρομετανάστευσης και βεβαίως το Ιράν να πείσει την υφήλιο για τις πυρηνικές της προθέσεις.

Ατυχώς, μία σειρά από γεγονότα είναι βέβαιο ότι θα υποβιάσουν τη διάσκεψη σε Πύργο της Βαβέλ: Ο θάνατος του Γασέρ Αραφάτ κάτω από άγνωστες, αν όχι περίεργες, συνθήκες και η αγωνία για την επόμενη μέρα στα παλαιστινιακά εδάφη, το δράμα στη Φαλούτζα και η ξέχειλη οργή του αραβικού κόσμου για την εν ψυχρώ δολοφονία

Ιράκ, Παλαιστινιακό και άλλα...

► ΖΗΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ: Πώς θα βελτιωθεί η κατάσταση ασφαλείας στο Ιράκ; Εχοντας αποκλείσει την ενίσχυση των αμερικανικών δυνάμεων, και ενόψει της αποχώρησης των στρατευμάτων της Ολλανδίας και της Ουγγαρίας στις αρχές του 2005, η απάντηση θα αναζητηθεί στις όμορες του Ιράκ χώρες, δύο εκ των οποίων, πάντως, Συρία και Ιράν, δεν είναι απολύτως «συνεργάσιμες».

► ΖΗΤΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ: Ποια είναι η καλύτερη προσέγγιση για τη διασφάλιση της ομαλότητας στα παλαιστινιακά εδάφη; Οι συνομιλίες με τη νέα ηγεσία και οι πιέσεις προς το Ισραήλ να προχωρήσει στην αποχώρηση από τη Γάζα σε συνεργασία με τους Παλαιστίνους ενδείκνυται, προσκρούει, όμως, στην «αμφιβολία της κάλπης», στους δισταγμούς πρωτόβουλιών έως τις προεδρικές εκλογές για τη διαδοχή του Αραφάτ.

► ΖΗΤΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ: Με ποιο τρόπο θα αντιμετωπιστούν οι πυρηνικές προθέσεις του Ιράν; Η αμερικανική προσέγγιση της απομόνωσης αντιδιαστέλλεται με την ευρωπαϊκή επιλογή του διαλόγου. Ο συγκερασμός των δύο θα αποφέρει την πολιτική του μαστίγιου και του καρότου, με την προϋπόθεση, βεβαίως, ότι τα γεράκια του Πενταγώνου δεν έχουν καταρτίσει άλλα σχέδια...

τραυματία μέσα σε τέμενος αλλά και το πρόσφατο επεισόδιο με τον θάνατο τριών Αιγυπτίων αστυνομικών από ισραηλινά πυρά μεταθέτουν το ειδικό βάρος της διάσκεψης από το ιρακινό ζήτημα για να το εναποθέσουν στην πάγια βάση της αραβο-αμερικανικής αμοιβαίας δυσπιστίας.

Εάν σε αυτά προστεθούν και οι εξαγγελθείσες αλλαγές στην αμερικανική κυβέρνηση, με κυριότερη την αντικατάσταση του Πάουελ, που θα παρευρεθεί στη διάσκεψη, από την Κοντολίσια Ράις, που θα αναλάβει τον Ιανουάριο, λίγοι αισιόδοξοι αναμένουν απτά αποτελέσματα από τη συνάντηση κορυφών στο Σαρμ ελ-Σεϊχ.

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Πρώτος στόχος της διάσκεψης παραμένει βεβαίως η στενότερη συνεργασία για τη φύλαξη των συνόρων και άρα η βελτίωση της ασφάλειας στο Ιράκ. Η ιρακινή κυ-

βέρνηση θα ζητήσει εν πρώτοις τη συμβολή των όμορων κρατών, η Συρία, ωστόσο, που φέρεται ως υπεύθυνη για τη διείσδυση τρομοκρατών στο Ιράκ από τα πορώδη σύνορά της, χαρακτήρισε ήδη την κρίση στη Φαλούτζα «φοβερή σφαγή» και διαμήνυσε ότι η κατάσταση θα περιπλέξει περαιτέρω τη διάσκεψη.

Το ΝΑΤΟ, πάντως, συγκαλεί διάσκεψη από τις 23 έως τις 25 Νοεμβρίου ακριβώς για να συζητήσει το ζήτημα ασφαλείας στο Ιράκ και συγκεκριμένα την υλοποίηση της δέσμευσης ότι η Συμμαχία θα αποστείλει 300 αξιωματικούς για την εκπαίδευση 1.000 Ιρακινών στρατιωτικών ετησίως, σε στρατιωτική βάση έξω από τη Βαγδάτη. «Εκτός από τους 300, θα απαιτηθεί πολλαπλάσια δύναμη για λόγους ασφαλείας», δήλωσε νατοϊκή πηγή, καθώς ο γ.γ. Γιαάπ ντε Χουπ Σέφερ ζητεί την έναρξη της αποστολής πριν από το τέλος του χρόνου.

ΜΕΤΑ-ΑΡΑΦΑΤ ΕΠΟΧΗ

Η προγραμματιζόμενη συνάντηση του Κουαρτέτου για τη Μέση Ανατολή, στο περιθώριο της διάσκεψης, είναι προφανής απόδειξη της προτεραιότητας που δίνει η διεθνής κοινότητα στο Μεσανατολικό. Και παρότι ο Μπους απέρριψε ευγενικά την πρόταση του Μπλερ για σύγκληση διεθνούς διάσκεψης για το Μεσανατολικό στις αρχές του χρόνου στη Βρετανία, η δέσμευσή του για ανεξάρτητο Παλαιστινιακό κράτος μέσα στη δεύτερη τετραετία της διακυβέρνησής του δίνει νέα βαρύτητα στις προοπτικές ειρήνευσης, προοπτικές που αυτή τη φορά περιλαμβάνουν τη συνεργασία του Ισραήλ με τη νέα παλαιστινιακή ηγεσία για την εκκένωση των οικισμών από τη Λωρίδα της Γάζας.

Ο διεθνής παράγοντας τρεί στάση αναμονής μέχρι τις εκλογές για τον αντικαταστάτη του Αραφάτ, τον Ιανουάριο. Μέχρι τότε, ζητούμενο όλων των ενδιαφερομένων μερών είναι η αποτροπή τυχόν σοβαρών επεισοδίων που θα οδηγήσουν ταυτόνομα εδάφη στο χάος και θα δώσουν στο Ισραήλ την αφορμή να προχωρήσει μονομερώς στο σχέδιο απεμπλοκής.

ΤΟ ΠΑΖΑΡΙ ΜΕ ΤΟ ΙΡΑΝ

Όσο για την Τεχεράνη, Αμερικανοί αξιωματούχοι διαμήνυαν ήδη από τις αρχές του μηνός ότι η διάσκεψη του Σαρμ ελ-Σεϊχ, ίσως ανοίξει διαύλους επικοινωνίας με την ιρακινή ηγεσία, που βρίσκεται στο στόχαστρο των ΗΠΑ εξαιτίας των «άγνωστων» πυρηνικών της προθέσεων.

«Αφού οι Ιρανοί θα είναι στη διάσκεψη και εγώ θα μιλήσω με όλους, αυτό σημαίνει ότι θα μιλήσω και με τους Ιρανοί και με τους Σύριους και με άλλους», δήλωσε ο Πάουελ, ενώ αξιωματούχος του υπουργείου του διαμήνυσε ότι «ίσως υπάρξουν ευκαιρίες» για διάλογο. Η Τεχεράνη, πάντως, απέρριψε οποιαδήποτε προοπτική διμερών συνομιλιών.

► Οι μάχες στη Φαλούτζα, το μέγεθος της καταστροφής της πόλης αλλά περισσότερο η εκτέλεση του ιρακινού τραυματία μέσα σε τέμενος από Αμερικανό στρατιώτη έχουν δημιουργήσει ένα πάρα πολύ άσχημο κλίμα

Η ατζέντα ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

[20.11] ΣΑΒΒΑΤΟ

► ΔΥΤΙΚΗ ΟΧΘΗ: Στη Ραμάλα φτάνει ο «έκπρωτος» Αμερικανός υπουργός Εξωτερικών, Κόλιν Πάουελ. Πραγματοποιούνται συνομιλίες με την προσωρινή Παλαιστινιακή ηγεσία.

► ΧΙΛΗ: Σύνοδος γιγάντων διεξάγεται στην πρωτεύουσα Σαντιάγο. Ο Αμερικανός πρόεδρος, Τζορτζ Μπους και οι ομόλογοί του της Ρωσίας, Βλαντιμίρ Πούτιν και της Κίνας, Χου Ζιντάο συναντώνται στο πλαίσιο της συνόδου του APEC.

[21.11] ΚΥΡΙΑΚΗ

► ΟΥΚΡΑΝΙΑ: Οι πολίτες της χώρας ψηφίζουν στον δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών. Εντονα αστυνομικά μέτρα έχουν ληφθεί σε όλη τη χώρα, για την αποτροπή των επεισοδίων.

[22.11] ΔΕΥΤΕΡΑ

► ΑΙΓΥΠΤΟΣ: Σύνοδος υπουργών Εξωτερικών για το μέλλον του Ιράκ. Συμμετέχουν οι χώρες της G8, η ΕΕ, ο Αραβικός Σύνδεσμος, ο ΟΗΕ και οι γειτονικές χώρες του Ιράκ.

► ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ: Τα καθήκοντά της αναλαμβάνει η νέα Ευρωπαϊκή Επιτροπή του Μπαρόζο. Ισπανία: Τον πρόεδρο της Βενεζουέλας, Ούγκο Τσάβεζ υποδέχεται ο Ισπανός πρωθυπουργός Χοσέ Λουίς Θαπατέρο.

[23.11] ΤΡΙΤΗ

► ΛΟΝΔΙΝΟ: Στη δημοσιότητα η έκθεση του ΟΗΕ για το AIDS.

[24.11] ΤΕΤΑΡΤΗ

► ΟΛΛΑΝΔΙΑ: Στη Χάγη μεταβαίνει ο Τούρκος ΥΠΕΞ, Α. Γκιουλ για συνομιλίες με τον Μπέρναρντ Μπιοτ, τον υπουργό Εξωτερικών της Ολλανδίας, της προεδρεύουσας χώρας της ΕΕ.

[25.11] ΠΕΜΠΤΗ

► ΡΩΣΙΑ: Στη Μόσχα μεταβαίνει ο πρόεδρος της Βενεζουέλας, Ούγκο Τσάβεζ για συνομιλίες με τον Ρώσο ομόλογο του, Βλαντιμίρ Πούτιν.

► ΒΙΕΝΝΗ: Οι υπουργοί Ενέργειας της ΕΕ καθορίζουν τις λεπτομέρειες για την κατασκευή του πρώτου αντιδραστήρα πυρηνικής σύντηξης.

[26.11] ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

► ΛΟΝΔΙΝΟ: Με αφορμή την έναρξη της χριστουγεννιάτικης περιόδου, ξεκινά η μεγάλη ανθρωπιστική εκστρατεία με τον τίτλο «Ξέρουν ότι είναι Χριστούγεννα».

ΕΚΛΟΓΕΣ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΑΥΡΙΟ

Σενάρια διάσπασης της Ουκρανίας!

► Η Μόσχα επιδιώκει να κρατήσει τη χώρα υπό τον έλεγχό της, αλλά ενδιαφέρεται για τη διατήρηση της ακεραιότητάς της.

ΜΟΣΧΑ // ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΙΑΤΣΟΣ

Αν πάρει κανείς υπόψη ότι το σύνολο της δημοσιογραφικής «αδελφότητας» (κυρίως των ξένων ανταποκριτών) μετακόμισε προσωρινά από τη Μόσχα στο Κίεβο, εννοεί του αυριανού δεύτερου γύρου, των προεδρικών εκλογών στην Ουκρανία, γίνεται κατανοητό πως υπάρχει η αίσθηση ότι αυτές οι εκλογές δεν θα περάσουν απαρατήρητες.

Μάλιστα, μεγάλο μέρος των παρατηρητών δεν αποκλείει την προσπάθεια υλοποίησης σεναρίων ακόμα και διάσπασης της Ουκρανίας!

Οι δύο εναπομείναντες στον δεύτερο γύρο υποψήφιοι αντίπαλοι, ο ηγέτης της α-

ντιπολίτευσης αλλά και πρώην πρωθυπουργός Βίκτωρ Γιανουκόβιτς, που πήρε στον πρώτο γύρο 39,85%. Στη Δυτική Ουκρανία τα ποσοστά του ανέρχονται στο 70%-80%, ενώ στην Ανατολική και Νότια (Ντουμπάς, Χάρκοβο, Οδησό, Κριμαία κ.ά.) δεν ξεπερνούν το 10%!

Η ακριβώς αντίθετη εικόνα ισχύει για τον άλλο υποψήφιο, πρωθυπουργό τα δύο τελευταία χρόνια, Βίκτωρ Γιανουκόβιτς, που πήρε στον πρώτο γύρο 39,30%.

ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ

Σχηματικά οι άνθρωποι οριοθετούσαν πάντοτε την Ουκρανία από τις όχθες του ποταμού Δνείπερου. Λεβομπερζνάνγια, η αριστερή, ανατολική πλευρά, Πραβομπερζνάνγια, η δεξιά, δυτική.

Το σύνολο της βιομηχα-

νίας και κατά συνέπεια του πληθυσμού της Ουκρανίας, βρισκόταν πάντα στην ανατολική πλευρά, πιο κοντά στη Ρωσία, όπου και κυριαρχεί η ρωσική γλώσσα.

Στα δυτικά είναι έντονη η επίδραση στοιχείων της Πολωνίας και σε θρησκευτικό επίπεδο της σκληρής αίρεσης των «Ουνιατών», που συνδέονται με το Βατικανό. Η τωρινή προεκλογική περίο-

►► Πολλά παίζονται στον αυριανό δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών στην Ουκρανία, τόσο για τον υποψήφιο Βίκτωρ Γιανουκόβιτς, όσο και για την ίδια την ακεραιότητα της χώρας

δος ανέδειξε και όξυνε στο έπακρο τις αντιθέσεις.

Η Ουκρανία παραπαίει ανάμεσα στη Μόσχα, την Ουάσιγκτον, την ΕΕ. Ο καθένας από τους «παίκτες» για τους δικούς του λόγους προσπαθεί να έχει το Κίεβο υπό τον έλεγχό του.

Παρατηρεί κανείς την προσπάθεια των ΗΠΑ ναβάλει υπό τον έλεγχό της ολόκληρη την Ουκρανία, να έχει γερό «πάτημα» δίπλα στη Ρωσία, εκτιμά ο αντιπρόεδρος της ακαδημίας γεωπολιτικών προβλημάτων, Λεονίτ Ιβάνσοφ.

Η ΕΕ, συνεχίζει, θα ήθελε επίσης να έχει τον έλεγχο, αλλά κατανοεί πως ολόκληρη την Ουκρανία δεν μπορεί να τη «κωνέψει». Αντικειμενικά, θα προτιμούσε η Ουκρανία να ήταν μικρότερη... Και βέβαια παρατηρείται η ενίσχυση του ρόλου της Τουρκίας στην Κριμαία.

Μέσα σε αυτό το τοπίο, η Μόσχα επιδιώκει βέβαια να κρατήσει την Ουκρανία υπό τον έλεγχό της, αλλά αντικειμενικά ενδιαφέρεται για τη διατήρηση της ακεραιότητάς της.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΣ «ΔΑΚΤΥΛΟΣ»;

Πρόταση μομφής στον ΟΗΕ εναντίον Ανάν

► Από τη συνδικαλιστική οργάνωση του προσωπικού

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ Κ. ΓΚΟΤΣΙΝΑ

Κείμενο καταγγελίας εναντίον του γ.γ. του ΟΗΕ, Κόφι Ανάν, αναμενόταν να θέσει χθες προς ψήφιστο προσωπικό του οργανισμού στην έδρα του ΟΗΕ στη Νέα Υόρκη, βάσει του οποίου αποσύρεται η εμπιστοσύνη των εργαζομένων από το πρόσωπο του γενικού γραμματέα. Αφορμή για την κρίση που δημιουργήθηκε στις σχέσεις των εργαζομένων με τη διοίκηση

του ΟΗΕ αποτέλεσαν οι κατηγορίες που αντιμετωπίζει ο Ανάν και η διοίκηση του οργανισμού για μια σειρά εσωτερικών οκανδάλων.

Την πρωτοβουλία ανέλαβε η συνδικαλιστική οργάνωση του προσωπικού του ΟΗΕ, ανοίγοντας έτσι μια διαδικασία αμφισβήτησης της ηγεσίας για πρώτη φορά από την ίδρυση του ΟΗΕ. Οι συνέπειες της υπερψήφησης του κειμένου καταγγελίας θα μπορούσε ενδεχομένως να οδηγήσει τον επικεφαλής του οργανισμού έως και στην παραιτήση, σε μια περίοδο που ο κ. Ανάν ετοιμάζεται να παρουσιάσει στις χώρες-μέλη το

σχέδιό του για την αναμόρφωση του διεθνούς οργανισμού.

ΟΙ ΔΙΑΦΩΝΙΕΣ ΜΕ ΗΠΑ

Πολλοί, ωστόσο, κάνουν λόγο για αμερικανικό «δάκτυλο» στην όλη υπόθεση. Είναι γνωστό, άλλωστε, η κόντρα που έχει ξεσπάσει ανάμεσα στον Ανάν και τον Τζορτζ Μπους, με τον πρώτο να χαρακτηρίζει δημοσίως «παράνομη» την εισβολή των ΗΠΑ στο Ιράκ. «Κανείς δεν μπορεί να δει μόνος του στο όνομα όλων και κανείς δεν μπορεί να αποδεχθεί την αναρχία μιας κοινωνίας χωρίς κανόνες», είχε δηλώσει τότε

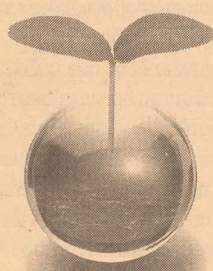
ο Ανάν, προειδοποιώντας ότι ο κόσμος κινδυνεύει να επιστρέψει στο νόμο της ζούγκλας.

Ετσι, η επιθετικότητα που χαρακτηρίζει τις επιλογές του Αμερικανού προέδρου μετά τη θριαμβευτική επανεκλογή του, φαίνεται πως θα εκφραστεί και απέναντι στο πρόσωπο του Κόφι Ανάν -σε κάθε περίπτωση, είναι φανερό ότι η αποδυνάμωσή του αντιμετωπίζεται ευνοϊκά από την Ουάσιγκτον.

Ας σημειωθεί ότι η κρίση ανάμεσα στις δύο πλευρές κλιμακώθηκε το Μάρτιο του 2004, με την καταγγελία της πρώην υπουργού Διεθνούς Ανά-

πτυξης της Βρετανίας, Κλερ Σορτ, για την τοποθέτηση «κοριών» στα γραφεία του ΟΗΕ και του ίδιου του γ.γ., με στόχο τη στενή παρακολούθηση των κινήσεών του για το θέμα του Ιράκ.

Έτσι, το Σεπτέμβριο του 2004, ο γενικός γραμματέας του οργανισμού επέλεξε το βήμα της γενικής συνέλευσης του ΟΗΕ για να εκφράσει εκ νέου τη δριμύτητα κριτική του εναντίον της αμερικανικής πολιτικής, κάνοντας λόγο για «ξεδιάντροπη αδιαφορία προς τους θεμελιώδεις νόμους» και ερχόμενος πλέον σε μετωπική σύγκρουση με τις Ηνωμένες Πολιτείες.

HELECO '05

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

3 - 6 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2005 • ΕΚΘΕΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ HELEXPO - ΑΘΗΝΑ

5η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΕΛΙΚΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΠΡΟΛΑΒΑΙΝΕΤΕ ΝΑ ΔΗΛΩΣΕΤΕ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ. ΕΚΔΗΛΩΣΤΕ
ΑΜΕΣΑ ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΣΑΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΑΝΑΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΩΘΕΙΤΑΙ Η ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

Τοιμέντο και το «πάρκο του Ελληνικού»;

► Ανοικτό το ενδεχόμενο κατασκευής γηπέδου και ξενοδοχειακής μονάδας

ΤΟΥ ΚΑΣΣΙΑΝΟΥ ΤΖΕΛΗ

Στην ιστορία περνάει το **Μητροπολιτικό Πάρκο του Ελληνικού**, αφού η κυβέρνηση αναθεωρεί τα σχέδια για τη δημιουργία του και προσανατολίζεται στην παραχώρηση έκτασης για οικιστική αξιοποίηση και την κατασκευή μικρότερων χώρων πρασίνου. Ανοικτό, μάλιστα, παραμένει το ενδεχόμενο κατασκευής ξενοδοχειακής μονάδας.

Στο χώρο που αποδέσμευσε το Ελληνικό, πρόκειται, όπως όλα δείχνουν, να αποδοθούν τουλάχιστον **1.000 στρέμματα** για την κάλυψη οικιστικών αναγκών, ενώ στελέχη του υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ αφήνουν ανοικτό το ενδεχόμενο η έκταση αυτή να είναι τελικά μεγαλύτερη.

ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ

Περίπου **2.000 στρέμματα** αφορούν τις ολυμπιακές εγκαταστάσεις και τους περιβάλλοντες χώρους που παραμένουν ως έχουν, με στόχο να βρουν μετα-ολυμπιακούς επενδυτές. Οι εγκαταστάσεις αυτές έχουν μεταφερθεί στην ευθύνη της εταιρείας **Ολυμπιακά Ακίνητα**, όπως είχε γράψει η «Η» στις αρχές Οκτω-

βρίου και ουσιαστικά αποδεσμεύονται από το σχεδιασμό. Αυτό σημαίνει ότι από τα **5.500 στρέμματα** της έκτασης, ελεύθερα για πάρκο μένουν **2.500 στρ.** στα οποία, όμως, συμπεριλαμβάνονται το αμαξοστάσιο του τραμ, εγκαταστάσεις της ΕΘΕΛ και του ΟΑΣΑ κ.λπ.

Από εκεί και πέρα, δεν είναι καθόλου σίγουρο αν και η έκταση που απομένει χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή πάρκου, αφού είναι ανοικτό το ενδεχόμενο τόσο κατασκευής γηπέδου για τον **Παναθηναϊκό** όσο και η παραχώρηση έκτασης για την κατασκευή ξενοδοχειακής μονάδας, μιας και υπάρχει έντονο ενδιαφέρον από επενδυτές λόγω της γειννίας της θέσης με το **Γκολφ της Γλυφάδας** και της μαρίνας του Αγίου Κοσμά.

Η ηγεσία του **ΥΠΕΧΩΔΕ** δείχνει απρόθυμη για την υλοποίηση του Πάρκου, αφού απαιτούνται γι' αυτό τεράστια κονδύλια τόσο για την κατασκευή του όσο και για τη συντήρησή του, ενώ αμφισβητείται η ανταποδοτικότητα του.

Μάλιστα, ο κ. **Σουφλιάς** δέχεται εισηγήσεις για την αναθεώρηση όλων των σχεδίων της προηγούμενης κυβέρνησης για κατασκευή πάρκου **4.000 στρεμμάτων**, με το σκεπτικό ότι η περιοχή είναι απομακρυσμένη από το κέντρο της πόλης και δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα ελεύθερων και πράσινων χώρων. Στέλεχος του υπουργεί-

► Ο κ. Σουφλιάς δέχεται εισηγήσεις για την αναθεώρηση όλων των σχεδίων της προηγούμενης κυβέρνησης για κατασκευή πάρκου **4.000 στρεμμάτων**, με το σκεπτικό ότι η περιοχή είναι απομακρυσμένη από το κέντρο της πόλης και δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα ελεύθερων και πράσινων χώρων

ου, μάλιστα, μας είπε χαρακτηριστικά ότι «σε 7 μεγαλoupόλεις, μεταξύ των οποίων η **Νέα Υόρκη**, το **Παρίσι** και το **Λονδίνο**, όλα τα μεγάλα πάρκα βρίσκονται εντός του κεντρικού δήμου της μητροπολιτικής περιοχής και ορισμένα μόνο βρίσκονται σε απόσταση αναπνοής από τα σύνορα του κεντρικού δήμου.

Από αυτά, μόνο **3 ξεπερνούν τα 4.000 στρέμματα** και πρόκειται για εναπομείναντα δάση (**Παρίσι και Σικάγο**) και τα περισσότερα έχουν έκταση που δεν ξεπερνά τα **1.200 στρέμματα**. Και, μάλιστα, σε πόλεις που έχουν διπλάσιο πληθυσμό από την Αθήνα».

Υπενθυμίζουν ακόμη ότι υπάρχουν πολλές περιοχές της Αττικής που χρήζουν κατασκευής Πάρκου

και αμφισβητούν τα οφέλη που θα έχει για τους κατοίκους ολόκληρου του λεκανοπεδίου, εξαιτίας της απόστασής του από το κέντρο. Αναφέρουν χαρακτηριστικά «το Πάρκο Βασιλίσσης, που έχει έκταση **1.160 στρεμμάτων**, το οποίο, ωστόσο, πολύ λίγοι πολίτες πλην αυτών που διαμένουν στην γύρω περιοχή έχουν επισκεφτεί και γνωρίζουν».

ΠΡΟΕΚΚΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΣΧΕΣΕΙΣ

Οι ίδιες πηγές τονίζουν ότι ο «υπουργός δεν δεσμεύεται από τις προεκλογικές υποσχέσεις για τη δημιουργία Πάρκου και εξετάζει όλες τις βιώσιμες λύσεις, που δεν μπορούν να είναι άλλες από την παραχώρηση έκτασης τουλάχιστον **1.000 στρεμμάτων** για κατασκευή κατοικιών, ίσως και γραφειακών χώρων». Υπενθυμίζεται ότι τη συγκεκριμένη δέσμευση είχε λάβει ο ίδιος ο πρωθυπουργός.

Η ηγεσία του **ΥΠΕΧΩΔΕ** τώρα αναμένει την τελική εισήγηση του **ΟΡΣΑ** που ζήτησε ο κ. **Σουφλιάς**, αλλά όπως όλα δείχνουν θα γίνει πρόταση για οικιστική αξιοποίηση μέρους της έκτασης που θα χρηματοδοτήσει και τα όποια έργα πρασίνου γίνουν τελικά.

Όλα αυτά σημαίνουν ότι το μεγαλύτερο πάρκο της Ευρώπης που κάποιος ονειρεύτηκε δεν πρόκειται να γίνει ποτέ πραγματικότητα, τουλάχιστον στο βαθμό και την έκταση που το οραματίστηκαν.

ΑΠΟΨΗ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Λύσεις υπάρχουν, θέληση υπάρχει;

Πολλοί είναι αυτοί που υποστηρίζουν ότι η δημιουργία Μητροπολιτικού Πάρκου στο Ελληνικό δεν θα συμβάλει στη βελτίωση του περιβάλλοντος επειδή βρίσκεται εκτός των ορίων της πρωτεύουσας και έτσι καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι είναι καλύτερα να αξιοποιηθεί για οικιστική ανάπτυξη. Δηλαδή και άλλο τοιμέντο σε μια περιοχή όπου ασφυκτικά και δεν μπορεί να πάρει ανάσα.

Το ερώτημα που δημιουργείται είναι απλό: Αφού το Ελληνικό είναι μακριά από την Αθήνα, γιατί αντί να τοιμεντοποιηθεί και αυτός ο ελεύθερος χώρος δεν σχεδιάζεται η ανταλλαγή του με εκτάσεις που βρίσκονται στο κέντρο για να δημιουργηθεί Μητροπολιτικό Πάρκο εκεί;

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΤΥΧΙΑ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ ΝΑ ΜΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ Ε.Ε.

Διά το θεαθήναι η αξιολόγηση των ΑΕΙ

► Διαφωνούν οι πανεπιστημιακοί με την αξιολόγηση από εξωπανεπιστημιακά όργανα

ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ ΚΑΛΗΜΕΡΗ

Τα ελληνικά **ΑΕΙ** και **ΤΕΙ** είναι τα μοναδικά στην Ε.Ε. που δεν διαθέτουν σύστημα αξιολόγησης και κινδυνεύουν να βρεθούν εκτός ανταγωνισμού, εάν δεν εναρμονιστούν με τα ευρωπαϊκά δεδομένα.

Η ηγεσία του υπουργείου Παιδείας «τρέχει» να προλάβει τις εξελίξεις, καθώς η Διακήρυξη της Μπολόνια επιτάσσει την καθιέρωση εθνικού συστήματος αξιολόγησης, προκειμένου τα πτυχία των ελληνικών ΑΕΙ και ΤΕΙ να έχουν ευρωπαϊκή αναγνώριση, αλλά και να είναι δυνατή η χρηματοδότηση

των ιδρυμάτων από κοινοτικούς πόρους. Τον περασμένο χειμώνα και ύστερα από σειρά αλλαγών συντάχθηκε σχετικό νομοσχέδιο το οποίο, όμως, δεν βρήκε ποτέ το δρόμο προς τη Βουλή. Η σημερινή ηγεσία του υπουργείου Παιδείας προτίθεται να χρησιμοποιήσει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο ως βάση του εθνικού διαλόγου που θα ξεκινήσει τον Ιανουάριο του 2005.

Στόχος είναι, μετά τις απαιτούμενες τροποποιήσεις, να ψηφιστεί μέχρι το Μάιο του 2005, οπότε και θα συνέλθει η Σύνοδος των Ευρωπαϊκών υπουργών Παιδείας στο Μπέργκεν της Νορβηγίας.

Στα σχέδια του υπουργείου Παιδείας είναι η καθιέρωση μιας ήπιας μορφής αξιολόγησης, ώστε να αποφευχθούν οι αντιδράσεις που είχαν σημειωθεί κατά το παρελθόν. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης δεν θα συνδέονται με τη χρηματο-

δότηση των ιδρυμάτων κατά απαίτηση των πανεπιστημιακών που υποστηρίζουν ότι με τον τρόπο αυτό προωθείται η «εμπορευματοποίηση» της Ανώτατης Εκπαίδευσης.

ΚΑΤΑΤΑΞΗ

Παράλληλα, δεν θα προβλέπεται η περίφημη «κατάταξη» (ranking) που ιεραρχεί ομοειδείς Σχολές σε σειρά και επίπεδα, όπως συμβαίνει στην Αγγλία, ούτε όμως και η διαδικασία «πιστοποίησης», δηλαδή τυπικής έγκρισης λειτουργίας Τμημάτων, προγραμμάτων σπουδών και Σχολών. Τον πρώτο λόγο στη διαδικασία αξιολόγησης θα έχει μία ανεξάρτητη αρχή, στην οποία θα συμμετέχουν πανεπιστημιακοί, εκπαιδευτικοί των ΤΕΙ και φοιτητές.

Αδιαπραγμάτευστο αίτημα για τους πανεπιστημιακούς είναι η αξιολόγηση να είναι «ακαδημαϊκή»

και να μην εποπτεύεται από εξωπανεπιστημιακά όργανα, άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένα με την πολιτική εξουσία. Η καθιέρωση εθνικού συστήματος αξιολόγησης στην Ανώτατη Εκπαίδευση είναι το πρώτο μείζονος σημασίας ζήτημα που απορρέει από τη Διακήρυξη της Μπολόνια. Στο πλαίσιο της Διακήρυξης, το υπουργείο Παιδείας έχει ήδη υποχρεωθεί να καταργήσει το ΔΙΚΑΤΣΑ και να το αντικαταστήσει από τον **Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης** που θα αναγνωρίζει με διαδικασίες «εξπρές» τα πτυχία αποφοίτων του εξωτερικού.

Οι πανεπιστημιακοί εκφράζουν επιφυλάξεις για τη διάταξη που προβλέπει την αναγνώριση τριετών μεταλυκειακών σπουδών, τονίζοντας πως μπορεί να αποτελέσει «παράθυρο» για την αναγνώριση των τίτλων σπουδών που παρέχουν τα ΚΕΣ.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ:

Σειρά έχει ο Νομός Αττικής

Μετά τη δραστηριοποίηση της ΕΔΟΕ και την υπογραφή συμβάσεων συνεργασίας με αδειοδοτηθείσες εγκαταστάσεις επεξεργασίας οχημάτων τέλους κύκλου ζωής (ΟΤΚΖ) στη Θεσσαλονίκη και την Ξάνθη, σύντομα θα ακολουθήσει η έναρξη μονάδων ανακύκλωσης αυτοκινήτων και στον **Νομό Αττικής**. Όπως μας πληροφορεί ο Γενικός Διευθυντής της ΕΔΟΕ κ. **Ε. Βοναζούντας**, η αδειοδότηση των μονάδων ανακύκλωσης στον Νομό Αττικής λόγω των περιορισμών χρήσης γης οι οποίες απορρέουν από σχετικό νομοσχέδιο (**Ν.2965/2001**), γίνεται μόνο μετά από κοινή Υπουργική Απόφαση των υπουργών ΠΕΧΩΔΕ-Ανάπτυξης. Αμφότερα τα υπουργεία δείχνουν αυξημένο ενδιαφέρον και πρόθεση να προχωρήσει η διαδικασία των αδειοδοτήσεων, ώστε να επιλυθεί το οξύ πρόβλημα της ανακύκλωσης αυτοκινήτων στον **Νομό Αττικής**, ενώ η ΕΔΟΕ έχει ήδη προχωρήσει σε σύναψη ήσσονοιων με τρεις εταιρείες στην ευρύτερη περιοχή του Νομού, οι οποίες έχουν ήδη προβεί σε επενδύσεις και αναμένουν τις σχετικές αδειοδοτήσεις ώστε να ξεκινήσουν δραστηριότητα.

Οικολόγοι και ΣΕΒ συμφώνησαν για κανόνες στη χωροταξία

Τη θέσπιση καθαρών κανόνων για τον χωροταξικό σχεδιασμό και την ανάπτυξη της χώρας ζήτησαν σε χθεσινή συνέντευξη Τύπου οι εκπρόσωποι του Τεχνικού Επιμελητηρίου, του συλλόγου αρχιτεκτόνων, του ελληνικού τμήματος του WWF, αλλά και του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών. Την πρωτοβουλία γι' αυτή την καινοφανή συνύπαρξη διαφορετικών φορέων είχαν οι εκπρόσωποι της διεθνούς οικολογικής οργάνωσης. Σύμφωνα με στοιχεία του WWF, η έλλειψη σχεδιασμού είχε αποτέλεσμα τη διαπίστωση 2002-04 να υποβληθούν στο ΣτΕ 52 προσφυγές για αιολικά πάρκα και 42 για ΧΥΤΑ. Μάλιστα, μετά τη συνεδρίαση της κυβερνητικής επιτροπής την περασμένη Παρασκευή είδαν το φως της δημοσιότητας πληροφορίες για προώθηση προεδρικών διαταγμάτων για τη χωροθέτηση μεγάλων επενδύσεων, που όμως όλες αφορούν προστατευόμενες περιοχές. Από τους ομιλήτες ιδιαίτερα ενδιαφέρον είχε η παρέμβαση του ΣΕΒ. Ο Οδυσσεύς Κυριακόπουλος τόνισε υπέρ της θεσμοθέτησης γενικών κανόνων, αλλά δεν απένειμε, και μάλιστα ως «αναγκαίο κακό», την προώθηση σημειοτικών ρυθμίσεων για τις ανάγκες επενδυτικών προγραμμάτων. Σημείωσε, επίσης, ότι η μεταποίηση μπορεί να εγκατασταθεί σε χώρους που θα υποδειχθούν και πρόσθεσε ότι λίγες δραστηριότητες, όπως τα μεταλλεία και τα αιολικά πάρκα, συνδέονται με συγκεκριμένες περιοχές. Τόνισε πάντως κατά των αυστηρών κανόνων, για τους οποίους είπε ότι συνήθως δεν τηρούνται, ενώ παρατήρησε ότι με τις καθυστερήσεις φτάσαμε να χωροθετεί το ΣτΕ. Ο Θύμιος Παπαγιάννης, που μίλησε εκ μέρους του WWF, αντέτεινε πάντως ότι η κοινωνία έχει κάνει πρόοδο σε σχέση με τους πολιτικούς σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και σε συζήτηση για το περιήλιο «πολιτικό κόστος» παρατήρησε: «Το πολιτικό κόστος θα επιμιαστούν μόνο όσοι φοβηθούν να πάρουν μέτρα για το περιβάλλον». Υπενθύμισε ότι έχουν περάσει 40 χρόνια από τότε που ξεκίνησε η πρώτη χωροταξική μελέτη, ενώ και όσες ακολούθησαν κλείνουν ήδη 15ετία, χωρίς όμως να έχουν θεσμοθετηθεί. Η Ράνια Κλουτσιώτη, που εκπροσώπησε το ΤΕΕ, επισήμανε ότι ο χωροταξικός σχεδιασμός έχει δύο όψεις: την ανάπτυξη και την ποιότητα του χώρου. Τόνισε την καθυστέρηση στη θεσμοθέτηση των βασικών αρχών χωροταξικού σχεδιασμού και σημείωσε ότι τα 12 περιφερειακά χωροταξικά κυρώθηκαν με υπουργικές αποφάσεις και όχι με διατάγματα, επομένως κινδυνεύουν να καταργηθούν εύκολα με νέα ρύθμιση. Αποκάλυψε ότι χάσαμε την ευκαιρία να εντάξουμε το Αιγαίο στις προστατευόμενες περιοχές της UNESCO, ενώ χαρακτήρισε υπερβολή την οριοθέτηση του δικτύου Natura στο 70% της χώρας.

Χ.ΤΖ.

Και διαδήλωση κατά του φράγματος Αποσελέμ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Εκατοντάδες Ηρακλειώτες πραγματοποίησαν διαδήλωση χθες το πρωί απαιτώντας να μην πραγματοποιηθεί η δημιουργία του φράγματος Αποσελέμ, ενώ απειλούν με δυναμικότερες αντιδράσεις σε περίπτωση που η κυβέρνηση προχωρήσει σε μια τέτοια επιλογή. Με πολλά πανό και παλμό οι διαδηλωτές πήγαν στη Νομαρχία Ηρακλείου και στην Περιφέρεια Κρήτης, παραδίδοντας σχετικό ψήφισμα και ζητώντας συνάντηση με τον πρωθυπουργό, Κώστα Καραμανλή, επειδή, όπως υποστηρίζουν, άτομα της Διοίκησης σε συνεργασία με οικονομικά συμφέροντα «αποκρύπτουν ή παραποιούν πραγματικά δεδομένα και στοιχεία μελετών και επιστημονικών αναλύσεων». Τους κατοίκους συνδέει ο θυμός από την αρχή έχει ταχθεί δημοσία κατά της δημιουργίας του φράγματος Αποσελέμ. Οι πολίτες έκαναν αισθητή την παρουσία τους για αρκετή ώρα στην παραλιακή λεωφόρο της πόλης όπου βρίσκεται το κατάστημα της Περιφέρειας Κρήτης και ο γενικός γραμματέας, Σερραφείμ Τσάκας, τους υποσχέθηκε πως θα μεταφέρει το αίτημά τους στους πολιτικούς του προαπαιτούμενους. Για πρώτη φορά μάλιστα μετείχαν στην κινητοποίηση αυτή πολίτες από τον Άγιο Νικόλαο και την περιοχή της Κρήτης που βρίσκονται στο Νομό Λασιθίου.

ΠΑΡΚΟ και μόνο αποδέχονται οι δήμαρχοι της περιοχής

«Δεν δίνουμε ούτε ένα στρέμμα στο Ελληνικό»

Την ανάγκη για την ευρύτερη περιοχή της Αττικής να μην εκποιηθεί ούτε ένα τετραγωνικό μέτρο από την έκταση των 5.500 στρεμμάτων του πρώην αεροδρομίου Ελληνικού διατάχσαν σε χθεσινή συνέντευξη Τύπου οι δήμαρχοι Ελληνικού, Γλυφάδας, Αλίμου και Αργυρούπολης.

Οι τέσσερις δήμαρχοι ζήτησαν επιτακτικά από την κυβέρνηση να προχωρήσει στη δημιουργία μητροπολιτικού πάρκου στην περιοχή, υλοποιώντας τη σχετική προεκλογική της δέσμευση.

Μάλιστα απέφραξαν κατηγορηματικά το ενδεχόμενο να κατασκευαστεί εκεί ποδοσφαιρικό γήπεδο ή να εκπονηθεί σημαντικό μέρος της έκτασης με τη μορφή οικολογικού κ.λπ.

Σε αντίθετη περίπτωση οι δήμαρχοι Ελληνικού Ι. Ερασιμίδης, Γλυφάδας Στ. Σφακιανόκης, Αλίμου Κ. Μαντζουράνης και Αργυρούπολης Γ. Τσαμπιλής κατέστησαν σαφές ότι θα προχωρήσουν μαζί με τους κατοίκους σε δυναμικές κινητοποιήσεις, ενώ παράλληλα θα προσφύγουν στην ελληνική Δικαιοσύνη και στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Εκάναν μάλιστα γνωστό ότι αύριο στις 4.30 το απόγευμα θα πραγματοποιήσουν συγχέντρωση διαμαρτυρίας στην αερογέ-

Οι δήμαρχοι Γλυφάδας, Στ. Σφακιανόκης, Ελληνικού Ι. Ερασιμίδης, Αργυρούπολης Γ. Τσαμπιλής και Αλίμου Κ. Μαντζουράνης στην παρουσίαση των θέσεών τους

φωνα του Αγίου Κοσμά, όπου με τους κατοίκους της περιοχής θα αποκλείσουν συμβολικά για 10' τη λεωφόρο Ποσειδώνος.

Οι τέσσερις δήμαρχοι, απορρίπτοντας κάθε σχέδιο για την κατάληψη έκτασης του πρώην αεροδρομίου στις εταιρείες «Ολυμπιακά Ακίνητα» και «Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα», ζήτησαν από την κυβέρνηση:

- Να προκηρυχθεί νέος διεθνής διαγωνισμός, με τον όρο της δημιουργίας μητροπολιτικού πάρκου και αθλητικών-πολιτιστικών εγκαταστάσεων ήπιας χρήσης.
- Να συσταθεί δημόσιος φορέας δημιουργίας και διαχείρισης του πάρκου, με καθοριστική συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Εν καιρώ η επισκευή της γέφυρας Ρίου - Αντιρρίου

Οι θεμελιώδεις νοτιώδεις που πνέουν τις τελευταίες ημέρες στην ευρύτερη περιοχή της Αχαΐας ανέβλανε τις από αέρος προσπάθειες για την αντικατάσταση του «πληγμένου» από τη φωτιά καλωδίου ανάρτησης στη γέφυρα Ρίου - Αντιρρίου.

Το ρωσικό ελικόπτερο τύπου «Κάμοφ 32» που πέταξε χθες πάνω από το οδόστρωμα της γέφυρας δεν μπόρεσε να προσεγγίσει με ασφάλεια τον πυλώνα Μ1 ό-

μείων ανέλκυσας ώστε να επιτευνθεί η αρίστη φωτιά στο καλώδιο ανάρτησης που τελικά αναβλήθηκε λόγω των άσχημων καιρικών συνθηκών.

Σε ότι αφορά τα αίτια που προκάλεσαν τη ζημιά ο κ. Φρέζης ανέφερε ότι εντός των προσεχών εβδομάδων θα δοθεί στη δημοσιότητα το πόρισμα που θα ρίχνει φως σε όλα τα ερωτήματα γύρω από το συμβάν.

Μ.ΝΟΔ.

45.500 λιγότερες θέσεις εργασίας στα κατασκευαστικά

Της ΧΑΡΑΣ ΤΖΑΝΑΒΑΡΑ

Μείωση κατά 44.500 άτομα καταγράφηκε μέσα στο 2004 στον αριθμό των εργαζομένων στον κατασκευαστικό τομέα, γεγονός που συνδέεται με τη ραγδαία μείωση του αντικειμένου αλλά και τις πτωχεύσεις επιχειρήσεων του κλάδου. Είναι το βασικό συμπέρασμα της έρευνας του Ινστιτούτου Οικονομίας Κατασκευών (ΙΟΚ), φορέα που εκπαιδεύει από το υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ και αφορά ένα σημαντικό κλάδο της οικονομίας που απασχολεί τα τελευταία χρόνια 328.000 άτομα.

Τα στοιχεία του τμήματος έρευνας, στατιστικής ανάλυσης και τεχνικής έρευνας του ΙΟΚ αποκάλυψαν επίσης ότι από τον Σεπτέμβριο του 2003 έως τον αντίστοιχο μήνα του 2004 και μόνο στις 25 τε-

χνικές εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, καταγράφηκε μείωση προσωπικού κατά 13%. Μάλιστα στη μελέτη σημειώνεται ότι στην προηγούμενη περίοδο η μείωση είναι ακόμη μεγαλύτερη και ότι αφορά κυρίως το κατώτερο προσωπικό και λιγότερο τους μηχανικούς.

Ενδιαφέρον έχει η πρόβλεψη του ΙΟΚ ότι η διαφαινόμενη κρίση δεν αποκλείεται να ξεχληθεί σε κρίση, αν δεν υπάρξει επαναπροσανατολισμός των τομέων δραστηριοποίησης των ελληνικών κατασκευαστικών ομίλων αλλά και απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου για τα αυτοχρηματοδοτούμενα έργα.

Ως βασικές αιτίες των δυσωσιών προοπτικών αναφέρονται η απότομη μείωση του αντικειμένου στα δημόσια έργα, η περιορισμένη παρουσία των ελ-

ληνικών επιχειρήσεων σε αγορές του εξωτερικού, καθώς και οι καθυστερήσεις στο θεσμικό πλαίσιο κατασκευής τεχνικών έργων με αυτοχρηματοδότηση και η καχεκτική ανάπτυξη της εγχώριας αγοράς real estate.

★ Συνεχίζεται η δημοσιότητα έργων με το μειοδοτικό σύστημα και οι εκπαιδευτές φαίνεται να επιμένουν σε υψηλά επίπεδα, φτάνοντας έως τώρα και το 39%. Με τη σύγκριση γνώμη των εκπαιδευτών των εργοληπτικών οργανώσεων και του Τεχνικού Επιμελητηρίου, αποφασίστηκε χθες να μην αναστείλει το φράγμα της Τριανταφυλλιάς στην εταιρεία «Θυμέλη», που είχε δώσει έκπτωση-ρεκόρ 49%, με την επίκληση τεχνικών λόγων. Το έργο ανατέθηκε στο δεύτερο μειοδότη, που είχε δώσει έκπτωση 34,75%.

Εξ απορρήτων

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΚΟΥΡΗΣ

Ταβάριτς
Καραμανλίνιν

Ο πήχυς των 25 δισ. ευρώ

Κατ' αρχήν το είχε προαναγγείλει η Άννα Διαμαντοπούλου, με τη συνέντευξή της στην «Ημερησία» την περασμένη Δευτέρα.

Ο πήχυς για την κυβέρνηση όσον αφορά στο Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ανέρχεται στα 25 δισ. ευρώ. Την άλλη ημέρα, στη σύσκεψη των συντονιστών, ο κ. Πάγκαλος συμφώνησε απολύτως: «Το όριο, είπε, θα πρέπει να είναι σε όσα συμφώνησε η Κομισιόν κατόπιν της εισήγησης Άννας και Μπαρνιέ: 25 δισ. ευρώ».

Ετσι τοποθετήθηκε το όριο της... αντιπολίτευσης για το Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης - για την καθυστέρηση στα κονδύλια του Γ' ΚΠΣ, το ΠΑΣΟΚ αναμένεται να επανέλθει την επόμενη εβδομάδα.

Απειλή από νομάρχες

Δεν είναι μόνο οι δήμαρχοι που βρίσκονται σε πόλεμο με τον κ. Αλογοσκούφη, τόσο για τα χρήματα που δεν τους δίνει, όσο και γιατί αρνείται να τους δεχθεί.

Είναι και οι νομάρχες, που επί εννέα μήνες ο υπουργός Οικονομίας αρνείται να τους δεχθεί.

Οπως, μάλιστα, καταγγέλλει η πρόεδρος της ΕΝΑΕ Φώφη Γεννηματά, ακόμα δεν γνωρίζουν οι νομάρχες τι χρήματα θα λάβουν για το νέο έτος. Τι έκανε ήδη η ΕΝΑΕ, κατόπιν των αρνήσεων του κ. Αλογοσκούφη; Ζήτησε συναντήσεις με τον πρωθυπουργό και τους αρχηγούς των κομμάτων της αντιπολίτευσης, ενώ στις 15 Δεκεμβρίου -αν δεν λάβει αυτά που ζητάει- προαναγγέλλει ότι σε απόφαση για κινητοποιήσεις...

ΤΙ ΛΕΕΙ Ο Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

«Θα πληρώσει ο λαός»

Την ιδιαίτερη ανησυχία του, αλλά και την απαισιοδοξία του για την πορεία της ελληνικής οικονομίας εξέφρασε προχθές σε συνομιλία του με στενούς του συνεργάτες, ο πρώην πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης. Ο κ. Σημίτης μελετούσε λεπτομερώς σημειώματα, ενόψει της ομιλίας του στον ΟΠΕΚ την προσεχή Τρίτη και δεν κρατήθηκε. «Δεν υπάρχει από πουθενά φως - είπε. Η πορεία της οικονομίας είναι σκοτεινή. Ανησυχώ και στενοχωριέμαι, γιατί τις συνέπειες θα τις πληρώσει ο ελληνικός λαός». Ο πρώην πρωθυπουργός, πάντως, την Τρίτη στην εκδήλωση του ΟΠΕΚ (ομιλητές και οι κ.κ. Στουρνάρας, Ράπανος, Χαρδούβελης και Κολιντζάς) θα επιμείνει ότι το ζητούμενο είναι η σύγκλιση της χώρας μας με την ΕΕ σε όλα τα επίπεδα.

Τι τους ενόχλησε

Κάποια κυβερνητικά κέντρα ενοχλήθηκαν από τις δικαιολογημένες φωνές των δημάρχων -και ιδιαίτερα της κ. Ντόρας Μπακογιάννη- για τους «πετσοκορμένους» πόρους για την Τοπική Αυτοδιοίκηση στον προϋπολογισμό. Κι έτσι, είδαν από χθες το φως της δημοσιότητας «αναλύσεις» για την «αβέβαιη τύχη» του δημοτικού ραδιοσταθμού «Αθήνα 9,84», για κάποιους κακούς συμβούλους της δημάρχου, για κάποια σχέδια του υπουργού Εσωτερικών Πρ. Παυλόπουλου να τιθασεύσει τους δημοτικούς ραδιοσταθμούς και άλλα παρεμφερή. Με χτυπήματα κάτω από τη μέση, πάντως, χωριό δεν γίνεται. Και αντί η κυβέρνηση να καταφεύγει σε απειλές και εκβιασμούς, καλό θα ήταν να τηρήσει τα υπεσχημένα προς τους Δήμους, εδώ και τώρα!

Χωρίς μέτρο

Τι θα γίνει με το νομάρχη Θεσσαλονίκης; Θα του βάλει κανείς φρένο ή θα εξακολουθεί να μιλά για το άθλιο «κέντρο των Αθηνών» και όποιον πάρει η μπάλα; Μια μέρα μετά την ομιλία του σε συλλαλητήριο για την εκπαίδευση, ο κ. Ψωμιάδης επανήλθε την Πέμπτη και σε έκτακτη συνεδρίαση του νομαρχιακού συμβουλίου άρχισε να κατακεραυνώνει την Αθήνα που «απομυζά» την ελληνική περιφέρεια. Προβλήματα ασφαλώς υπάρχουν, αλλά μπορούν να διεκδικηθούν με λιγότερο επαρχιωτισμό. Κάποιος να τον προσέχει...

...Και ο Προκόπης

Ποιον, όμως, υπουργό έχουν στο πλάι τους (τουλάχιστον έως ένα σημείο) δήμαρχοι και νομάρχες; Τον υπουργό Εσωτερικών Προκόπη Παυλόπουλο, ο οποίος επιχειρεί αφενός να τους... κλείσει ραντεβού (...ήμαρτον Κύριε) με τον κ. Αλογοσκούφη και αφετέρου να τον πείσει να δώσει παραπάνω χρήματα. Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, ότι ζητάει από δημάρχους και νομάρχες να περιμένουν για να λάβουν αποφάσεις, έως τις 10 Δεκεμβρίου.

Συνεργασία μηνών

Δεν είναι «απλώς εδώ και λίγες μέρες που έχει αναλάβει ο κ. Φλέσσας συμβουλευτικό ρόλο στο πλευρό του Σπ. Σπυλιωτόπουλου» όπως ισχυρίστηκε προχθές ο αναπληρωτής εκπρόσωπος. Αμέσως μετά την πτώση του μοιραίου «Σινούκ» έγιναν οι πρώτες επαφές, που πάντως δεν «περιπάτησαν» όσο ήταν διευθυντής του γραφείου Τύπου του υπουργείου ο Τ. Γκουριώτης. Πάντως, και το διάστημα αυτό ο κ. Φλέσσας πρόσφερε «διακριτικά» -αλλά πάντως μετ' εμποδίων- τις υπηρεσίες του στον υπουργό.

Στο παρασκήνιο

Μετά τον εξάψαλμο του Ιω. Βαρβιτσιώτη προς τον Γ. Δημητρακόπουλο, που τόλμησε να ασκήσει κριτική για την απογραφή, συνεδρίαζε την περασμένη Τρίτη η ευρωομάδα της Ν.Δ. για άλλα θέματα. Κανείς δεν πήρε το λόγο για την «καυτή πατάτα» και το κλίμα ήταν βαρύ. Κάποια στιγμή, ο πρόεδρος της ομάδας των ευρωβουλευτών πρότεινε να διακόψουν τη συζήτηση και να αποχωρήσουν διακριτικά. Ο λόγος; Ο φόβος μήπως προσέλθουν οι δημοσιογράφοι και αρχίσουν ενοχλητικές ερωτήσεις. «Θα νομίζουν ότι συζητάμε για τον Δημητρακόπουλο», ακούστηκε να λέει ο κ. Βαρβιτσιώτης σε συνάδελφό του. Σωστά. Όποιος έχει τη μύγα...

ΤΙ ΕΝΝΟΥΥΣΕ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΟΥ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αποδοκιμασία «υποψηφιοτήτων»;

Απελευθερωμένος όσο ίσως ποτέ άλλοτε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Κ. Στεφανόπουλος, δεν διστάζει το τελευταίο διάστημα να κάνει ακόμα πιο τολμηρές παρεμβάσεις -να, όπως αυτή την περασμένη Τρίτη, όταν τον τίμησε στο Προεδρικό Μέγαρο η ΚΕΔΚΕ. Πιο πολύ απ' όσα όμως είπε -και δικαίως- συζητήθηκε η παρέμβασή του για τον διάδοχό του.

«Γίνεται πολύς λόγος και αυτό είναι λίγο ενοχλητικό», είπε. «Χωρίς να σημαίνει κάτι αυτό που θα πω, θα μπορούσε ο επόμενος Πρόεδρος να είναι και εκτός πολιτικής σκηνής».

Σαφής η μομφή του κ. Στεφανόπουλου στην ονοματολογία, σαφής, αν και έμμεση, και η προτροπή του προς την κυβέρνηση να αντιμετωπίσει το θέμα. Κάποιοι, πάντως, θεωρούν σαφή αποδοκιμασία των «υποψηφίων» που ακούγονται, ερμηνεύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη φράση του Προέδρου περί «μη πολιτικών προσώπων». Εκτός και αν ο κ. Στεφανόπουλος ξέρει κάτι...

Μοναδική προσφορά

DiMAGE Xg

Από ~~357€~~ Μόνο **299€**

Σε τρία μοντέρνα χρώματα: Ασπρί, Μπλε, Κόκκινο

ΚΑΙ ΔΩΡΟ ΔΕΡΜΑΤΙΝΗ ΘΗΚΗ & ΧΑΡΤΙ INK-JET KONICA PHOTO GLOSSY HEAVY WEIGHT 10x15 εκ.

The essentials of imaging

KONICA FILM HELLAS Γραμμή Επικοινωνίας Πελατών: 801 11 801 701

Μονοπάτια

Η αριστερή άρνηση ορισμένων στο ΠΑΣΟΚ

Ως προς τον υποψήφιο Πρόεδρο της χώρας, το ΚΚΕ διατύπωσε μια σαφέστατη πολιτική γραμμή, που δείχνει πίστη και σταθερότητα στη μη συμμετοχή στους αστικούς θεσμούς. Θεώρησε και θεωρεί ότι δεν μπορεί να είναι κάποιος αριστερός και ταυτόχρονα να είναι «η βιτρίνα» μιας χώρας που δεν είναι σοσιαλιστική. Η γραμμή αυτή έχει το προνόμιο να είναι συνεπής, αν και λανθασμένη. Λανθασμένη, διότι ουδέποτε η Αριστερά δεν αυτοκατάργησε τα δικαιώματά της να συμμετέχει παντού — σε όλους τους θεσμούς — ώστε να παλεύει από καλύτερες θέσεις για το δικό της μέλλον, αλλά και για το μέλλον της χώρας. Παρ' όλα αυτά, μπορεί να αναγνωριστεί στο ΚΚΕ το γεγονός ότι απέσυρε εαυτόν από το πολιτικό παιχνίδι. Ανάλογα θα μπορούσε να υποστηρίξει κανείς για τις δύο διαφορετικές τάσεις που υπάρχουν στο Συνασπισμό. Και αυτό, διότι η μεν πρώτη είναι ίδια με εκείνη του ΚΚΕ, και κατά συνέπεια η γραμμή της διαθέτει τη συνέπεια και τις αδυναμίες της. Η δε δεύτερη ακολουθεί, με συνέπεια, τις επιλογές που είχε προωθήσει αυτό το κόμμα το 2000 όταν είχε προτείνει το Α. Κύρκω ως υποψήφιο Πρόεδρο.

Υπάρχουν κάποιοι που πιστεύουν ότι μπορούν να μοιράζουν πιστοποιητικά πολιτικής νομιμοφροσύνης; Τέτοιες συμπεριφορές, κάθε άλλο παρά συνάδουν με ένα δημοκρατικό κόμμα όπως το ΠΑΣΟΚ

Η τρέλα της ιστορίας είναι ότι υπάρχουν δυνάμεις στο ΠΑΣΟΚ που, με μεγάλη ευχαρίστηση, υιοθέτησαν τα επιχειρήματα σύμφωνα με τα οποία η χώρα δεν μπορεί να έχει αριστερό Πρόεδρο. Δεν περιορίστηκαν απλώς στην απόρριψη ενός συγκεκριμένου προσώπου, του Ν. Κωνσταντόπουλου, κάτι το φυσικό, αλλά απέρριψαν κάθε σκέψη να υπάρχει σε αυτή τη χώρα αριστερός Πρόεδρος.

Να απορρίπτει κανείς ένα στέλεχος της άλλης πλευράς, διότι δεν κάνει για Πρόεδρος της χώρας είναι θεμιτό, φυσικό. Αλλά να θέλει να αποκλείσει κανείς όλη την Αριστερά στο όνομα ότι αυτή δεν ήταν υποταγμένη στα έργα των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ, αποτελεί πρόκληση για κάθε ανένταχτο πολιτικό και πολύ περισσότερο για την Αριστερά την ίδια.

Διότι προκύπτει το ερώτημα, υπάρχουν κάποιοι που πιστεύουν ότι μπορούν να μοιράζουν πιστοποιητικά πολιτικής νομιμοφροσύνης; Τέτοιες συμπεριφορές, κάθε άλλο παρά συνάδουν με ένα δημοκρατικό κόμμα όπως το ΠΑΣΟΚ. Σ' αυτό τον τόπο, όλοι μας γνωρίζουμε. Όταν ο υπογράφων το παρόν άρθρο μαχόταν ενάντια στη συγκυβέρνηση και τον τζαντακισμό, στάση που έχει μέχρι σήμερα το κόστος της, υπήρχαν στελέχη του ΠΑΣΟΚ τα οποία παρέλαυναν στα γραφεία της Αριστεράς προκειμένου να κάνουν συνεννοήσεις μαζί της, σε βάρος του Α. Παπανδρέου. Όμως, αυτά ακριβώς τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ θα πρέπει να επιδεικνύουν σήμερα μεγαλύτερη σεμνότητα όταν προσπαθούν, εκ των υστέρων, να απαγορεύσουν σε οποιονδήποτε αριστερό να έχει γνώμη για το ΠΑΣΟΚ και τις κυβερνήσεις του. Γι' αυτό, παρακαλώ τους «προστάτες του περικυκλωμένου ΠΑΣΟΚ»: λίγο σεμνότερα.

ΓΡΑΦΕΙ Ο
**ΝΙΚΟΣ
ΚΟΤΖΙΑΣ**
kotzias@politicalforum.gr

Στελέχη του ΠΑΣΟΚ ανάγουν σε θέμα αρχής για το μέλλον της χώρας, τη θέση ότι δεν μπορεί να προέρχεται ένας Πρόεδρος της χώρας από την Αριστερά. Δείχνουν να πιστεύουν ότι ένα «καθαρό ΠΑΣΟΚ» είναι το ΠΑΣΟΚ που μπορεί να κερδίσει τις μάζες που το εγκατέλειψαν

Η ΤΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΔΥΟ ΑΡΧΗΓΩΝ ΣΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΚΗΣ ΕΚΛΟΓΗΣ

Η «διαμάχη» στο ΠΑΣΟΚ και το ζήτημα του Προέδρου

Ως προς τον υποψήφιο Πρόεδρο της χώρας, ο Κ. Καραμανλής κατόρθωσε να συγκρατήσει τα περισσότερα στελέχη της παράταξής του. Να τα πείσει να επιδείξουν υπομονή και νηφαλιότητα στην αντιμετώπιση του προβλήματος. Έχοντας τους μηχανισμούς εξουσίας στα χέρια του, έχει επιβάλει σε μεγάλο βαθμό πειθαρχία στο νεοδημοκρατικό στρατόπεδο. Ακόμη, ο Κ. Καραμανλής έχει καταφέρει να κρατά ανοικτές τις διόδους προς τα αριστερά. Δίοδοι που του δίνουν τη δυνατότητα να εξασφαλίζει ορισμένες ανοχές στην κοινωνία. Ο Κ. Καραμανλής διαθέτει, και σε αυτή τη βάση, πολιτική στρατηγική ως προς τη σύνδεση του προβλήματος της εκλογής Προέδρου της χώρας με τις επόμενες εκλογές, τόσο εθνικές όσο, ιδιαίτερα, εκείνες για την τοπική αυτοδιοίκηση. Αν όλα αυτά δεν είναι πολιτικές κινήσεις και επιλογές, τότε, αλήθεια, τι είναι η πολιτική; Τα δημόσια έργα και οι δημιουργικές λογιστικές και μόνο; Η πολιτική συμμαχιών, η υπέρβαση χώρων, το να θέτεις τα διλήμματα στην άλλη πλευρά, όλα αυτά δεν είναι πολιτική;

Από την άλλη, ως προς τον υποψήφιο Πρόεδρο της χώρας, ο Γ. Παπανδρέου απέδειξε διορατικότητα. Δεν άφησε να παραιτηθεί από συναισθηματισμούς και κατά συνέπεια άφησε τον Κ. Καραμανλή και τις δυνάμεις που σχεδιάζουν μαζί του τις μελλοντικές εξελίξεις να παίζουν μό-

νοι τους τα χαρτιά τους. Περιμένει τη στιγμή που το μοναχικό παιχνίδι του Κ. Καραμανλή θα έδειχνε τις τυχόν αδυναμίες και τις πραγματικές προθέσεις του. Όμως, η τακτική του Παπανδρέου δεν έχει αξιοποιηθεί επαρκώς μέχρι τώρα, διότι στο ΠΑΣΟΚ υπάρχουν δυνάμεις που ακολουθούν μια τρελή πορεία εγωκεντρικών και μικρής εμβέλειας πολιτικών. Οι δυνάμεις αυτές ανακαλύπτουν το παρελθόν διαφόρων υποψηφίων που ρίχνει ως δόλωμα ο Κ. Καραμανλής και επιδιώκουν ως νέοι αριστεριστές να αποδείξουν τη «συνέπεια» τους ως προς αυτά τα πρόσωπα.

ΘΕΜΑ ΑΡΧΗΣ

Εκείνο που ανησυχεί εμένα προσωπικά, δεν είναι ότι στελέχη του ΠΑΣΟΚ τάσσονται ενάντια στο ένα ή άλλο πρόσωπο —ας τα βρουν μεταξύ τους— αλλά ότι ανάγουν σε θέμα αρχής για το μέλλον της χώρας, τη θέση ότι δεν μπορεί να προέρχεται ένας Πρόεδρος της χώρας από την Αριστερά. Δείχνουν να πιστεύουν ότι ένα «καθαρό ΠΑΣΟΚ» είναι το ΠΑΣΟΚ που μπορεί να κερδίσει τις μάζες που το εγκατέλειψαν. Ότι το μέλλον του ΠΑΣΟΚ είναι ένα ΠΑΣΟΚ χωρίς συνεργασίες, χωρίς ανοχή απέναντι σε οποιονδήποτε έκανε στο ΠΑΣΟΚ κριτική στο παρελθόν (λες και δεν θα μπορούσε κανείς να γράψει τόνους με ορθές ή μη κριτικές που έγιναν σε βάρος των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ από τα ίδια τα πρωτο-

κλασάτα στελέχη του). Το πλέον ενδιαφέρον, από ηθικής σκοπιάς, είναι ότι σε αυτή την «καμπάνια» συμμετέχουν σημερινά στελέχη του ΠΑΣΟΚ, τα οποία στο παρελθόν κτύπησαν με τη μεγαλύτερη δυνατή ωμότητα κυβερνήσεις του δικού τους κόμματος.

ΛΟΓΙΚΗ...

Η λογική αυτών των στελεχών του ΠΑΣΟΚ είναι —στην καλύτερη περίπτωση— λογική ανθρώπων που νιώθουν περικυκλωμένοι. Που νιώθουν ότι υπερασπίζονται ένα φρούριο που βρίσκεται υπό κατάληψη. Δεν συμπεριφέρονται, δηλαδή, ως πολιτικοί με ένστικτο και συνείδηση της ιστορίας, οι οποίοι έχουν να προσφέρουν γνώσεις και νέες πρακτικές για το μέλλον. Συμπεριφέρονται ως να έχουν ραντεβού με την ιστορία (ίσως με τα αρχεία της και μόνο) και ότι θα είναι νικητές όσο σεχταριστικά και αντιπαραγωγικά κι αν συμπεριφέρονται. Τους αρέσει να ασχολούνται με το παρελθόν και να εγκλωβίζονται σε αυτό. Κυριολεκτικά να το ζουν. Αφενός να ζουν με το δικό τους χθες προκειμένου να το υπεραποτιούν και αφετέρου με την ιστορία των άλλων προκειμένου να την καταγγείλουν. Δεν είναι, όμως, σε θέση να πουν μια ουσιαστική και παραγωγική κουβέντα για το μέλλον. Και απ' αυτή την άποψη, κάθε άλλο παρά παραγωγικοί μπορούν να θεωρηθούν για την πολιτική σκηνή του τόπου.

➤➤ Ως προς τον υποψήφιο Πρόεδρο της χώρας, ο Γ. Παπανδρέου απέδειξε ότι διαθέτει διορατικότητα. Δεν άφησε να παραιτηθεί από συναισθηματισμούς και κατά συνέπεια άφησε τον Κ. Καραμανλή και τις δυνάμεις που σχεδιάζουν μαζί του τις μελλοντικές εξελίξεις να παίζουν μόνοι τους τα χαρτιά τους.

ΓΙΑΤΙ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΙΛΕΓΕΙ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΟΥ «ΜΠΑΚΛΑΒΑ»

Ολη η αλήθεια για το Ελληνικό... Χάιντ Παρκ

► Η έλλειψη κονδυλίων για την ανάπτυξη της έκτασης αναγκάζει την κυβέρνηση να «ξεχάσει» τις προεκλογικές της εξαγγελίες

ΤΩΝ **ΒΑΣΙΛΗ Σ. ΚΑΝΕΛΛΗ**
ΚΑΣΣΙΑΝΟΥ ΤΖΕΛΛΗ

Η μεγάλη ευκαιρία για τη βέλτιστη αξιοποίηση -προς όφελος χιλιάδων Αθηναίων- της έκτασης του παλαιού αεροδρομίου στο Ελληνικό έχει χαθεί οριστικά, καθώς η δημιουργία Μητροπολιτικού πάρκου, εφάμιλλου άλλων ευρωπαϊκών, δεν πρόκειται να πραγματοποιηθεί.

Μικροκομματικές σκοπιμότητες, έλλειψη φαντασίας και κυρίως έλλειψη κονδυλίων, οδηγούν την κυβέρνηση σε αποφάσεις που, από τη μια είναι εκ διαμέτρου αντίθετες με τις προεκλογικές της εξαγγελίες και από την άλλη, ούτε είναι σίγουρο ότι θα υλοποιηθούν, ούτε ότι εξασφαλίζουν μια όαση πρασίνου και αναψυχής. Το μόνο σίγουρο σ' όλη αυτήν την ιστορία είναι ότι εγκαταλείπεται οριστικά το όνειρο για την ανάπτυξη ενός πάρκου 4.000 στρεμμάτων. Και βέβαια, κανείς δεν πρέπει να ξεχνά τις δεσμεύσεις του πρωθυπουργού, παραμονές των εθνικών εκλογών ότι το Ελληνικό θα γίνει μητροπολιτικό πάρκο.

Το να γίνονται οι εξαγγελίες για ψηφοθηρικούς λόγους είναι κατανοητό (αν και για πολλούς δεν συνάδει με τη θεωρία περί σεμνότητας και ταπεινότητας). Το ερώτημα είναι, ωστόσο, αν γνώριζε ο Κ. Καραμανλής ότι το εξαγγελθέν σχέδιο είναι ανέφικτο λόγω του τεράστιου, για τα δημοσιονομικά δεδομένα της χώρας, κόστους. Παράγοντες της αγοράς, σύμβουλοι ακινήτων και

Τεμαχισμός και εκμετάλλευση από ιδιώτες

►► Σήμερα, το υψηλό κόστος αναγκάζει τη κυβέρνηση να βάλει στο συρτάρι το σχέδιο κατασκευής Μητροπολιτικού Πάρκου 4.000 στρεμμάτων στο Ελληνικό και να παραχωρήσει έκταση περίπου 1.000 στρεμμάτων για οικιστική αξιοποίηση. Τι μέλλει γενέσθαι με τα υπόλοιπα στρέμματα; Ήδη η έκταση έχει χάσει πάνω από 2.000 στρέμματα που αφορούν στις ολυμπιακές εγκαταστάσεις και τους περιβάλλοντες χώρους και οι οποίες έχουν παραχωρηθεί στην «Ολυμπιακή Ακίνητα». Η εταιρεία πρόκειται μέσα στο επόμενο διάστημα να διενεργήσει διεθνείς διαγωνισμούς για την προσέλκυση ιδιωτών που θα τα εκμεταλλευτούν. Κυβερνητικές πηγές αναφέρουν ότι «όλα τα ενδεχόμενα είναι ανοικτά» αλλά θεωρούν σίγουρη την οικοπεδοποίηση μεγάλου μέρους της έκτασης. Παραδέχονται, πάντως, ότι σε καμία περίπτωση δεν πρόκειται να κατασκευαστεί στο Ελληνικό ένα μεγάλο πάρκο. Δεν αποκλείουν βεβαίως να θα υπάρξουν έργα πρασίνου, αλλά όχι στο βαθμό που είχε εξαγγείλει η προηγούμενη κυβέρνηση, αλλά και δεσμεύτηκε ο ίδιος ο πρωθυπουργός.

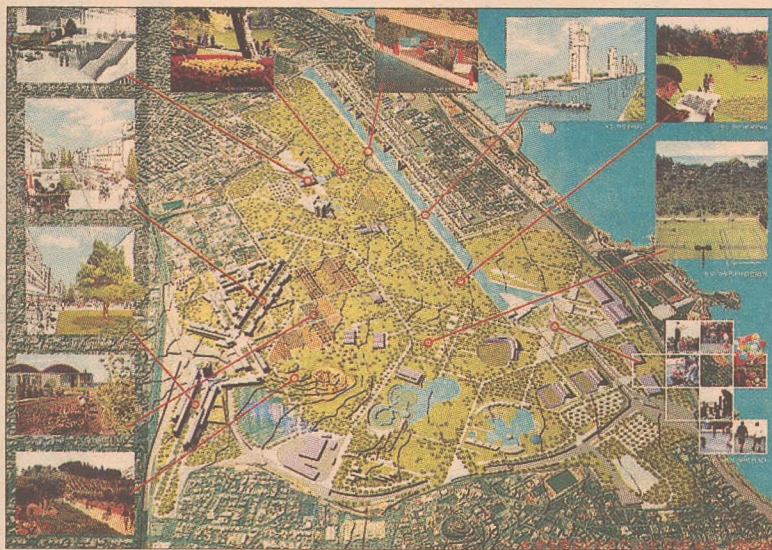
developers είχαν εδώ και χρόνια καταθέσει τις απόψεις τους για το Ελληνικό λέγοντας ότι δεν μπορεί να γίνει μητροπολιτικό πάρκο, εάν δεν δοθεί μέρος της έκτασης σε ιδιώτες για ανέγερση κατοικιών, με αντιτάξιμο την ανάπτυξη του πάρκου με έξοδα του ιδιώτη.

ΚΟΣΤΟΣ 450 ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

Και αν η λέξη «οικοπεδοποίηση» φαντάζει σκληρή, αυτό συμβαίνει διότι είναι σκληρή και η πραγματικότητα. Για να γίνει χώρος πρασίνου και αναψυχής μια έκταση περίπου 4.000 στρεμμάτων απαιτούνται περισσότερα από 450 εκατ. ευρώ (πάνω από 150 δισ. δρχ.). Το οικονομικό μέρος του σχεδίου είναι σαφέστατα το κυριότερο πρόβλημα, καθώς το ποσό αυτό σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να διαθέσουν τα κρατικά ταμεία. Περιθώρια κοινοτικής χρηματοδότησης δεν υπάρχουν, αφού πλέον λιγοστεύουν τα κονδύλια εκ

Βρυξελλών για την Αττική. Από την άλλη, το Ελληνικό αποτελεί ένα «φιλέτο» με μεγάλη αξία που μπορεί να αποδώσει οικονομικά οφέλη για το Δημόσιο, κι αυτό το γνωρίζει πολύ καλά η κυβέρνηση. Για τους λόγους αυτούς, η προηγούμενη κυβέρνηση είχε προχωρήσει πέρυσι στην προκήρυξη αρχιτεκτονικού διαγωνισμού ιδεών για το πώς θα μπορούσε να αξιοποιηθεί το Ελληνικό. Τα αυστηρά όρια που τέθηκαν στους διαγωνιζόμενους ήταν να προβλέπεται η δημιουργία πάρκου άνω των 4.000 στρεμμάτων, να δοθούν μέχρι 1.000 στρέμματα για οικιστική ανάπτυξη και να καταβληθούν στην πολιτεία και μετρητά από τον ιδιώτη.

Στον διαγωνισμό πήραν μέρος 440 ομάδες αρχιτεκτόνων, οι οποίες κατέθεσαν τις προτάσεις τους, πολλές εκ των οποίων ήταν ίδιες ή τουλάχιστον παραπλήσιες. Το σίγουρο ήταν ότι είχε εξαγγελθεί η δημιουργία μητροπολιτικού πάρκου και α-

►► Το σχέδιο για την ανάπτυξη του Ελληνικού είναι από την πρόταση που κατέθεσαν το αρχιτεκτονικό γραφείο Τομπάζης και η DTZ Greece. Ανάλογες προτάσεις για το παλαιό αεροδρόμιο έγιναν και από άλλους οι οποίοι έκαναν λόγο για οικιστική αξιοποίηση μέρους της έκτασης.

ποφεύγονταν η λογική του «μπακλαβά» που επιλέγει η σημερινή κυβέρνηση. Δηλαδή το κόψιμο της έκτασης σε ζώνες και η αυτόνομη αξιοποίησή τους. Ετσι, τα 2.200 στρέμματα του ολυμπιακού πάρκου δόθηκαν στην εταιρεία Ολυμπιακά Ακίνητα, τα 1.000 θα δοθούν στο ιδιώτη, ενώ παρασκηνακά γίνονται και συζητήσεις για την ανέγερση του νέου «παλαπού» του Παναθηναϊκού. Ανοικτό δε παραμένει το ενδεχόμενο της κατασκευής μεγάλης ξενοδοχειακής μονάδας.

Μία από τις προτάσεις που κατατέθηκαν πριν 8 μήνες και «διέσωζαν» σε μεγάλο ποσοστό τον αρχικό σχεδιασμό για μεγάλο μητροπολιτικό πάρκο έκανε λόγο για οικιστική αξιοποίηση 850 αντί 1.000 στρεμμάτων προς την πλευρά της θάλασσας όπου θα κτιζόνταν μεζονέτες και πολυτελείς πύργοι με διαμερίσματα, ενώ μόνο το 15% των 850 στρεμμάτων θα «τοιμεντοποιούνταν». Παράλλη-

λα, ο ιδιώτης θα κάλυπτε τα έξοδα για την διαμόρφωση του πάρκου και θα προσέφερε σε μετρητά 350 εκατ. ευρώ, αντί 300 εκατ. ευρώ που είχε θέσει ως όρο το ΥΠΕΧΩΔΕ.

Στις προτάσεις αναφέρονταν ότι θα μπορούσε στα υπάρχοντα κτίρια να αναπυχθούν ξενοδοχείο, multiplex, μουσείο Αεροπορίας, σχολεία, νοσοκομείο, ενώ στην πλευρά της Λεωφόρου Βουλιαγμένης θα μπορούσαν να αναπυχθούν κτίρια γραφείων και εμπορικά καταστήματα δημιουργώντας μια ισχυρή εμπορική ζώνη. Για τις ολυμπιακές εγκαταστάσεις προτείνεται να καταργηθεί το γήπεδο του softball, το κόκει να γίνει γήπεδο 5X5, στο κανόε καγιάκ να γίνονταν θαλάσσια σπορ και ένα aquarium. Ανάλογες ήταν και οι άλλες προτάσεις που κάλυπταν σε γενικές γραμμές τις προδιαγραφές της πολιτείας, ενώ έθεταν και ως απαραίτητα αρχή τη χρήση χαμηλού συντελεστή δόμησης (όχι πάνω από 1).

ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ: ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Φραγμός στις απολύσεις εργαζομένων

ΤΟΥ **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΥΛΩΝΙΤΗ**

Δραστικούς περιορισμούς στις απολύσεις των εργαζομένων επιβάλλει ο Αρειος Πάγος, αξιωνοντας την τήρηση κοινωνικών κριτηρίων. Το ανώτατο δικαστήριο έκρινε ότι για να μπορέσει να δικαιολογηθεί και θεωρηθεί ως νόμιμη η απόλυση ενός εργαζομένου, θα πρέπει να αποτελεί το έσοχατο μέσο που έχει στη διάθεσή της μια επιχείρηση, προκειμένου να αντιμετωπίσει τα οικονομικότε-

χνικά της προβλήματα. Ομως και το έσοχατο αυτό μέσο θα πρέπει να εφαρμόζεται με κοινωνικά κριτήρια, αλλιώς η απόλυση θα θεωρείται καταχρηστική και συνεπώς άκυρη.

Ετσι, αν μια επιχείρηση δεν έχει κανένα άλλο περιθώριο για να αντιμετωπίσει την οικονομική της κρίση και αναγκαστεί να προχωρήσει σε απόλυση εργαζομένων οφείλει να ακολουθήσει αντικειμενικά και κοινωνικά κριτήρια, κάνοντας συγκρίσεις μεταξύ των μισθωτών της, κρα-

τώντας τον πιο «ευάλωτο» που έχει περισσότερες ανάγκες.

ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Στην περίπτωση αυτή, ανάμεσα σε εργαζόμενους της ίδιας επαγγελματικής κατηγορίας και ειδικότητας, θα πρέπει να επιλέξει ποιον θα απολύσει λαμβάνοντας υπόψη την απόδοση, την αρχαιότητα στην υπηρεσία, την ηλικία, τα οικογενειακά βάρη καθενός, την οικονομική κατάσταση των υπαλλήλων, τη δυνατό-

τητα τους να ξαναβρούν άλλη εργασία. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση οφείλει να επιλέξει με βάση τα κριτήρια αυτά και να κρατήσει στην εργασία τον μεγαλύτερο σε ηλικία και πιο έμπειρο, συνεκτιμώντας τις αυξημένες ανάγκες του, εφόσον έχει σύζυγο και παιδιά, λαμβάνοντας επίσης υπόψη το γεγονός ότι μπορεί να μην έχει ιδιόκτητη κατοικία και να μένει με νοίκι. Παράλληλα, θα πρέπει να προστατεύει εκείνον που φυσιολογικά είναι δυσκολότερο (π.χ.

λόγω ηλικίας) να μπορέσει να πάψει αλλού δουλειά. Συνεπώς, σε κάθε περίπτωση απόλυσης, ο εργοδότης δεν είναι ελεύθερος στην επιλογή του, αλλά θα πρέπει να κάνει συγκρίσεις μεταξύ των μισθωτών για να διαπιστώσει ποιος βρίσκεται στη δυσμενέστερη (από άποψη συνθηκών ζωής) κατάσταση, προκειμένου να τον κρατήσει και να απολύσει κάποιον άλλον που έχει αποδεδειγμένα λιγότερες ανάγκες ή είναι ευκολότερο να ξαναβρεί εργασία, κ.λπ.

Ο ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΣ ΠΑΟ ΦΙΛΟΞΕΝΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΡΗ

Κουραστικό το ταξίδι για την κορυφή

► Οι ταλαιπωρημένοι, από την περιπέτεια στη Νορβηγία, «πράσινοι» επιχειρούν επικίνδυνη έξοδο στη Θεσσαλονίκη

ΤΟΥ Γ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Επιστροφή στην ελληνική πραγματικότητα μετά τις υποχρεώσεις των «εκπροσώπων» μας σε Τσάμπιονς Λιγκ και κύπελλο ΟΥΕΦΑ. Τα φώτα είναι στραμμένα στη Θεσσαλονίκη, όπου ο ουραγός Άρης υποδέχεται τον πρωτοπόρο, αλλά «ταλαιπωρημένο», Παναθηναϊκό, που την Τετάρτη - κάτω από εξαιρετικά αντίξοες καιρικές συνθήκες - αντιμετώπισε την Ρόζενμποργκ. Αντίθετα, περισσότερο εύκολη μοιάζει η αποστολή του Ολυμπιακού, αφού μετά τη νίκη επί της Λα Κορούνια, θα βρεθεί στη Νεάπολη για τη «μάχη» με τον Ιωνικό που προέρχεται από «2» στο Χαριλάου. Τέλος, η ΑΕΚ θα υποδεχθεί τη Χαλκηδόνα στο ΟΑΚΑ, εκεί που γνώρισε την ήττα από τη Λιλ, ενώ από το πρόγραμμα ξεχωρίζει και το ντέρμπι της Κρήτης...

ΑΡΗΣ - ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ

Ο Γιώργος Χατζάρας έχει όλους τους παίκτες του «ετοιμοπόλεμους» και αναμένεται να παρατάξει την καλύτερη δυνατή ενδεκάδα. Πάντως, μετά την ήττα της περασμένης εβδομάδας από τον Ιωνικό θα φέρει αλλαγές στα πρόσωπα που θα ξεκινήσουν. Ο προπονητής του Άρη, μιλώντας στους ποδοσφαιριστές του, τους τονίζει ότι το θετικό αποτέλεσμα είναι αναγκαίο. Στον Παναθηναϊκό, μετά το κοπιαστικό ταξίδι στη Νορβηγία, θα επιδιώξουν να διατηρηθούν στην κορυφή της βαθμολογίας. Ο Ζντένεκ Σκάνι δεν υπολογίζει τους Άντριτς και Ζουτάουτας.

ΙΩΝΙΚΟΣ - ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ

«Ασχολούμαι μόνο με τη δική μου ομάδα...», δηλώνει ο Βαγγέλης Βλάχος, που ζήτησε από τους παίκτες του να μη φοβηθούν τον αντίπαλο. Στο «απουσιολόγιο» των γηπεδούχων βρίσκεται το όνομα του Γκούτμαν, ενώ η συμμετοχή του Βουρεξάκη θα κριθεί την τελευταία στιγμή. Το Τσάμπιονς Λιγκ περνά σε δεύτερη μοίρα για τον Ολυμπιακό, αφού ο κρίσιμος αγώνας με τη Λίβερπουλ... απέχει σχεδόν δύο εβδομάδες. Τώρα προέχει το πρωτάθλημα και βασικά ο αγώνας της Νεάπολης από τον οποίο θα λείψουν ο Ριβάλντο και ο Μαυρογενίδης.

ΑΕΚ - ΧΑΛΚΗΔΟΝΑ

Η «Ένωση» θα προσπαθήσει να διατηρήσει το αήττητο που έχει στο πρωτάθλημα, προκειμένου να παραμείνει σε θέση... κορυφής. Ο Φερνάντο Σάντος που ανησυχεί για την κόπωση - λόγω των ευρωπαϊκών υποχρεώσεων και το ματς με την Λιλ - δεν θα έχει στη διάθεσή του τους Ρούσεφ και Κόντη. Από την πλευρά του, ο Γιώρ-

►► Παρά το γεγονός ότι φέτος ο Άρης παραπαίει αγωνιστικά, είναι πάντα ένας υπολογίσιμος αντίπαλος. Πόσο μάλλον όταν αγωνίζεται στην έδρα του.

► Με την πρόταση ακόμη στα αφτιά του από το Μεξικό, ο Μαρκιανός περιμένει τη δεύτερη συνεχόμενη νίκη για τον Ηρακλή

γος Παράσχος επισημαίνει ότι η ομάδα του δεν είναι το φαβορί και προτίθεται να παρατάξει «αμυντική» ενδεκάδα, με μοναδικό προωθημένο τον Ζαχαρόπουλο. Ο τεχνικός της Χαλκηδόνας δεν αντιμετωπίζει σοβαρά αγωνιστικά προβλήματα.

ΟΦΗ - ΕΡΓΟΤΕΛΗΣ

Σύμφωνα με τα λεγόμενα του τεχνικού του ΟΦΗ, Γιάννη Χατζηνικολάου, το παιχνίδι με τον «συμπολίτη» δεν δικαιούται τον τίτλο του ντέρμπι. Μ' αυτό τον τρόπο επιδιώκει να αποφορτίσει τους ποδοσφαιριστές του α-

πό το άγχος. Στη διάθεσή του θα έχει τον Σταυρακάκη, Αρβανίτη, όχι όμως και τους Πίτσο, Αδάμο και Μοσκογιάννη. Χωρίς τους Αργυράκη και Οικονομάκη θα παραταχθεί ο Εργοτέλης, ενώ την τελευταία στιγμή αποκλείστηκε και ο Ιβάνοφ. Στο αρχικό σχήμα αναμένεται να χρησιμοποιηθεί από τον Μύρωνα Σηφάκη, ο Βούκοβιτς, σε μία από τις ύστερες ευκαιρίες που θα έχει για να αποδείξει την αξία του...

ΣΚΟΔΑ ΞΑΝΘΗ - ΠΑΟΚ

Το απόλυτο της έδρας θέλει να διατηρήσει η ακριτική ομάδα, ωστόσο τα προβλήματα δεν λείπουν για τον Γιάννη Μαντζουράκη. Ο τεχνικός του συλλόγου της Θράκης, ψάχνει τους αντικαταστάτες των Λουτσιάνο, Δημητριάδη, Καλασιμπέτα και Κωνσταντή ενώ εξαιρετικά αμφίβολη θεωρείται η συμμετοχή των Παπαδόπουλου και Παπαδημητρίου. Οι Θεσσαλονικείς έχουν ξεχάσει τη λέξη «νίκη» και θα προσπαθήσουν να ξεκινήσουν την «αντεπίθεσή» τους από την Ξάνθη. Ο Ρολφ Φρίνγκερ δεν μπορεί να υπολογίζει στη βοήθεια των Ανδράλα και Ουντέζε.

ΗΡΑΚΛΗΣ - ΑΙΓΑΛΕΩ

«Ανοίξε» η όρεξη των παικτών του Ηρακλή, μετά τη νίκη επί της Καλαμαριάς, οι οποίοι θα προσπαθήσουν να σημειώσουν τη δεύτερη συνεχόμενη επιτυχία. Ο Σέρχιο Μαρκιανός - μέσα στην εβδομάδα είχε πρόταση για να αναλάβει την εθνική ομάδα του Μεξικού - καταστρώνει τα πλάνα του χω-

ρίς τους Σινιόρι και Ιωάννου. Λύση στο επιθετικό πρόβλημα αναζητεί ο Στεφάν Ντερόλ και όλη την εβδομάδα αναλώθηκε σε θεωρία στους παίκτες του. Επιστρέφει ο Μπάρκογλου που εξέτισε την ποινή του, θα απουσιάσουν όμως οι Φριζενμπίχλερ, Χλωρός, Νικολόπουλος και Αργίτης.

ΚΑΛΛΙΘΕΑ - ΑΠΟΛΛΩΝ ΚΑΛ.

Ο Τάκης Λεμονής, δήλωσε ότι από τα αποτελέσματα αυτών των αγώνων καθορίζεται η πορεία των ομάδων που έχουν τους ίδιους στόχους. Ο 44χρονος τεχνικός θα παρατάξει ενδεκάδα με επιθετικούς προσανατολισμούς. Επιστρέφει ο Τελκίνκι, θα λείψουν όμως ο Οκανού που αγνοείται και ο Μπαρτζώκας ο οποίος αποκλείστηκε για οικογενειακούς λόγους. Οι «Πόντιοι», απελευθερωμένοι από άγχος αφού «φιγουράρουν» στη μέση της βαθμολογίας, θα επιδιώξουν να μην ηττηθούν. Μοναδικό αγωνιστικό πρόβλημα για τον Εδουάρδο Αμορίν, αυτό του Παπαδόπουλου.

ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ - ΚΕΡΚΥΡΑ

«Νίκη και μόνο νίκη» είναι το σύνθημα στον Πανιώνιο, καθώς μόνο με το «τρίποντο» θα κατορθώσουν οι «κυανέρυθροι» να αναρριχηθούν βαθμολογικά. Ο Γιώργος Βαζάκας δεν υπολογίζει για το αρχικό σχήμα τους Ζιμονίτς και Σμίλιανιτς. Στην άλλη πλευρά, ο Νίκος Αναστόπουλος, θα έχει στη διάθεσή του, τον Γίτα που εξέτισε την ποινή του, θα περιμένει όμως τους Ναλιτζή και Κατσιάρη που ταλαιπωρούνται από τραυματισμούς...

αθλητικά

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΘΗΝΑΣ

**Ε Μ Π - ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΓΟΥΔΙ - ΙΛΙΣΟΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

2002

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αντικείμενο, βασικοί στόχοι και μεθοδολογία της έρευνας
2. Σύνθεση της Ερευνητικής Ομάδας και της Επιτροπής Παρακολούθησης – Ευχαριστίες

Α' ΦΑΣΗ : ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ - ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

ΚΕΦ. 1 Σχέσεις του Πάρκου με τον περιβάλλοντα πολεοδομικό ιστό

ΚΕΦ. 2 Τεκμηρίωση και αποτίμηση των βασικών χαρακτηριστικών της Περιοχής Μελέτης

- 2.1. Ως προς την ιστορική εξέλιξη
- 2.2. Ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς
- 2.3. Ως προς τα φυσιογεωγραφικά χαρακτηριστικά

ΚΕΦ. 3 Τάσεις εξέλιξης της Περιοχής Μελέτης

ΚΕΦ. 4 Τάσεις στο σχεδιασμό αστικών πάρκων και χώρων πρασίνου

ΚΕΦ. 5 Χαρακτήρας του Μητροπολιτικού Πάρκου – Βασικές αρχές σχεδιασμού

- 5.1. Ενιαία αντιμετώπιση του χώρου
- 5.2. Οικολογική αποκατάσταση και ανάδειξη του φυσικού τοπίου
- 5.3. Ανάδειξη της ιστορικότητας του τόπου
- 5.4. Ενσωμάτωση του Πάρκου στο ευρύτερο πολιτιστικό δίκτυο της πόλης
- 5.5. Αναδιάρθρωση των ψυχαγωγικών, αθλητικών και παιδαγωγικών λειτουργιών

Β' ΦΑΣΗ: ΠΡΟΤΑΣΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

ΚΕΦ. 6 Ένταξη του Πάρκου στην ευρύτερη αστική περιοχή

- 6.1. Υπερτοπικής κλίμακας Συνδέσεις – Προσπελάσεις
- 6.2. Τοπικής κλίμακας Συνδέσεις – Προσπελάσεις

ΚΕΦ. 7 Πολεοδομική οργάνωση του Πάρκου

- 7.1. Γενικές αρχές πολεοδομικής οργάνωσης
- 7.2. Πολεοδομική δομή - Σχέδιο Γενικής Διάταξης
- 7.3. Αρχές και κατευθύνσεις φυσικού σχεδιασμού

ΚΕΦ. 8 Προτεινόμενες λειτουργίες του Πάρκου

- 8.1. Αρχές οργάνωσης των χρήσεων
- 8.2. Περιγραφή των λειτουργιών και δραστηριοτήτων ανά φάση υλοποίησης

ΚΕΦ. 9 Κυκλοφορία και στάθμευση στο Πάρκο

- 9.1. Αρχές οργάνωσης και κυκλοφορίας
- 9.2. Δίκτυο κίνησης πεζών και ποδηλάτων
- 9.3. Δίκτυο δημόσιας συγκοινωνίας και κυκλοφορίας οχημάτων εξυπηρέτησης
- 9.4. Χώροι στάθμευσης και περιγραφή των οδικών τους προσβάσεων

ΚΕΦ. 10 Οργάνωση των χώρων πρασίνου

- 10.1. Αρχές οργάνωσης του πρασίνου
- 10.2. Ο γενικός χαρακτήρας των φυτεύσεων
- 10.3. Επιμέρους ενότητες – Χαρακτήρας – Είδη

ΚΕΦ. 11 Περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τις υπάρχουσες και προτεινόμενες δραστηριότητες

ΚΕΦ. 12 Προτεινόμενο θεσμικό πλαίσιο

- 12.1. Ρυθμίσεις για τον Κεντρικό Πυρήνα του Πάρκου
- 12.2. Ρυθμίσεις για την Ζώνη Ελέγχου του Πάρκου
- 12.3. Ρυθμίσεις για την Ευρύτερη Περιοχή Μελέτης
- 12.4. Έλεγχος μεταξύ θεσμοθετημένων και προτεινόμενων χρήσεων γης στο σύνολο του Πάρκου

ΚΕΦ. 13 Φάσεις ανάπτυξης του Πάρκου

- 13.1. Πρώτη Φάση : Χρονικός ορίζοντας έτος 2004
- 13.2. Δεύτερη Φάση : Χρονικός ορίζοντας έτος 2010

ΚΕΦ. 14 Οικονομική μελέτη

ΚΕΦ. 15 Φορέας διαχείρισης του Πάρκου

- 15.1. Θεσμικό πλαίσιο
- 15.2. Οργάνωση και στελέχωση

ΚΕΦ. 16 Κατευθύνσεις για τις διαδικασίες κατασκευής των έργων

Κατάλογος Σχεδίων

Βιβλιογραφικές πηγές

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ο Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας, ανέθεσε το Νοέμβριο του 1997 στο Εργαστήριο Αστικού Περιβάλλοντος του Τομέα Πολεοδομίας και Χωροταξίας της Σχολής Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ, ερευνητικό πρόγραμμα με τίτλο: «**Μητροπολιτικό Πάρκο στο Γουδί**». Το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε το Μάιο του 1999.

Η Περιοχή Μελέτης εκτείνεται νοτιοανατολικά της λεωφόρου Μεσογείων, εκατέρωθεν της λεωφόρου Κατεχάκη μέχρι τις παρυφές του Υμηττού και περιλαμβάνει τους χώρους των τέως και νυν στρατοπέδων Βαρύτη, Ζορμπά, Φακίνου και Πλέσσα, το Πεντάγωνο, την Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου, το Κέντρο Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας του Πανεπιστημίου Αθηνών, τα πολιτικά νοσοκομεία Ερυθρός Σταυρός και Ερρίκος Ντυνάν, Λαϊκό, Παιδών, Γενικό Κρατικό και Σωτηρία, τα στρατιωτικά νοσοκομεία ΓΝΣ 401 και ΓΝΑ 251, τα υπουργεία Δημόσιας Τάξης, Εθνικής Άμυνας, Δικαιοσύνης και Μεταφορών, το συγκρότημα της ΕΡΤ ΑΕ (πρώην ΥΕΝΕΔ), τη Σχολή και το Άλσος της Χωροφυλακής, το Άλσος Παπάγου, τις αθλητικές εγκαταστάσεις των Δήμων Αθηναίων, Ζωγράφου και Παπάγου, το φυτώριο του Δήμου Αθηναίων, το Κέντρο Ιππασίας της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, σχολεία των όμορων Δήμων και, τέλος, τις δασικές και χορτολιβαδικές εκτάσεις του Αυτόνομου Οικοδομικού Συνεταιρισμού Αξιοματικών (ΑΟΟΑ).

Η συνολική έκτασή της ανέρχεται στα 4.500 στρέμματα περίπου και επεκτείνεται διοικητικά στους Δήμους Αθηναίων, Ζωγράφου και Παπάγου, ενώ ένα μικρότερο τμήμα της (στρατόπεδο Πλέσσα) ανήκει στο Δήμο Νέου Ψυχικού.

Αντικείμενο και Στόχοι της Έρευνας

Σύμφωνα με τον Οργανισμό Αθήνας, γενικός στόχος της έρευνας είναι «**η δημιουργία ενός Μητροπολιτικού Πάρκου στο Γουδί, που θα εντάξει και θα ενσωματώσει τις υφιστάμενες στην περιοχή λειτουργίες υγείας - πρόνοιας - εκπαίδευσης - διοίκησης - αθλητισμού σε ένα ευρύ πάρκο πρασίνου, υψηλής οικολογικής ποιότητας, με περιορισμένες χρήσεις πολιτισμού, αθλητισμού και αναψυχής**».

»Οι χρήσεις που δύναται να περιλάβει το Πάρκο θα πρέπει να συμβάλουν, αφενός στην περιβαλλοντική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής, όπου έχουν ήδη αναπτυχθεί αστικές χρήσεις, αφετέρου στη διασύνδεση του αστικού πρασίνου με το περιαστικό πράσινο του Υμηττού. Οι χρήσεις αυτές θα πρέπει να εναρμονίζονται με τη λειτουργία του Πάρκου ως «συνδεδετικού» χώρου πολιτιστικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων μεταξύ των όμορων Δήμων, καθώς και ως «ενδιάμεσου» χώρου πρασίνου μεταξύ του περιαστικού δάσους του Υμηττού και του πόλου αναψυχής των Τουρκοβουνίων.

Στα πλαίσια των γενικών στόχων του Προγράμματος Ενοποίησης Ελεύθερων Χώρων Πρασίνου του Λεκανοπεδίου Αθηνών, που έχει συντάξει ο Οργανισμός Αθήνας, μέσω του ερευνητικού προγράμματος επιδιώκεται:

- Η αύξηση των ανοιχτών χώρων φυσικού πρασίνου: Με την αντιμετώπιση του Πάρκου Γουδιού ως ενιαίου χώρου, διευκολύνεται η κίνηση των αερίων ρευμάτων από τον Υμηττό προς το Λεκανοπέδιο η οποία, με τη σειρά της, θα συμβάλλει στη βελτίωση των ατμοσφαιρικών και κλιματολογικών συνθηκών της ευρύτερης περιοχής.
- Η διασύνδεση και ενοποίηση των υπαίθριων χώρων και χώρων πρασίνου, τόσο μεταξύ τους, όσο και με τους μεγάλης κλίμακας χώρους περιαστικού και αστικού πρασίνου: Η σύνδεση του Πάρκου με τον Υμηττό (μέσω της Πολυτεχνειούπολης και της Πανεπιστημιούπολης), τα Τουρκοβούνια (μέσω του Στρατοπέδου Πλέσσα και του δικτύου χώρων πρασίνου του Νέου Ψυχικού) και τους χώρους του Προγράμματος Ενοποίησης Πρασίνου, Πολιτιστικών και Κοινωνικών Δραστηριοτήτων του Κέντρου της Αθήνας, θα συμβάλλει σημαντικά στη βελτίωση του περιβάλλοντος του Λεκανοπεδίου.
- Η διευθέτηση της κυκλοφορίας και στάθμευσης των οχημάτων προς όφελος της συνολικής ενότητας του χώρου: Διερεύνηση δυνατοτήτων χρήσης μέσων μαζικών μεταφορών για μετακίνηση επιβατικού κοινού μεταξύ των περιοχών κατοικίας και του προβλεπόμενου σταθμού του Μετρό. Δημιουργία εισόδων για τους επισκέπτες του Πάρκου και εσωτερικού δικτύου κυκλοφορίας πεζών, που να συνδέεται με τις εισόδους και τις όμορες περιοχές κατοικίας.
- Η δημιουργία ενός δικτύου «διαδρόμων» και «διαδρομών» με δυνατότητες ενοποίησης με τους γύρω ορεινούς όγκους του Λεκανοπεδίου: Διερεύνηση δυνατοτήτων διασύνδεσης του χώρου, μέσω δικτύου κυκλοφορίας πεζών και ποδηλάτων στην Πολυτεχνειούπολη και Πανεπιστημιούπολη, με το δίκτυο κίνησης - διαδρόμων του Υμηττού. Διερεύνηση δυνατοτήτων διασύνδεσης, μέσω δικτύων κίνησης πεζών - ποδηλάτων, με τα Τουρκοβούνια και τους κεντρικούς υπαίθριους χώρους.
- Η ανάδειξη και προστασία των ρεμάτων που υπάρχουν στην περιοχή, όπως και η ανάδειξη της αττικής χλωρίδας».

Φάσεις του Προγράμματος

Το ερευνητικό πρόγραμμα, με τελικό τίτλο «Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδί - Ιλισός», ολοκληρώθηκε σε δύο φάσεις:

- Κατά την Α' Φάση αποτιμήθηκε η υπάρχουσα κατάσταση και προσδιορίστηκε ο χαρακτήρας του Πάρκου. Τέθηκαν οι γενικές αρχές λειτουργίας του και παρουσιάστηκαν εναλλακτικά σενάρια ως προς το χαρακτήρα των προτεινόμενων δραστηριοτήτων.
- Κατά την Β' Φάση ολοκληρώθηκε η πρόταση οργάνωσης του χαρακτήρα, της πολεοδομικής δομής και των δραστηριοτήτων του Πάρκου, με την παρουσίασή τους στο επίπεδο του φυσικού σχεδιασμού. Τα υπόβαθρα που χρησιμοποιήθηκαν στην Β' Φάση παρήχθησαν με φωτοερμηνεία αεροφωτογραφιών σε κλίμακα 1:1000 από τον ΟΚΧΕ, ειδικά για το συγκεκριμένο ερευνητικό πρόγραμμα.

Καθόλη τη διάρκεια τόσο της πρώτης όσο και της δεύτερης φάσης, η ερευνητική ομάδα ήταν σε επικοινωνία με τους εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τους Συλλόγους των κατοίκων της περιοχής, τους εμπλεκόμενους στη δημιουργία του Πάρκου Φορείς (Υπουργεία, Νοσοκομεία, Εκπαιδευτικά Ιδρύματα), ώστε η έρευνα να λαμβάνει υπόψη της και να συνεκτιμά τις απόψεις και προτάσεις τους. Ειδικότερα κατά τη διάρκεια της Β' Φάσης, η ερευνητική ομάδα συμμετείχε σε ειδικές συσκέψεις στα γραφεία του Οργανισμού Αθήνας, στις οποίες ενημέρωσε τους εκπροσώπους των αρμοδίων υπηρεσιών για το πρόγραμμα, τα προτεινόμενα

έργα και τις ρυθμίσεις. Στις συσκέψεις αυτές κατατέθηκαν, τόσο οι απόψεις των φορέων για το συγκεκριμένο έργο, όσο και ο προγραμματισμός των δικών τους έργων. Και τα δύο συνεκτιμήθηκαν από την ερευνητική ομάδα, με απώτερο στόχο τη συναίνεσή τους και, επομένως, την εφικτότητα του έργου της δημιουργίας του Μητροπολιτικού Πάρκου

Αποτέλεσμα αυτών των συσκέψεων υπήρξε η διαφοροποίηση των προτάσεων που κατατέθηκαν στην Α' Φάση. Χαρακτηριστικά μπορεί να αναφερθεί, η διαφοροποίηση των ορίων των περιοχών που εντάσσονται στο φορέα διαχείρισης του Πάρκου ή την οργάνωση των γραμμών μέσων μαζικής μεταφοράς που θα εξυπηρετούν το Πάρκο και τη γύρω περιοχή.

Η συνοπτική παρουσίαση που ακολουθεί παρουσιάζει τις κύριες ενότητες και των δύο φάσεων του προγράμματος, όπως διαμορφώθηκαν με τις τελικές επιλογές της ερευνητικής ομάδας και του Οργανισμού Αθήνας. Στην ολοκληρωμένη μορφή του περιλαμβάνει: Δύο πολυγραφημένους τόμους (Α' Φάση Μάιος 1998, σελ. 431 + Παράρτημα, Β' Φάση Δεκέμβριος 1999, σελ. 169 + Παράρτημα Α' και Β'), Τεύχος 14 Σχεδίων και Περίληψη στα αγγλικά.

2. ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ - ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η ερευνητική ομάδα περιλαμβάνει διδάσκοντες, ερευνητές και υποψήφιους διδάκτορες του ΕΜΠ, με επιστημονικό υπεύθυνο τον Καθηγητή Γιάννη Πολύζο, καθώς μελετητές και ειδικούς συμβούλους. Ειδικότερα, συμμετείχαν:

- Αρχιτέκτονες Μηχανικοί και Πολεοδόμοι:
Εύη Καραβίτη, Νώντας Κρεμμύδας (ΟΡΣΑ),
Μαρία Μαντουβάλου (ΕΜΠ), Νίκος Μπελαβίλας (ΕΜΠ),
Γιώργος Πατρίκιος, Γιάννης Πολύζος (ΕΜΠ),
Δημήτρης Πολυχρονόπουλος (ΕΜΠ), Βάσω Τροβά
- Πολιτικοί Μηχανικοί και Συγκοινωνιολόγοι:
Θάνος Βλαστός (ΕΜΠ), Μαρία Κаланτζοπούλου
- Τοπογράφοι Μηχανικοί:
Διονύσης Μπαλοδήμος (ΕΜΠ), Τάσος Μπίθας (ΕΔΤΠ, ΕΜΠ)
Δημοσθένης Σταθάς (ΕΜΠ)
- Μηχανολόγοι - Ηλεκτρολόγοι:
Δημήτρης Κουρεμένος (ΕΜΠ), Γιώργος Παπαδόπουλος,
Νίκος Δημητρακόπουλος
- Οικονομολόγοι:
ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΕ, Νίκος Γουναράκης, Βαγγέλης Κοτσώνης
- Περιβαλλοντολόγος:
Κίμων Χατζημπίρος (ΕΜΠ), Νάνσυ Μήτσου
- Αρχιτέκτων τοπίου:
Μαρία Γουναράκη
- Δασολόγος - Γεωπόνος:
Δημήτρης Αλιφραγκής (ΑΠΘ), Αλέξανδρος Δημητρακόπουλος
(ΑΠΘ)
- Μεταλλειολόγος:
Αντώνης Φραγκίσκος (ΕΜΠ)
- Νομικοί:

- Γιώργος Παπαδημητρίου (ΕΚΠΑ), Μαρία Φλώρου
- Ιστορικός:
Αλήδα Παπαστεφανάκη
- Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών – Ηλεκτρονική Σχεδίαση:
Γιώργος Καλαντζόπουλος, Άντα Παυλοπούλου, Εύη Καραβίτη,
Γιώργος Πατρίκιος
- Φωτοερμηνεία και παραγωγή τοπογραφικών υποβάθρων: Γιώργος
Μακαρίτης (ΟΚΧΕ)
- Γραμματειακή και σχεδιαστική υποστήριξη:
Βιβή Κωστοπούλου, Ιόλη Βρυχέα – Χαϊδοπούλου, Φανή
Ραυτοπούλου

Η Επιτροπή Παρακολούθησης αποτελείται από εκπροσώπους του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας και των Δήμων Αθηναίων και Ζωγράφου:

- Ελένη Ηλιοπούλου, συντονίστρια (Οργανισμός Αθήνας)
- Μάρω Ευαγγελίδου (Οργανισμός Αθήνας)
- Αιμιλία Βεάκη (Οργανισμός Αθήνας)
- Ρόη Κλουτσινιώτη (Οργανισμός Αθήνας)
- Αποστόλης Γερονίκος, Έλλη Παπακωνσταντίνου
(Δήμος Αθηναίων)
- Γιάννης Ρέγκας (έως 31-12-1998), Γεράσιμος Μαρκάτος (Δήμος
Ζωγράφου)
- Αντώνης Κοντάκης (ΔΥΠΟ) Γενικό Επιτελείο Στρατού

Στις ειδικές συσκέψεις που έγιναν στον Οργανισμό Αθήνας κατά τη Β' Φάση και υπό την προεδρεία της κας Μαρίας Πατελάρου, Αντιπροέδρου ΟΡΣΑ, συμμετείχαν: Η Επιτροπή Παρακολούθησης και οι κ.κ.: Βασίλης Λιόγκας, Σύμβουλος Υπουργού Εθνικής Αμυνας, Αναστάσιος Τσίτσης, Ταξίαρχος, Δ/ση Υποδομής Γενικού Επιτελείου Στρατού, Αγγελος Γαβαλάς, Γραφείο Ποιότητας Ζωής Πρωθυπουργού, Σωκράτης Πεφάνης και Ελένη Πουρναρά, Δ/ση Ειδικών Έργων ΥΠΕΧΩΔΕ, Δόμνα Παπαθωμά, Δ/ση Πολεοδομικού Σχεδιασμού ΥΠΕΧΩΔΕ.

Η ερευνητική ομάδα ευχαριστεί:

- Τους Δημάρχους Ζωγράφου, Φ. Σακελλαρίδου, Παπάγου, Β. Ξύδη, Νέου Ψυχικού, Α. Βεζυργιάννη και τον Αντιδήμαρχο Αθηναίων, Η. Σκαλαίο
- Τους Δημοτικούς και Διαμερισματικούς Συμβούλους των Δήμων Αθηναίων, Ζωγράφου, Παπάγου, τους Εκπροσώπους των Συλλόγων Κατοίκων και ειδικότερα τους κ.κ. Α. Αλεφαντινό, Β. Καραγιάννη, Ι. Αντωνίου, Θ. Αγαθάκη, Ε. Στρεμμένου, Θ. Μαύρη, Ν. Γεωργιόπουλο, Ν. Ρόη
- Τους υπηρεσιακούς παράγοντες, κ.κ. Ε. Αντωνάκα, ΓΓΑ, Α. Κουμούτσου, Δ/ση Πολεοδομικού Σχεδιασμού ΥΠΕΧΩΔΕ, Ε. Μπούρλου, Τεχνική Υπηρεσία Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, Λ. Καραβία, Τεχνική Υπηρεσία Υπουργείου Εσωτερικών – Δημόσιας Διοίκησης, Φ. Ματά, Κέντρο Ιππασίας ΓΓΑ, Λ. Γαλέο και Χ. Αντωνιάδη, Υπουργείο Εσωτερικών – ΕΥΠ, Α. Παγκάλου και Β. Θεοδώρου, Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών

Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, Χ. Κοντολέων, Ι. Καρεμφυλλάκη και Α. Στρατάκο, Νοσοκομείο Σωτηρία, Β. Αθανασόπουλο, 401 Στρατιωτικό Νοσοκομείο

- Τη Διεύθυνση Ιστορίας Στρατού, 6^ο Γραφείο
- Το Ταμείο Εθνικής Άμυνας και ειδικά τους Συνταγματάρχες κ. Πιζάνια και κ. Καλοκύρη,
- Την Υπηρεσία Στρατιωτικών Αρχείων και ειδικά την κα Β.Σφαλαγκάκου
- Τον παιδίατρο του Νοσοκομείου Παιδων Αγία Σοφία, κ. Ι. Τσουκαλά
- Την τέως διευθύντρια Βιοχημικού του Νοσοκομείου Σωτηρία, κα Ιωάννου -Δεληβοριά
- Τον καθηγητή ΕΜΠ κ. Αιμ.Κορωναίο και τον αρχιτέκτονα Α.Βεζύρογλου της Τεχνικής Υπηρεσίας του ΕΜΠ
- Το Ελληνικό Λογοτεχνικό Ιστορικό Αρχείο (ΕΛΙΑ) και ειδικά τους κ.κ. Η. Ράπτη και Γ. Χαρωνίτη

Α΄ΦΑΣΗ

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΚΑΙ

ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

ΚΕΦ. 1 : ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΙΣΤΟ

Η πρώτη προσέγγιση προσδιόρισε τον χαρακτήρα του Μητροπολιτικού Πάρκου ως «όριο» προς το φυσικό περιαστικό περιβάλλον και ως «κενό» του αστικού ιστού, ενώ παράλληλα έγινε αναφορά στα ευρύτερα προγράμματα ενοποίησης χώρων πρασίνου.

Συγκεκριμένα, στο χώρο του Πάρκου εντοπίζονται μεγάλες ενιαίες εκτάσεις που παραμένουν προκλητικά άδειες, ενώ ταυτόχρονα η παρουσία της φύσης παίζει το δικό της ρόλο, με δυναμικότερα στοιχεία το υδρογραφικό δίκτυο των πηγών του Ιλισού και τον ορεινό όγκο του Υμηττού. Με βάση αυτά τα χαρακτηριστικά προσδιορίστηκε μια Ευρύτερη Περιοχή Μελέτης του Πάρκου (Δήμοι Ζωγράφου, Παπάγου, Χολαργού, Νέου Ψυχικού και Συνιοκίες 7^{ου} Δημοτικού Διαμερίσματος Αθηναίων, Αμπελόκηποι, Ελληνορώσων και Ερυθρός Σταυρός, 210.000 κάτοικοι περίπου το 1991), η οποία οφείλει να συνδεθεί οργανικά, τόσο με το «Πρόγραμμα Ενοποίησης Χώρων Πρασίνου Λεκανοπεδίου», όσο και με το «Πρόγραμμα Ενοποίησης Χώρων πρασίνου, πολιτιστικών και κοινωνικών λειτουργιών», που έχει εκπονήσει ο Οργανισμός Αθήνας.

Πρώτο ζητούμενο υπήρξε ο προσδιορισμός των σημερινών δυνατοτήτων προσπέλασης και σύνδεσης του Πάρκου με την Ευρύτερη Περιοχή Μελέτης, με δεδομένο τη μεγάλη σημασία του ως κομβικού σημείου μεγάλων κυκλοφοριακών ροών της Πρωτεύουσας. Οι κυκλοφοριακές αυτές συνδέσεις είναι εντονότερες και διαρκώς αναπτυσσόμενες, αφενός λόγω της θέσης του, αφετέρου λόγω των χρήσεων υπερτοπικού χαρακτήρα που φιλοξενεί, με αποτέλεσμα οι οδικές προσπελάσεις να γίνονται ασφυκτικότερες και ολοένα πιο επικίνδυνες για τον πεζό. Στην εικόνα αυτή προστίθεται η δύσκολη και περιορισμένη κίνηση με μέσα μαζικής μεταφοράς.

Η σχέση του Πάρκου με τις αστικές περιοχές της περιμέτρου του είναι ασχεδιάστη, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται απροσπέλαστα όρια στους κατοίκους. Επίσης, η διάταξη των υπερτοπικών χρήσεων στα όριά του συνοδεύεται από περιχαράκωση του περιβάλλοντα χώρου, με αποτέλεσμα τη δυσχερή έως αδύνατη οικειοποίηση του χώρου του Πάρκου από τους κατοίκους των γειτονικών περιοχών.

Η ανάλυση της ιστορικής εξέλιξης του τοπίου και των εγκαταστάσεων του Πάρκου αναδεικνύεται το διττό ιστορικό του χαρακτήρα, ως πόλου στρατιωτικών εγκαταστάσεων και νοσοκομείων. Διακρίνονται καταρχήν οι «ιστορικές ενότητες», που είναι η Στρατιωτική Πόλις Γουδί, η Σχολή Χωροφυλακής, το Φθισιατρείο Σωτηρία και το Νοσοκομείο Παίδων Αγία Σοφία. Ως προς το τοπίο, γίνεται αναφορά στην ιστορική παρουσία του Ιλισού και στο ιστορικό της σταδιακής κάλυψής του. Στην μεταπολεμική περίοδο διακρίνονται η Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου, η διάνοιξη των αρτηριών Μεσογείων και Κατεχάκη, τα κτίρια της YENEΔ, της ΚΥΠ, το Υπουργείο Διακαιουσύνης, τα Στρατιωτικά Νοσοκομεία και το Γενικό Κρατικό. Επισημαίνεται ότι, παρά τις μεγάλες αυτές αλλαγές, η μεσοπολεμική εικόνα του Γουδιού διατηρείται αναλλοίωτη μέχρι σήμερα στους πυρήνες των στρατοπέδων, στο εσωτερικό του Σωτηρία και στην πίσω πλευρά του Αγία Σοφία.

Η πολεοδομική προσέγγιση εστιάζεται στην καταγραφή των πολεοδομικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών του περιβάλλοντος αστικού ιστού, όπως ο πληθυσμός, το δυναμικό των υπερτοπικών λειτουργικών ενοτήτων, τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια των όμορων Δήμων και η επίπτωση στην Περιοχή Μελέτης Ζώνη Προστασίας Υμηττού.

Από άποψη θεσμικού πλαισίου, επισημαίνεται ότι η Περιοχή Μελέτης βρίσκεται εντός των ορίων της Β' Ζώνης Προστασίας Υμηττού. Με την εξαίρεση όμως διάφορων χώρων και με τη δυνατότητα τροποποιήσεων των υφιστάμενων ρυμοτομικών σχεδίων, υπάρχει ο κίνδυνος αύξησης της δόμησης στην περιοχή, καταπάτησης ελεύθερων χώρων και δραματικής μείωσης της Ζώνης Προστασίας. Η απελευθέρωση των χώρων των σημερινών στρατοπέδων και η απόδοσή τους στο πράσινο προβλέπεται, τόσο από το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου Αθηναίων, όσο και από αυτό του Δήμου Ζωγράφου.

Τέλος, η συγκοινωνιακή προσέγγιση εξετάζει την ένταξη του Πάρκου στο ευρύτερο βασικό οδικό δίκτυο και στην περιγραφή των συνθηκών μετακίνησης στο επίπεδο της Ευρύτερης Περιοχής Μελέτης. Οι φόρτοι που αναπτύσσονται στους υπερτοπικούς άξονες που διασχίζουν το χώρο του Πάρκου είναι από τους μεγαλύτερους που αναπτύσσονται στο Λεκανοπέδιο. Από την ανάλυση του υφιστάμενου δικτύου των λεωφορειακών γραμμών εξάγεται το συμπέρασμα ότι γειτονικές περιοχές κατοικίας ή υπερτοπικών χρήσεων δεν επικοινωνούν άμεσα με δημόσια συγκοινωνία, παρά μόνο με τουλάχιστον μια μετεπιβίβαση. Απροσπέλαστα εμπόδια στην επικοινωνία αυτών των περιοχών συνιστούν οι υπερτοπικοί άξονες Μεσογείων, Κηφισίας και Κατεχάκη, αλλά και η ίδια η Περιοχή Μελέτης, πράγμα που στοιχειοθετεί για άλλη μια φορά το χαρακτήρα της ως «κενού» του αστικού ιστού.

ΚΕΦ. 2 : ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Στο δεύτερο κεφάλαιο, η ανάλυση επικεντρώθηκε εντός των ορίων της Περιοχής Μελέτης (4.500 στρέμματα μικτής επιφάνειας περίπου, στην οποία συμπεριλαμβάνονται οι διερχόμενοι οδικοί άξονες) και παρουσίασε διεξοδικά τα χαρακτηριστικά της. Συγκεκριμένα:

2.1. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

Στα 1875, ανατολικά από τις αγροικίες των Αμπελοκήπων, τα μόνα στοιχεία ανθρώπινης δραστηριότητας ήταν ο παλιός δρόμος προς τα Μεσόγεια, η εκκλησία του Αγίου Θωμά και τα ερείπια άλλων δύο εκκλησιών. Το Γουδί διέσχιζαν τα ρέματα του άνω κλάδου του Ιλισού, γύρω από τον οποίο υπήρχαν λίγα πηγάδια και υψηλότερα στον Υμηττό, τα μοναστήρια του Αγίου Ιωάννη Θεολόγου και Αστερίου της Καισαριανής. Τα όρια της πόλης πλησίασαν την περιοχή, με τη δημιουργία των συνοικιών Ιλίσια - Θών - Γουδί το 1894 και Αγίου Θωμά το 1902. Την ίδια εποχή, οι γυμνές εκτάσεις του Υμηττού λειτουργούσαν ήδη ως στρατιωτικά πεδία βολής. Η ανάπτυξη των στρατοπέδων στο Γουδί πραγματοποιήθηκε από το 1900 έως το 1938. Έξι στρατόπεδα δημιουργήθηκαν στο μέτωπο της Μεσογείων. Το μεγάλο αυτό συγκρότημα ονομάστηκε Στρατιωτική Πόλις Γουδί. Στο δυτικό της όριο, επί της Μεσογείων, εγκαταστάθηκε το 1918 η Σχολή Χωροφυλακής, σε χώρο της πρώην ιερατικής σχολής που υπήρχε εκεί από το 1896.

Στα βορειοδυτικά και σχεδόν την ίδια εποχή με την στρατιωτική πόλη, από το 1902 και μέχρι το 1940, ένα άλλο μεγάλο δημόσιο συγκρότημα, το Φθισιατρείο Σωτηρία, αναπτύχθηκε με μια σειρά αυτόνομων διάσπαρτων περιπτέρων και κτιρίων, μέσα σε ένα εξαιρετικής ποιότητας

τοπίο που είχε προκύψει από την τεχνητή δασική διαμόρφωση του χώρου, με απαρχή τη δεκαετία του 1910. Τα κτίρια του μέχρι σήμερα αποτελούν ένα «αλφαβητάριο» των αρχιτεκτονικών τάσεων του εκλεκτικισμού και του μοντέρνου κινήματος στην Ελλάδα. Κτίστηκαν από επώνυμους αρχιτέκτονες του πρώτου μισού του 20ου αιώνα, δίνοντας μια μοναδική ταυτότητα στο χώρο.

Ένα μικρότερο νοσοκομείο, το Νοσοκομείο Παίδων Αγία Σοφία, δημιουργήθηκε στη νότια πλευρά του Γουδιού, κοντά στην εκκλησία του Αγίου Θωμά. Η ιστορική ενότητα των χαμηλών λιθόκτιστων με στέγες κτιρίων και περιπτέρων, συγκροτήθηκε από το 1896 έως το 1949. Από το 1957 ο χώρος άλλαξε φυσιογνωμία λόγω της κυριαρχίας του κεντρικού κτιρίου του νοσοκομείου, που συνέχισε να επεκτείνεται με προσθήκες μέχρι το 1991. Στη νοτιοδυτική πλευρά του οικοπέδου του Νοσοκομείου Παίδων, δημιουργήθηκε από το 1934 το δεύτερο Νοσοκομείο Παίδων, το Αγλαΐας Κυριακού και Οικογενείας Αντωνιάδη.

Το 1950, μια άλλη μεγάλη ενότητα, η Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου, αρχίζει να δημιουργείται μέσα στα όρια της έκτασης του Γουδιού. Κατέλαβε την κοιλάδα του νότιου κλάδου του Ιλισού. Στην αρχή ένας πρώτος πυρήνας των κτιρίων κτίστηκε κοντά στο ρέμα, στις παρυφές της συνοικίας Ζωγράφου, αλλά σταδιακά και με ένταση κατά τις δεκαετίες 1980 και 1990, δεκάδες κτίρια μεγάλου μεγέθους απλώθηκαν μέχρι τα όρια της σημερινής Κατεχάκη.

Το 1963 άρχισε η κατασκευή της λεωφόρου Μεσογείων στα ίχνη της παλαιάς οδού. Η κατασκευή ολοκληρώθηκε το 1967, ενώ το 1970 ολοκληρώθηκε και η Μιχαλακοπούλου. Το 1981, παράλληλα με την κατασκευή της περιφερειακής οδού Αλίμου-Καρέα-Κατεχάκη, προχώρησε η κατάτμηση του μέχρι τότε ενιαίου χώρου.

Στο μέτωπο της Μεσογείων, από τα τέλη της δεκαετίας του 1960 άρχισε η ανέγερση μιας νέας σειράς κτιρίων μεγάλης κλίμακας που δημιούργησαν ένα υψηλό τείχος, αποκόπτοντας το Γουδί από την υπόλοιπη Αθήνα. Το 1968 άρχισε να κατασκευάζεται, στη συμβολή των οαζόνων Κατεχάκη και Μεσογείων, το νέο συγκρότημα της Υπηρεσίας Ενημερώσεως Ενόπλων Δυνάμεων (YENEΔ) για να στεγάσει τη νεογέννητη τότε ελληνική τηλεόραση. Το συγκρότημα κτιρίων της YENEΔ σήμερα φιλοξενεί τις εγκαταστάσεις της Ελληνικής Τηλεόρασης 1 (ET1). Στα ανατολικά της YENEΔ και της Σχολής Χωροφυλακής κατά τις τελευταίες δεκαετίες κτίστηκαν άλλα δύο πολυώροφα κτίρια: Ο πύργος της Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΚΥΠ), που αργότερα μετονομάστηκε ΕΥΠ, κατασκευάστηκε το 1967-75 και ο οποίος φιλοξενεί και το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, ενώ δίπλα του, το 1988, κατασκευάστηκε το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Απέναντι από τη YENEΔ και την ΕΥΠ, τα δυο μεγάλα νοσοκομεία δημιούργησαν άλλη μια ενότητα πολυώροφων κτιρίων: Το 401 Γενικό Νοσοκομείο Στρατού κατασκευάστηκε το 1971 και το 251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας ένα χρόνο πριν. Εντωμεταξύ, το κατάφυτο μέτωπο της Σωτηρίας προς την Μεσογείων είχε χάσει από το 1960 ένα τμήμα του για την κατασκευή του Γενικού Κρατικού Νοσοκομείου Γ. Γεννηματάς. Παράλληλα, η πυκνή περιμετρική δόμηση άλλαξε τη μορφή των αστικών μετώπων.

2.2. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Διοικητικά η περιοχή ανήκει στους Δήμους Αθηναίων, Ζωγράφου και Παπάγου. Το θεσμικό και το ιδιοκτησιακό καθεστώς της είναι εξαιρετικά πολύπλοκο.

Το σύνολο σχεδόν της έκτασης ανήκει σε φορείς του δημοσίου τομέα (ΚΕΔ, Υπουργεία, Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, Τοπική Αυτοδιοίκηση, κλπ) αλλά με ένα εξαιρετικά πολύπλοκο καθεστώς παραχωρήσεων, αλλού χρήσεως και αλλού κυριότητας. Στο σύνολο της Περιοχής

Μελέτης καταγράφηκαν 53 διαφορετικές ιδιοκτησίες ή καθεστώτα. Στον πυρήνα της περιοχής, μια έκταση 965 στρεμμάτων ιδιοκτησίας του Ταμείου Εθνικής Αμυνας έχει καθοριστεί με το Ν. 732/77 παραχωρητέα άνευ ανταλλάγματος στους Δήμους Αθηναίων και Ζωγράφου, με σκοπό τη δημιουργία χώρων πρασίνου. Από αυτά παραχωρήθηκαν από το 1981 έως το 1989 435 στρέματα και η παραχώρηση δεν ολοκληρώθηκε, αφού είχε συνδεθεί με την αξιοποίηση της δασικής έκτασης του ΑΟΟΑ παρά την Κατεχάκη.

Ως προς το θεσμικό καθεστώς της περιοχής, τμήμα της είναι εντός σχεδίου πόλεως, τμήμα είναι εκτός σχεδίου, ενώ έκταση 736 στρεμμάτων έχει ίδιο καθεστώς (ενεργά και ανενεργά στρατόπεδα). Τμήματα του χώρου έχουν χαρακτήρα δασικό και χορτολιβαδικό, ενώ μέχρι την Μεσογείων η περιοχή διέπεται από το καθεστώς της Β' Ζώνης Προστασίας Υμηττού. Τα τμήματα που έχουν ενταχθεί στο σχέδιο πόλεως τμηματικά έχουν τους δικούς τους όρους δόμησης. Σε κάποιες περιπτώσεις έχουν ορισθεί οικοδομικές και ρυμοτομικές γραμμές, σε άλλα τμήματα όχι. Σε πολλές περιπτώσεις υπάρχουν αναντιστοιχίες ανάμεσα στα αποσπάσματα σχεδίων που παρουσιάζονται στα ΦΕΚ και στα υλοποιημένα επί του εδάφους όρια.

2.3. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΦΥΣΙΟΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Από την ανάλυση των φυσικογεωγραφικών της χαρακτηριστικών διαπιστώθηκε ότι η Περιοχή Μελέτης αναγνωρίζεται γεωμορφολογικά ως τμήμα της λεκάνης που σχηματίζεται ανάμεσα στον ορεινό όγκο του Υμηττού, από τη μια, και το σύστημα των λόφων της Αθήνας (Τουρκοβούνια, Λυκαβηττός), από την άλλη. Οι κατώτερες ζώνες της αποτελούν δημιουργήματα της δράσης του ποταμού Ιλισού και των κλάδων που συνέβαλαν με αυτόν. Στην υφιστάμενη κατάσταση τα φυσικά μορφολογικά της χαρακτηριστικά έχουν αλλοιωθεί σημαντικά, εξαιτίας των επεμβάσεων για την ένταξή της στον ανθρωπολειτουργικό - αστικό χώρο.

Η ποικιλότητα των ειδών και η διάκριση των βλαστητικών ζωνών έχει ανατραπεί, τόσο από την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος, όσο και από τις αναδασώσεις των τελευταίων χρόνων (ειδικά μετά τις μεγάλες πυρκαϊές που έπληξαν τον ορεινό όγκο από το 1971 έως το 1992), οι οποίες δεν ακολουθούν με συνέπεια τις βιοκλιματικές ζώνες. Η μόνη θέση στην οποία η αναδάσωση είχε ένα χαρακτήρα «ανάπλασης» του φυσικού τοπίου είναι το αισθητικό δάσος της Καισαριανής. Η περιορισμένη φυσική δασική βλάστηση του Υμηττού συγκροτείται κυρίως από αειφύλλα πλατύφυλλα και χαλέπιο πεύκη. Η φρυγανώδης βλάστηση που επικρατεί αποτελεί την τελευταία βαθμίδα της αρχικής μικτής δασικής βλάστησης και αποτελείται από πληθώρα ακανθωδών, χνοοδών και έντονα αρωματικών ειδών.

Η πανίδα του Υμηττού έχει και αυτή πληγεί από τη γενικότερη υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος. Χαρακτηριστική ως προς αυτό είναι η απουσία μεγάλων θηλαστικών. Η υποβάθμιση του οικοσυστήματος έχει πλήξει πάντως λιγότερο την орνιθοπανίδα. Παρά το γεγονός ότι έχει περιοριστεί ο αριθμός των μεγάλων αρπακτικών, η περιοχή παραμένει σημαντική για μικρότερα είδη και κυρίως για τη μεγάλη τάξη των στρουθιομόρφων. Στον Υμηττό έχουν παρατηρηθεί 112 είδη πουλιών από το 1988 έως σήμερα.

Σημαντική ενότητα αποτελεί το σύστημα των κλάδων των ρεμάτων που συνθέτουν τις πηγές του Ιλισού. Από τα ρέματα αυτά, σημαντικότερα ήταν οι δύο κλάδοι που διέσχιζαν τη σημερινή έκταση του Πολυτεχνείου και ένας κλάδος που διέσχιζε τις περιοχές του Δήμου Παπάγου, στο όριο του υφιστάμενου αστικού ιστού προς την Κατεχάκη (περιοχή ΑΟΟΑ). Οι κλάδοι αυτοί είναι και οι μόνοι που παραμένουν σήμερα ακάλυπτοι σε μεγάλα τμήματά τους και, σε συνδυασμό με τη χαρακτηριστική τους βλάστηση, συμβάλουν στην ταυτότητα του τοπίου. Ενα ακόμη σύστημα που αναπτυσσόταν παράλληλα με τη σημερινή Μεσογείων, ως συλλεκτήριο

μικρών κλάδων που διέσχιζαν την έκταση του Νοσοκομείου Σωτηρία, έχει αφήσει κάποια από τα ίχνη του στο τοπίο.

Η βλάστηση στην κοίτη ρεμάτων και τάφρων έχει γενικά αυθόρμητο χαρακτήρα, με τεχνητές επεμβάσεις κατά τόπους. Δεν περιλαμβάνει υδροχαρή φυτά, αλλά είδη που απαντώνται γενικά στην περιοχή σε πιο πολύπλοκους σχηματισμούς, όπως πεύκα, ευκάλυπτους, ελιές, κουτσουπιές, κυπαρίσσια, φιλύρα, βρωμόδενδρο, κέδρο, καρυδιά, άγρια ροδακινιά, πουρνάρια, πυράκανθους, πικροδάφνες, σπάρτα και αγριομολώχες. Σημαντική είναι επίσης η παρουσία των αγροστωδών και διαφόρων ειδών καλαμιών, κυρίως στο εσωτερικό της κοίτης.

Το σύνολο της βλάστησης στις υπόλοιπες εκτάσεις της Περιοχής Μελέτης, εκτός από το «ξηρικό οικοσύστημα» των υπωρειών του Υμηττού, αποτελεί προϊόν ανθρώπινης επέμβασης. Οι πρώτες δενδροφυτεύσεις στη περιοχή άρχισαν με συστηματικό τρόπο τη δεκαετία του 1920 στην περιοχή του σημερινού Πάρκου Χωροφυλακής και συνεχίστηκαν τη δεκαετία του 1930 στο χώρο του Νοσοκομείου Σωτηρία. Στη συνέχεια και ως τις μέρες μας, γίνονται δενδροφυτεύσεις με διαφορετική φιλοσοφία και διαφορετικό βαθμό επιτυχίας η κάθε μία. Σήμερα, οι διάφοροι βλαστητικοί σχηματισμοί, σε συνδυασμούς τεχνητής και αυθόρμητης βλάστησης, διαμορφώνουν επιμέρους ενιαίες, αλλά αποσπασματικές στο σύνολο της έκτασης ενότητες πρασίνου.

Σημαντικότερες είναι οι ενότητες που περιλαμβάνουν τις «ξηρικές διαπλάσεις των υπωρειών του Υμηττού» και τις «τεχνητές δασικές διαπλάσεις» με μεγάλη ηλικία. Οι πρώτες είναι φυσικές βλαστητικές διαπλάσεις σε περιοχές με σταδιακά αυξανόμενες κλίσεις, που αναπτύσσονται στα «σκελετικά εδάφη», στο μικρό στρώμα φυτικής γης πάνω από το υπόβαθρο των ασβεστόλιθων του Υμηττού. Η βλάστηση είναι μακεία και φρυγανική, αποτελούμενη από θάμνους, φρύγανα, και μονοετή φυτά. Σποραδικά απαντώνται κάποια άτομα πεύκου, κυπαρισσάκια, ακακίες, αγριελιές, κουτσουπιές, σπαρτιές. Οι δεύτερες έχουν προέλθει από οργανωμένες φυτοτεχνικές εργασίες και χαρακτηρίζονται από μεγάλο μέσο ύψος της δενδρώδους βλάστησης και γενικά την ποικιλότητα των ειδών. Οι δύο αυτές ενότητες καλύπτουν μεγάλα τμήματα της Περιοχής Μελέτης, αποτελούν σήμερα αναπόσπαστο τμήμα της ταυτότητάς της και κρίνεται απαραίτητη η διατήρηση και προστασία τους.

Εκτός από τις κύριες αυτές ενότητες, τη βλάστηση της περιοχής συμπληρώνουν νεώτερες τεχνητές δασικές διαπλάσεις, αλσύλλια και γραμμικές διαμορφώσεις με μικτή βλάστηση, φυτεύσεις με παραγωγικά δένδρα, εκτάσεις με διαμορφώσεις καλλωπιστικού χαρακτήρα, κλπ.

ΚΕΦ. 3 : ΤΑΣΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Ιδιαίτερη προσοχή έχει δοθεί στην περιγραφή των σημερινών τάσεων εξέλιξης της Περιοχής Μελέτης, όπως αυτές αντανακλώνται στις μέχρι τώρα προτάσεις και στις διατυπωμένες πιέσεις για νέες χωροθετήσεις στο εσωτερικό της, καθώς και στα μελετώμενα ή κατασκευαζόμενα έργα υποδομής.

Συγκεκριμένα, εξετάστηκαν οι μελέτες που εκπονήθηκαν την τελευταία δεκαετία από τους Δήμους Αθηναίων, Ζωγράφου, τον Οργανισμό Αθήνας, το Υπουργείο Εθνικής Αμυνας, κλπ., σχετικά με τη διαμόρφωση χώρων πρασίνου, αθλητισμού και πολιτισμού στις παραχωρητέες εκτάσεις των στρατοπέδων.

Ως προς την κυκλοφοριακή υποδομή εξετάστηκαν : Η προέκταση του άξονα Γ. Παπανδρέου μέσω της Κοκκινοπούλου προς τη θεσμοθετημένη Πεντέλης, η Περιφερειακή Υμηττού και η ολοκλήρωση του Εξωτερικού Δακτυλίου, η κυκλοφοριακή οργάνωση της Πολυτεχνειούπολης, καθώς και οι προγραμματιζόμενοι χώροι στάθμευσης της γραμμής Μετρό Σύνταγμα - Παπάγου.

Τέλος, εξετάστηκαν τα αιτήματα των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής που, πέρα από εξυπηρετήσεις σε έργα υποδομής (χώροι στάθμευσης, δίκτυα υποδομής, κλπ.) έχουν ως κοινό παρονομαστή την ανάγκη οικειοποίησης των γειτονικών χώρων των στρατοπέδων ως χώρων πρασίνου, αθλητισμού και πολιτισμού κλίμακας συνοικίας και γειτονιάς.

ΚΕΦ.4. ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΑΣΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Η ευρωπαϊκή εμπειρία στον τομέα του σχεδιασμού αστικών πάρκων αλλά και η ελληνική, όπως αυτή παρουσιάζεται σε τρία παραδείγματα χώρων πρασίνου μητροπολιτικής σημασίας στο Λεκανοπέδιο, είναι σημαντικά εφόδια για το σχεδιασμό του Πάρκου.

Συγκεκριμένα, από τις τρεις προσεγγίσεις στο σύγχρονο σχεδιασμό αστικών πάρκων, την παραδοσιακή, την ανανεωτική και την οικολογική, εξετάστηκαν αναλυτικά ορισμένα χαρακτηριστικά παραδείγματα ευρωπαϊκών πάρκων, όπως αυτά κατηγοριοποιούνται ως ιστορικά, νέα, θεματικά ή οικολογικά. Από αυτή τη διερεύνηση προκύπτει ότι είναι αδύνατο να δοθούν μονοσήμαντες απαντήσεις ως προς τις τάσεις σχεδιασμού των αστικών πάρκων του μέλλοντος, δεδομένων των διαφορετικών απόψεων, καθώς και των διαφορετικών κοινωνικών, οικονομικών και κλιματικών συνθηκών από πόλη σε πόλη. Αποδεικνύεται ότι αυτοί οι τελευταίοι παράγοντες, μαζί με την ιστορία και τις παραδόσεις του κάθε τόπου, επηρεάζουν διαφορετικά το σχεδιασμό.

Από τα παραδείγματα των ευρωπαϊκών πάρκων που εξετάστηκαν, τα τρία σημαντικότερα και πιο σύγχρονα πάρκα, Vilette, Citroen και Duisburg Nord, αποτελούν πιθανόν τους γνώμονες των τάσεων ως προς το σχεδιασμό πάρκων μητροπολιτικής σημασίας. Και τα τρία αυτά πάρκα δημιουργήθηκαν σε περιοχές απελευθερωμένες από προηγούμενες χρήσεις και είναι εύκολα προσπελάσιμα από τα περισσότερα σημεία των πόλεων όπου βρίσκονται.

Στην Ελλάδα, ως παραδείγματα χώρων πρασίνου μητροπολιτικής σημασίας στο Πολεοδομικό Συγκρότημα Πρωτεύουσας εξετάστηκαν : Το Αισθητικό Δάσος Καισαριανής, που έχει προκύψει από αναδασώσεις, με σημαντικότερη από άποψη αισθητικού και τοπιοτεχνικού αποτελέσματος αυτήν που πραγματοποιήθηκε σε έκταση 6.400 στρεμμάτων από τη Φιλοδασική Ένωση, το Αττικό Αλσος Τουρκοβουνίων, που έχει δημιουργηθεί ως υπερτοπικός πόλος αναψυχής σε μια περιοχή που στο σύνολό της κηρύχτηκε αναδασωτέα, καθώς και το θεματικό Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης Πύργος Βασιλίσσης σε έκταση 940 στρεμμάτων, όπου περιλαμβάνονται δραστηριότητες περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, αναψυχής, σωματικής άσκησης και εστίασης.

ΚΕΦ.5. ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ - ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Οι βασικές αρχές σχεδιασμού του χώρου στην κατεύθυνση της δημιουργίας Μητροπολιτικού Πάρκου, μέσα από τις οποίες αναδεικνύονται και ο επιθυμητός του χαρακτήρας, είναι:

5.1. ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ

Ο προτεινόμενος σχεδιασμός αντιμετωπίζει το χώρο ως ενιαία οντότητα που εκ των πραγμάτων φιλοξενεί μια ποικιλία χρήσεων και δραστηριοτήτων, οι οποίες όμως παύουν να λειτουργούν αυτόνομα, με αποτέλεσμα να τον κατακερματίζουν και να δημιουργούν απροσπέλαστες περιοχές για τους κατοίκους. Σε αυτή τη βάση, προτείνεται η δημιουργία μιας καλά οργανωμένης και συνεχόμενης ροής του φυσικού στοιχείου.

Το φυσικό στοιχείο αποτελεί το κύριο εργαλείο ενοποίησης στο σχεδιασμό, επαναπροσδιορίζοντας τους υποβαθμισμένους χώρους και τις απροσπέλαστες ζώνες και επαναφέροντας την οικολογική ισορροπία. Ο ρέων φυσικός χώρος αποτελεί το φορέα συνδέσεων μεταξύ των διαφορετικών χρήσεων, αλλά και βασικό άξονα των κινήσεων και προσπελάσεων του πεζού μέσα στο χώρο του Πάρκου. Σύμφωνα με τη λογική αυτή, επελέγη η διττή ονομασία του χώρου σε Μητροπολιτικό Πάρκο **Γουδί - Ιλισός**.

Αναζητήθηκαν συγκεκριμένες προσπελάσεις για τη σύνδεση των περιοχών εκατέρωθεν της Κατεχάκη και για την αντιμετώπιση του προβλήματος διχοτόμησης του Πάρκου από αυτήν. Επιλέγεται η υπόγεια σύνδεση διπλής εξόδου στο σταθμό Μετρό Κατεχάκη, καθώς επίσης και η διαμόρφωση οργανωμένης διαδρομής κάτω από τη λεωφόρο Κατεχάκη, μεγάλου πλάτους, ώστε όχι μόνο να διέρχονται άνετα οι πεζοί, αλλά και το τοπίο να αποτελεί μια αδιάσπαστη συνέχεια.

Για τον Ιλισό, προτείνεται η κατάργηση των οχετών στα σημεία τομής του ρέματος με το τοπικό δίκτυο της περιοχής Παπάγου, η διεύρυνση της κοίτης στο φυσικό της πλάτος και η αποκατάσταση της διάσχισης της Κατεχάκη με γέφυρες πάνω από τις διαμορφώσεις. Τέλος, προτείνεται ο επανασχεδιασμός των πεζοδρομίων σε όλο το μήκος της, έτσι ώστε να επιτρέπεται μια ευχάριστη πορεία των κατοίκων που θέλουν να προσεγγίσουν τις διάφορες λειτουργίες, καθώς και η συνεχής αντίληψη του Πάρκου ως ενιαίας οντότητας από τους εποχούμενους.

5.2. ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΤΟΠΙΟΥ

Στόχος είναι η ανάδειξη και ενσωμάτωση των υφιστάμενων φυσικών χαρακτηριστικών του τοπίου, με αρχές την ενότητα, τη διαφοροποίηση, την πολυπλοκότητα και τη μετάβαση. Εμφαση αποδίδεται στα παρακάτω ζητήματα :

- **Ανάδειξη του Ιλισού :** Πέρα από τη διατήρηση κατά το δυνατόν των φυσικών του χαρακτηριστικών, προτείνεται ο τονισμός της ροής του, η ανάδειξη της παράλληλης διαδρομής για τους περιπατητές προς το βουνό και η εξασφάλιση της σταθερής παρουσίας του υγρού στοιχείου στην κοίτη του. Πρωταρχικό στοιχείο είναι η αποκατάσταση της ενότητας σε όλο του το μήκος. Δεύτερο στοιχείο είναι η προστασία του φυσικού άναρχου χαρακτήρα της παραρεμάτιας βλάστησης. Τρίτο στοιχείο είναι η εξασφάλιση διαδρομών

κατά μήκος του ρέματος, όχι με στενά γραμμική έννοια. Στην κατεύθυνση «επιστροφής του νερού στην κοίτη» πρέπει να επιχειρηθεί το ξαναπρασίνισμα των παραρεμάτων εκτάσεων, ο μερικός ανασχεδιασμός της απορροής των ομβρίων και η δημιουργία, σε επιλεγμένες θέσεις, μικρών ταμιευτήρων στο εσωτερικό της κοίτης ώστε τα νερά να διατηρούνται μεγαλύτερο διάστημα.

- **Εξασφάλιση οικολογικής ενότητας με τον Υμηττό :** Τρεις είναι οι θέσεις των υπωρειών του βουνού στις οποίες οδηγούν οι φυγές από τον πυρήνα του Μητροπολιτικού Πάρκου : Οι εκτάσεις πάνω από το Πολυτεχνείο, οι εκτάσεις πάνω από τον αστικό ιστό του Παπάγου και οι περιοχές των πηγών του Ιλισού, στο λόφο Λιθάρι και στη Μονή Αγ. Ιωάννου Θεολόγου. Και στις τρεις αυτές θέσεις, κύριο πρόβλημα συνιστούν η Κατεχάκη και η Περιφερειακή Υμηττού. Ως πρώτη ενέργεια κρίνεται σκόπιμη η δημιουργία ενός πράσινου δακτυλίου, που θα ξεκινά από την περιοχή νοτιοανατολικά του Παπάγου και θα καταλήγει στις φυσικές εκτάσεις γύρω από τη Μονή, καθώς και η ανάπλαση του φυσικού χώρου πάνω από το ΕΜΠ, με σεβασμό στο χαρακτήρα του φυσικού ξηρικού οικοσυστήματος του Υμηττού. Σε δεύτερο επίπεδο κρίνεται σκόπιμη μια διαδικασία προσεκτικών αναδασώσεων και διαχείρισης των υφιστάμενων φυσικών χώρων του Υμηττού.
- **Ανάδειξη των υφιστάμενων χώρων πρασίνου :** Οι υφιστάμενοι χώροι πρασίνου έχουν τρεις σημαντικές ιδιότητες : Σε πολλές περιπτώσεις αποτελούν ίχνη του «φυσικού», έχουν επαρκή ανάπτυξη και δομή ώστε να λειτουργήσουν άμεσα και να αρθρωθούν πάνω τους οι νέες παρεμβάσεις και, τέλος, αποτελούν ήδη βιωμένο χώρο για τους χρήστες του Πάρκου. Τέτοιοι χώροι είναι : Η παραρεμάτια ζώνη κατά μήκος του κύριου κλάδου του Ιλισού, όπου προτείνεται η διαχείριση και ο επανασχεδιασμός της ταυτόχρονα με νέες φυτεύσεις. Η παραρεμάτια ζώνη κατά μήκος του δευτερεύοντος κλάδου του Ιλισού στου Παπάγου, όπου προτείνεται η πυκνώση της υφιστάμενης βλάστησης. Οι χώροι πρασίνου στην έκταση του ΕΜΠ, όπου προτείνεται ο επανασχεδιασμός της ζώνης κατά μήκος του ορίου του, η επικοινωνία της ζώνης στο όριο με την Κατεχάκη υπόγεια ή υπέργεια με την αντίστοιχη ζώνη προς την πλευρά του ΑΟΟΑ, η τόνωση του πυκνού πράσινου στο μέτωπο προς την Κοκκινοπούλου και η δημιουργία εκεί χώρων στάσης και αναψυχής, καθώς και η διασφάλιση προσβάσεων μεταξύ του κεντρικού πυρήνα του Πάρκου και των υπωρειών του Υμηττού στο νοτιοανατολικό τμήμα του ΕΜΠ. Η περιοχή του Νοσοκομείου Σωτηρία, όπου προτείνεται η άρθρωση ενός ευρύτερου χώρου ανάμεσα στο πράσινο και τον αστικό ιστό που να λειτουργεί ως διαμορφωμένο καλαισθητικό πάρκο και η επιμελής διαχείριση και αποκατάσταση του υφιστάμενου πράσινου. Η περιοχή του Αθλητικού Κέντρου Ζωγράφου, όπου προτείνεται ο σχεδιασμός μιας ζώνης κίνησης πεζών κατά μήκος της Κοκκινοπούλου με χρήση ζώνης φυτεύσεων που θα παραχωρηθεί από τα στρατόπεδα και η οποία θα οδηγεί στις πεζογέφυρες σύνδεσης του Πάρκου με το ΕΜΠ. Τα πάρκα, τα άλση και οι νησίδες πρασίνου στου Παπάγου, όπου προτείνεται η διεύρυνση της ζώνης της τεχνητής τάφρου που διέρχεται στο όριο των νοσοκομείων και η επαναδιαμόρφωσή της, έτσι ώστε να επιτραπεί η κίνηση στο εσωτερικό της.

5.3. ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ

Τα στοιχεία της ιστορικής ταυτότητας του Μητροπολιτικού Πάρκου είναι τα εξής : Ο Ιλισός, οι ιστορικές στρατιωτικές εγκαταστάσεις, τα νοσοκομειακά συγκροτήματα Σωτηρία και Παίδων, ο Υμηττός, οι ιστορικές μονές Αγ. Ιωάννη. Θεολόγου, Αστερίου και Καισαριανής. Το κέντρο της πρώην Στρατιωτικής Πόλεως, προτείνεται να παίζει κεντρικό ρόλο στο Πάρκο.

Οι διατηρητέες και προστατευμένες ενότητες προτείνεται να συνεχίσουν να λειτουργούν με τις συμβατές σημερινές τους χρήσεις στις περιπτώσεις των νοσοκομείων, της εκπαίδευσης και των εγκαταστάσεων ιππασίας ή να παραλάβουν νέες χρήσεις πολιτισμού και αναψυχής, ανάλογα με την αξιολόγηση των χώρων.

5.4. ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Εκτιμάται ότι το Γουδί, όντας στα φυσικά όρια της πόλης, διαθέτει τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των ανοικτών περιαστικών φυσικών χώρων που μπορούν, με κατάλληλες παρεμβάσεις, να έλξουν σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού της πρωτεύουσας. Στόχος του σχεδιασμού είναι η σύνδεση του Πάρκου με τον κοντινό άξονα πολιτιστικών δράσεων της πρωτεύουσας και ειδικότερα με την ενότητα Μέγαρο Μουσικής - Πάρκο Ελευθερίας - Εθνική Πινακοθήκη - Ωδείο Αθηνών.

Επίσης, τα ίχνη του Ιλισού, το μικρό Πάρκο Γ. Παπανδρέου και το Άλσος Συγγρού, δίνουν τη δυνατότητα μιας δυναμικής επέκτασης της πολιτιστικής ζώνης του κέντρου προς τα ανατολικά, με απόληξη το Μητροπολιτικό Πάρκο. Το Αρχαιολογικό Τόξο μπορεί να είναι η συνέχεια αυτής της διαδρομής, με αφετηρία το Ζάππειο και το Παναθηναϊκό Στάδιο.

Προϋπόθεση για τα παραπάνω αποτελούν η ενίσχυση των πυρήνων πρασίνου κατά μήκος της καλυμμένης κοίτης του Ιλισού στο Πάρκο Γ. Παπανδρέου και στο Άλσος Συγγρού, η ενίσχυση ενδιάμεσων μικρών σημείων πολιτισμού, η ένταξη στην προτεινόμενη ζώνη του μνημειακού συγκροτήματος Αρεταίειο - Αιγινήτειο και η χάραξη διαδρομών πεζών με σημάνσεις κατά μήκος της ζώνης αυτής, από το Γουδί μέχρι την Εθνική Πινακοθήκη και το Πάρκο Ελευθερίας. Πιστεύεται ότι η παραπάνω σύνδεση μπορεί να επηρεάσει θετικά τη λειτουργία γειτονικών πόλων του περιφερειακού δικτύου στο Βύρωνα, το Παγκράτι και την Καισαριανή.

5.5. ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΩΝ, ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ

Είναι πολύ σημαντικό, τόσο να αναδιαρθρωθούν οι αθλητικές δραστηριότητες σε μια κατεύθυνση ήπιων αθλητικών δραστηριοτήτων τοπικής κλίμακας, όσο και να ενισχυθεί ο χαρακτήρας της αναψυχής και της ξεκούρασης στο εσωτερικό του χώρου.

Δύο επίσης πολύ σημαντικά σημεία αποτελούν η δυνατότητα οικειοποίησης του Πάρκου από άτομα με ειδικές ανάγκες και ηλικιωμένους, καθώς και ο κοινωνικός και παιδαγωγικός χαρακτήρας των προβλεπόμενων δράσεων. Ο παιδαγωγικός χαρακτήρας αποκτά υπόσταση μέσα στον τριπλό άξονα Πολιτισμός - Περιβάλλον - Ιστορία. Ο κοινωνικός χαρακτήρας σχετίζεται με την επανάχρηση αρκετών κτιρίων για την οργάνωση λειτουργιών σχετικών με δράσεις κοινωνικού χαρακτήρα και χαρακτήρα πρόνοιας σε τοπικά πλαίσια.

Β' ΦΑΣΗ

**ΠΡΟΤΑΣΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ
ΚΑΙ
ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ**

ΚΕΦ. 6 : ΕΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Οι προτάσεις για την ένταξη του Μητροπολιτικού Πάρκου στην ευρύτερη αστική περιοχή διατυπώνονται μέσα από δύο διαφορετικά επίπεδα προσέγγισης : Το επίπεδο υπερτοπικής εμβέλειας και το επίπεδο μιας πιο τοπικής, αλλά εξίσου σημαντικής επιρροής στους όμορους Δήμους.

6.1. ΥΠΕΡΤΟΠΙΚΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΕΙΣ

Συγκεκριμένα, προτείνεται η οργάνωση πέντε υπερτοπικής κλίμακας συνδέσεων προσπελάσεων:

- Σύνδεση με το λόφο του Λυκαβηττού, με επέκταση των τοπικών συνδέσεων του Δήμου Ζωγράφου, της συνοικίας Αμπελοκήπων και της συνοικίας Γουδί.
- Σύνδεση με τους χώρους του Αττικού Άλσους - Τουρκοβούνια, με επέκταση των τοπικών συνδέσεων των συνοικιών Αμπελοκήπων και Ελληνορώσων - Ερυθρού.
- Σύνδεση με τους χώρους πρασίνου του Άλσους Ιλισίων, με επέκταση των τοπικών συνδέσεων της συνοικίας Γουδί και του Δήμου Ζωγράφου.
- Σύνδεση με το λόφο Τσακού (όρια Δήμων Αγ. Παρασκευής - Χολαργού) και με τους χώρους πρασίνου που χωροθετούνται περιφερειακά, στα όρια του Υμηττού, με επεκτάσεις τοπικών συνδέσεων των Δήμου Παπάγου και Χολαργού.
- Βασικούς άξονες σύνδεσης και ροής από και προς το Πάρκο αποτελούν οι λεωφόροι Αλεξάνδρας, Βασ.Σοφίας και Μεσογείων, των οποίων προτείνεται η αξιοποίηση και η ιδιαίτερη ανάδειξη.

Για την ισχυροποίηση αυτών των συνδέσεων προβλέπεται η ενίσχυση των μετακινήσεων με μέσα μαζικής μεταφοράς (κυρίως του σταθμού Μετρό Κατεχάκη), καθώς και μια σειρά ήπιων παρεμβάσεων ανασχεδιασμού και φυτεύσεων. Επίσης, κατά μήκος των λεωφόρων Αλεξάνδρας και Βασ. Σοφίας, προτείνεται αξιοποίηση και ένταξη μιας σειράς πολιτιστικών χώρων και χώρων πρασίνου.

6.2. ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΕΙΣ

Στόχος της πρότασης είναι η δημιουργία ενός πλέγματος που να αναδεικνύει τη σύνδεση του Πάρκου με τους σημαντικότερους υπαίθριους - φυσικούς χώρους των όμορων Δήμων και συνοικιών, αλλά και με μια σειρά τοπικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και εμπορικών δραστηριοτήτων τους. Ταυτόχρονα, επιδιώκεται η σαφής αντιληπτική οργάνωση και ποιοτική διαφοροποίηση του δικτύου αυτού από το γειτονικό περιβάλλον, με στόχο την ανάδειξη και αναγνώριση της φυσιογνωμίας του Πάρκου.

Αναλυτικά οι προτάσεις έχουν ως εξής :

- Φυσικός σχεδιασμός του δικτύου - βιοκλιματικές παρεμβάσεις: Η δημιουργία συνεχόμενης και «προστατευμένης» πορείας για τους πεζούς θα ενοποιεί σημαίνοντες επιλεγμένους χώρους και δραστηριότητες της πόλης, σε συνθήκες ευνοϊκού μικροκλίματος, με τη χρήση κατάλληλων υλικών επίστρωσης, κατάλληλη επιλογή και σχεδιασμό φυτεύσεων, επανασχεδιασμό υφιστάμενων πεζοδρομίων και μικρών υπαίθριων χώρων των γειτονικών συνοικιών.
- Σύνδεση και ένταξη στο δίκτυο των τοπικών, πολιτιστικών, κοινωνικών και εμπορικών δραστηριοτήτων: Σκοπός είναι ανάδειξη μιας σειράς άτυπων συνδέσεων (πορειών) που προϋπήρχαν ανοργάνωτες στην αστική περίμετρο του Πάρκου και η ένταξη σε αυτές υφιστάμενων δραστηριοτήτων πολιτιστικού, ψυχαγωγικού και εμπορικού χαρακτήρα ,καθώς και τοπικών διοικητικών κέντρων.
- Κυκλοφοριακός σχεδιασμός του δικτύου: Σκοπός είναι να ενισχυθεί η κινητικότητα των πεζών στην ευρύτερη αστική περιοχή. Για αυτό το λόγο προτείνεται ο ανασχεδιασμός τμημάτων δρόμων, κατά κανόνα ήπιας κυκλοφορίας, και η σύνδεσή τους με υφιστάμενους ή προβλεπόμενους πεζόδρομους.
- Αισθητική και μορφολογική ταυτότητα του δικτύου - Σχέσεις με το Πάρκο: Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις στο περιμετρικό δίκτυο (δενδροστοιχίες, φωτισμός, αστικός εξοπλισμός, κλπ.), θα πρέπει να διακρίνονται από μορφολογική λιτότητα και όσο γίνεται πιο ενιαίο χαρακτήρα, έτσι ώστε να αναγνωρίζονται ως προπομποί της εσωτερικής ατμόσφαιρας και λειτουργιών που επικρατούν στο Πάρκο.
- Σχεδιασμός και οργάνωση ιεραρχημένων εισόδων - πλατειών στο Πάρκο : Προτείνεται η άρθρωση του παραπάνω δικτύου σε μια σειρά οργανωμένων και ιεραρχημένης σπουδαιότητας εισόδων - πλατειών στο Πάρκο, καθώς και η εφαρμογή συγκεκριμένων παρεμβάσεων, ιδιαίτερα εκεί όπου μεγάλοι κυκλοφοριακοί άξονες αποτελούν έντονο φυσικό εμπόδιο (π.χ. η προτεινόμενη κύρια είσοδος στη συμβολή των λεωφόρων Μεσογείων και Κατεχάκη).

ΚΕΦ. 7 : ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

7.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Δίπλα στις πέντε βασικές αρχές σχεδιασμού που προαναφέρθηκαν (Κεφ. 5), η ταυτότητα του Πάρκου στηρίζεται:

- Στην αναγνώριση και προβολή των βασικών γεωμορφολογικών - φυσικών χαρακτηριστικών του τοπίου (Ιλισός, άμεση γειτνίαση με Υμηττό) και των ιχνών της ιστορίας της (Στρατιωτική Πόλις Γουδί).
- Στη δημιουργία πρασίνου «υψηλής οικολογικής ποιότητας», με αναβάθμιση των φυσικών οικοσυστημάτων και των υφιστάμενων φυτεύσεων, καθώς και με κατάλληλες νέες εκτεταμένες φυτεύσεις.
- Στον εμπλουτισμό των ευκαιριών αναψυχής, που θα προσφέρουν οι φυσικές και έντεχνες διαμορφώσεις πρασίνου και ελεύθερων χώρων, με λειτουργίες πολιτισμού και ψυχαγωγίας.

Σε αυτό το Πάρκο «υψηλής οικολογικής ποιότητας» εντάσσονται και οι σημαντικές εγκαταστάσεις υγείας, εκπαίδευσης, έρευνας και διοίκησης που λειτουργούν και αναπτύσσονται εντός ή στα όρια της Περιοχής Μελέτης, με αύξηση και αναβάθμιση του πρασίνου και των ελευθέρων επιφανειών τους, οι οποίες όμως από άποψη λειτουργίας διατηρούν την αυτοτέλειά τους.

Η λειτουργία του Πάρκου οφείλει να είναι πολυσυλλεκτική και ο χαρακτήρας του πολυδύναμος

- Θα συνδυάζει το χαρακτήρα του αστικού πάρκου υπερτοπικής σημασίας, με την εξασφάλιση ζωτικών χώρων εκτόνωσης για τις όμορες περιοχές κατοικίας.
- Θα συνδυάζει διαδρομές στη φύση (Ιλισός, Υμηττός, δασώδεις εκτάσεις, αστικό πάρκο), με τη συμμετοχή σε πολιτιστικές και ήπιες αθλητικές δραστηριότητες, που θα φιλοξενηθούν στα αξιόλογα διατηρητέα κτίρια και σε κατάλληλα διαμορφωμένους ελεύθερους χώρους.
- Θα αποτελεί ζωτικό χώρο αναψυχής για τους φοιτητές των ΑΕΙ της ευρύτερης περιοχής, που θα διασχίζουν το Πάρκο στη διαδρομή τους από το σταθμό Μετρό Κατεχάκη και από τις στάσεις των δύο προτεινόμενων γραμμών λεωφορείων. Ο δυναμισμός αυτής της ομάδας πληθυσμού ευνοεί ιδιαίτερα την ανάπτυξη πολιτιστικών δραστηριοτήτων, με χαρακτήρα αναζήτησης και πειραματισμού.
- Θα αποτελεί ζωτικό χώρο αναψυχής για τους εργαζόμενους, συναλλασσόμενους και επισκέπτες των νοσοκομείων, των ερευνητικών κέντρων και των επιτελικών υπηρεσιών δημόσιας διοίκησης.

Το Πάρκο οργανώνεται σε δύο Ζώνες

Οι σημαντικές υφιστάμενες χρήσεις και δεσμεύσεις στην Περιοχή Μελέτης, η αδυναμία του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου και το μεγάλο κόστος δημιουργίας και λειτουργίας ενός αντίστοιχου Πάρκου, οδήγησε στην πρόταση για οργάνωση δύο διακριτών γεωγραφικών ενοτήτων στο Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδί - Ιλισός :

- **Η Α' Ζώνη :** Θα είναι ο Κεντρικός Πυρήνας του Πάρκου (καθαρές έκτασης 1.450 στρ. περίπου).

Περιλαμβάνει τις εκτάσεις: Άλσος Δήμου Αθηναίων, έκταση Ταμείου Εθνικής Αμυνας (ΤΕΘΑ), έκταση Αυτόνομου Οικοδομικού Συνεταιρισμού Αξιωματικών (ΑΟΟΑ), έκταση Κτηματικής Εταιρείας Δημοσίου (ΚΕΔ), Κέντρο Ιππασίας (ΚΕΙΠ) και ΕΡΤ.

Θα αποτελεί στην ουσία το δημόσιο κοινόχρηστο τμήμα του. Θα είναι περιφραγμένη με μεγάλο αριθμό εισόδων και θα τη διαχειρίζεται ένας ενιαίος φορέας. Στη ζώνη αυτή κυριαρχεί η χρήση του κοινόχρηστου πράσινου, το οποίο αρθρώνεται από επιμέρους πάρκα και άλση τα οποία θα διαφοροποιούνται σε αντιστοιχία με τα φυσικά χαρακτηριστικά του τοπίου και των φυτεύσεων.

Τα φυσικά στοιχεία του χώρου που αναδεικνύονται είναι: Ο Ιλισός, αποκαθίσταται και αναδεικνύεται η συνέχεια της κοίτης και η παραρεμάτια βλάστηση, σε συνδυασμό με δυνατότητες περιπάτου και στάσης και ο Υμηττός, αναβαθμίζονται τα φυσικά οικοσυστήματα και εξασφαλίζονται διέξοδοι του Πάρκου προς τον ορεινό όγκο.

Στην Α' Ζώνη, γίνεται συνολικός επανασχεδιασμός του χώρου και των δραστηριοτήτων του, με την απομάκρυνση σημερινών λειτουργιών που δεν συνάδουν με τον προτεινόμενο χαρακτήρα αυτού του μεγάλου κοινόχρηστου χώρου και με τη χωροθέτηση νέων πολιτιστικών χρήσεων στα διατηρούμενα ιστορικά κτίρια. Απαγορεύεται, πλην αυστηρά προσδιορισμένων εξαιρέσεων, η δόμηση νέων κτιρίων. Επιτρέπονται παρεμβάσεις μικρής κλίμακας για την αρχιτεκτονική ανάδειξη των υφιστάμενων κτιρίων και του άμεσου περιβάλλοντος χώρου.

Οι νέες δραστηριότητες αναφέρονται σε δύο άξονες: Στις καλές τέχνες, κύρια εκθέσεις και δραστηριότητες εικαστικών τεχνών, αλλά και εκδηλώσεις μουσικής, θεάτρου και κινηματογράφου και στην ανάδειξη του φυσικού τοπίου και της ιστορίας του χώρου

- **Η Β' Ζώνη : Θα είναι η Ζώνη Ελέγχου του Πάρκου (καθαρή έκταση 2.400 στρ. περίπου)**

Περιλαμβάνει τις εκτάσεις : Πολυτεχνειούπολη, νοσοκομεία Σωτηρία, Γενικό Κρατικό και Παίδων, Κέντρο Ιατροβιολογικών Ερευνών και Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας του Παν/μίου Αθηνών.

Θα αποτελεί το τμήμα του Πάρκου που θα συνεχίσει να βρίσκεται υπό τη διαχείριση των φορέων που σήμερα κατέχουν το χώρο (Δήμοι, Νοσοκομεία, Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Υπουργεία, κλπ). Για αυτή τη ζώνη θα ισχύει ένα κανονιστικό πλαίσιο ως προς τη δόμηση και την προστασία των κτισμάτων, του τοπίου και των φυτεύσεων, καθώς και συγκεκριμένες κατευθύνσεις ως προς το σχεδιασμό και την ανάπλαση των υπαίθριων χώρων τους, ώστε να συσχετισθούν οργανικά με τον Κεντρικό Πυρήνα του Πάρκου.

Στη Ζώνη Ελέγχου διατηρούνται κατά κανόνα οι υπάρχουσες χρήσεις Υγείας, Πρόνοιας, Εκπαίδευσης και Έρευνας, προτείνεται όμως περιορισμός στις δυνατότητες επέκτασής τους και μειώσεις των ιδιαίτερα υψηλών εγκεκριμένων όρων δόμησής τους, πλην της περίπτωσης του στρατοπέδου Πλέσσα, που προτείνεται η μετατροπή του σε χώρο πρασίνου, όπως προβλέπει το ΓΠΣ.

Τέλος, προτείνεται η σταδιακή αλλά ριζική μείωση των λειτουργιών Κεντρικής Διοίκησης, μια και ήδη είναι χωροθετημένα σε αυτό το τμήμα της Μεσογείων 4 Υπουργεία.

Στη Ζώνη Ελέγχου διακρίνονται δύο κατηγορίες δραστηριοτήτων:

Η πρώτη αφορά δραστηριότητες φορέων που πολεοδομικά συσχετίζονται με το Πάρκο, αρθρώνονται πάνω στους άξονες κίνησης πεζών που διασχίζουν το χώρο και τις συνδέουν με τον Κεντρικό Πυρήνα, καθώς και με την ευρύτερη περιοχή. Οι χρήσεις αυτές συνορεύουν με το Πάρκο και ελέγχουν και διαχειρίζονται την πρόσβαση προς και από αυτό, σύμφωνα με το ωράριο λειτουργίας τους.

Η δεύτερη αφορά δραστηριότητες με πλήρη λειτουργική αυτοτέλεια, που δεν συνεργάζονται με το υπόλοιπο Πάρκο. Για κάποιες από αυτές, προτείνονται συγκεκριμένες πολεοδομικές ρυθμίσεις, που βελτιώνουν τη λειτουργικότητά τους (διανοίξεις νέων προσβάσεων, έλεγχος στάθμευσης, κλπ). Περιλαμβάνει τις εκτάσεις: Υπουργεία Δημόσιας Τάξης, Εθνικής Αμυνας και Μεταφορών, στρατιωτικά νοσοκομεία 401 και 251, ΕΚΑΒ, Στρατόπεδο Πλέσσα, νοσοκομεία Ερυθρός Σταυρός και Λαϊκό, εμπορικό κέντρο Πολιτεία, καθώς και Ιατρική Σχολή του Παν/μίου Αθηνών.

7.2. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΔΟΜΗ – ΣΧΕΔΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

Στην οργάνωση των κινήσεων και λειτουργιών του Πάρκου κυριαρχούν δύο κύριοι διασταυρούμενοι άξονες, που έχουν χαρακτήρα δημοσίων περιπάτων. Το σημείο τομής των δύο κύριων αξόνων ορίζεται στο συγκρότημα κτιρίων των Υποστέγων Οχημάτων της πρώην Στρατιωτικής Πόλεως Γουδί (νυν Άλσους Στρατού) και ορίζεται ως ο κεντρικός χώρος εκθέσεων και αναψυχής του Πάρκου, το ονομαζόμενο Κέντρο για τις Καλές Τέχνες. Οι αφετηρίες των αξόνων αυτών ορίζουν και τις κύριες εισόδους στο Πάρκο. Σε αυτές δημιουργούνται πλατείες εισόδου, με ενημερωτικά περίπτερα.

Οι δύο αυτοί λειτουργικοί άξονες οργανώνουν, τόσο τις δραστηριότητες του Κεντρικού Πυρήνα του Πάρκου, όσο και τη συσχέτισή του με τη Ζώνη Ελέγχου. Αποτελούν ζώνες κυμαινόμενου πλάτους (από 10 – 25 μέτρα), που διαμορφώνονται κατά διάφορους τρόπους και φιλοξενούν, πέρα από την κίνηση των πεζών, σημασμένο ποδηλατόδρομο, χώρους παιχνιδιού, καθιστικά, καθώς και διαμορφώσεις για υπαίθριες εκθέσεις γλυπτικής. Γύρω από αυτούς χωροθετούνται οι δραστηριότητες πολιτισμού και αναψυχής, στα προτεινόμενα προς διατήρηση ιστορικά κτίρια. Ταυτόχρονα, ενισχύονται κατάλληλα οι δραστηριότητες αθλητισμού. Σε συνάρτηση με τους δύο κύριους άξονες, αρθρώνεται ένα σύνολο δευτερευουσών διαδρομών.

Ενας τρίτος άξονας, οικολογικού χαρακτήρα, κινείται κατά μήκος του κύριου κλάδου του Ιλισού, αποτελεί περίπατο στο φυσικό τοπίο και αρθρώνεται με μικρά μονοπάτια που κατεβάζουν ως την κοίτη του.

Κύριοι άξονες κίνησης πεζών και ποδηλάτων

Ο πρώτος κύριος άξονας: Ξεκινά από τη Μεσογείων, διασχίζει το Μητροπολιτικό Πάρκο, με κατεύθυνση ΝΑ - ΒΔ και καταλήγει στην Ηρώων Πολυτεχνείου στου Ζωγράφου (άξονας Μεσογείων - Ζωγράφου). Η σημαντική αυτή πορεία διασχίζει τον Πυρήνα του Πάρκου, περνά πάνω από τον Ιλισό με μικρή γέφυρα, συνεχίζει δυτικά του Αθλητικού Κέντρου του Δήμου Αθηναίων, διασχίζει το χώρο της Πολυτεχνειούπολης με σημείο αναφοράς τα κτίρια νέας Βιβλιοθήκης και Διοίκησης, εξυπηρετεί τις περιοχές κατοικίας του Δήμου Ζωγράφου και καταλήγει στην Πανεπιστημιούπολη.

Ο δεύτερος κύριος άξονας: Ξεκινά από την Παπαδιαμαντοπούλου, δίπλα στα Νοσοκομεία Παίδων και καταλήγει στην Κύπρου, δίπλα στο ναό της Αγ. Σκέπης Παπάγου (άξονας Παπαδιαμαντοπούλου – Κύπρου). Για την εξασφάλιση της συνέχειας της πορείας κατά μήκος αυτού του άξονα, το πρόβλημα της υπερπήδησης της Κατεχάκη αντιμετωπίζεται με διπλό τρόπο: Αφενός με υπόγειο ευρύ πέρασμα και, αφετέρου, με μια πεζογέφυρα στο ύψος των εισόδων της Κατεχάκη (σημερινή είσοδος Άλσους Στρατού), που συνδέει υπέργεια τα δύο τμήματα αυτής της πορείας.

Ο τρίτος άξονας: Έχει οικολογικό χαρακτήρα (άξονας Αναψυκτήριο Ρυθμός - Μονή Αγ. Ιωάννη Θεολόγου). Εισέρχεται στο Πάρκο από τη συμβολή των οδών Γ. Παπανδρέου και Μεγ. Αλεξάνδρου, ακολουθεί το ίχνος του κύριου κλάδου του Ιλισού, κατά μήκος των οδών Ούλωφ Πάλμε και Γ. Παπανδρέου, περνά υπόγεια την Κατεχάκη και ακολουθεί την κοίτη του ποταμού μέχρι την έξοδό του από το χώρο του Πάρκου. Από το σημείο αυτό προβλέπεται η δυνατότητα συνέχισης της πορείας κατά μήκος του Ιλισού, μέχρι τις πηγές του στη Μονή Αγ. Ιωάννη Θεολόγου.

Πάνω στις κύριες πορείες αρθρώνεται μια σειρά από δευτερεύουσες διαδρομές, καθώς και ένα σύνολο μονοπατιών. Στους κύριους, αλλά και τους δευτερεύοντες άξονες, εξασφαλίζεται η δυνατότητα κίνησης των οχημάτων εξυπηρέτησης του Πάρκου, πυρόσβεσης και αποκομιδής.

Επιπλέον, στη Ζώνη Ελέγχου δημιουργούνται δύο ειδικοί δευτερεύοντες άξονες : Ο πρώτος ξεκινά από το προτεινόμενο Μουσείο Παιδικού Παιχνιδιού στον πυρήνα του Πάρκου και καταλήγει στην είσοδο του Νοσοκομείου Παίδων Αγία Σοφία, επί της οδού Θηβών, διασχίζοντας τον αύλειο χώρο του, με πόλο αναφοράς το Μουσείο Παιδιατρικής. Ο δεύτερος διασχίζει τον αύλειο χώρο του Κέντρου Ιατροβιολογικών Ερευνών και τον υπαίθριο χώρο του Νοσοκομείου Σωτηρία, με πόλους αναφοράς το Κυριαζίδειο περίπτερο, όπου θα στεγαστεί το Μουσείο και το Κινηματοθέατρο του νοσοκομείου. Χωρίζεται σε δύο σκέλη, που καταλήγουν στη σημερινή είσοδο του Σωτηρία επί της Μεσογείων και στη νέα είσοδο επί της οδού Υγείας, αντίστοιχα.

Κύριες, δευτερεύουσες και λειτουργικές εισόδους στο Πάρκο

Τρεις κατηγορίες εισόδων χωροθετούνται στο Πάρκο : οι κύριες, οι δευτερεύουσες και οι λειτουργικές εισόδους.

- Οκτώ είναι οι κύριες εισόδους στο Πάρκο : Οι κύριες εισόδους ανήκουν στον Κεντρικό Πυρήνα και τελούν υπό τη διαχείριση ενιαίου φορέα. Ως προς τη μορφή τους, διαμορφώνουν πλατείες υποδοχής των επισκεπτών, με πληροφοριακό περίπτερο για τις δραστηριότητες του Πάρκου. Οφείλουν να διαθέτουν φύλαξη όλο το 24ωρο. Οι εισόδους αυτοί αρθρώνονται με τους κύριους άξονες κίνησης πεζών του Κεντρικού Πυρήνα και με το πλέγμα που συνδέει το Πάρκο με τους σημαντικότερους υπαίθριους φυσικούς χώρους των όμορων Δήμων και συνοικιών. Αναλυτικά είναι:

(Ε1) και (Ε2) Κατεχάκη, νέα είσοδος, αντικριστά επί της λεωφόρου και σε συνδυασμό με το προτεινόμενο υπόγειο ευρύ πέρασμα

(Ε3) Μετρό Κατεχάκη, νέα είσοδος, στη διασταύρωση των λεωφόρων Μεσογείων και Κατεχάκη, σε συνδυασμό με Μετρό Κατεχάκη

(Ε4) Σχολή Χωροφυλακής, επί της Μεσογείων, όπου και η σημερινή είσοδος

(Ε5) Νοσοκομεία Παίδων, νέα είσοδος, στην προέκταση της Παπαδιαμαντοπούλου

(Ε6) Ιλισός, νέα είσοδος, στο ύψος του Αθλητικό Πάρκου / Αναψυκτηρίου Ζωγράφου Ρυθμός

(Ε7) Αθλητικό Πάρκο Δήμου Αθηναίων, επί της Κοκκινοπούλου, όπου και η σημερινή είσοδος

(Ε8) Αγία Σκέπη Παπάγου, νέα είσοδος επί της οδού Κύπρου

- Εννιά είναι οι δευτερεύουσες εισόδους στο Πάρκο : Οι δευτερεύουσες εισόδους είναι αρθρωμένες με δευτερεύοντες άξονες πρόσβασης στον Πυρήνα του Πάρκου και έχουν τοπικό χαρακτήρα. Όμως, προσφέρουν την απαραίτητη «προσβασιμότητα» που οφείλει να έχει από τις πυκνοδομημένες γειτονικές περιοχές κατοικίας. Όλες οι δευτερεύουσες εισόδους ανήκουν στον Πυρήνα του Πάρκου, διαχειρίζονται από το φορέα του και παραμένουν ανοικτές πολλές ώρες, κατά την πρωινή και μεσημεριανή προσέλευση - αναχώρηση των επισκεπτών αλλά και των εργαζομένων στις όμορες λειτουργίες. Αναλυτικά είναι :

(Δ1) ΕΡΤ, επί της Μεσογείων, όπου και η σημερινή είσοδος

- (Δ2) Άλσος Δήμου Αθηναίων, επί της Μεσογείων, όπου και η σημερινή είσοδος
- (Δ3) Σχολή Ιππασίας, νέα είσοδος, στη συμβολή των οδών Τρικάλων και Λεβαδείας
- (Δ4) Εθνικό Κέντρο Αρχείων και Εντύπων, επί της Κοκκινοπούλου, όπου και η σημερινή είσοδος του στρατοπέδου Ζορμπά
- (Δ5) Είσοδος Ιλισού, νέα είσοδος, επί της οδού Στρ. Μπαλοδήμου στου Παπάγου
- (Δ6) Κέντρο Πολιτισμού Δήμου Παπάγου, νέα είσοδος, στο τέρμα της οδού Ελλησπόντου
- (Δ7) Αθλητικό Πάρκο Δήμου Παπάγου, νέα είσοδος, επί της οδού Εθνικής Αμύνης
- (Δ8) Σχολεία Παπάγου, όπου και η παλαιά είσοδος, προς το Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας του Πανεπιστημίου Αθηνών, επί της οδού Αργυροκάστρου
- (Δ9) Ιδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών –Μετρό Κατεχάκη, νέα είσοδος, στο τέλος του νέου πεζοδρόμου πίσω από τα στρατιωτικά νοσοκομεία

- Λειτουργικές εισοδοί στο Πάρκο : Ως λειτουργικές θεωρούνται οι εισοδοί που εξυπηρετούν την πρόσβαση από τη Ζώνη Ελέγχου στον Κεντρικό Πυρήνα του Πάρκου, καθώς και τις αυτόνομες δραστηριότητες της πρώτης. Περιλαμβάνουν δε νέες εισόδους, που τοποθετούνται στην περίμετρο του Κεντρικού Πυρήνα του Πάρκου, βρίσκονται όμως κάτω από τον έλεγχο και τη διαχείριση των ανεξάρτητων φορέων της Ζώνης Ελέγχου.

7.3. ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Σχεδιασμός των κύριων αξόνων πεζών

Οι κύριοι άξονες πεζών έχουν σχεδιαστεί ως αστική παρέμβαση στο Πάρκο και αποτελούν ένα ενιαίο σύστημα με τα ιστορικά κτίρια της Στρατιωτικής Πόλεως Γουδί. Ο σχεδιασμός τους ακολουθεί την οργάνωση της σκληρής στρατιωτικής γεωμετρίας. Αντίθετα, οι ενδιάμεσοι χώροι, οι δευτερεύοντες δρόμοι, τα μονοπάτια, καθώς και οι διαμορφώσεις, ακολουθούν την οργανική μορφή του φυσικού τοπίου. Πάνω σε αυτήν την «αντίθεση», οργανώνεται ο σχεδιασμός του Μητροπολιτικού Πάρκου.

Ο κύριος άξονας Παπαδιαμαντοπούλου - Κύπρου διασχίζει την Κατεχάκη, με υπόγειο πέρασμα πλάτους 60 μ. και ύψους περίπου 4 - 5 μ. Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται για την ήπια διαμόρφωση των πρανών της εκσκαφής, ώστε η βύθιση να είναι ομαλή και να αποτελεί συνέχεια του φυσικού τοπίου. Στην πρώτη φάση του έργου προβλέπεται η δημιουργία πεζογέφυρας, η χάραξη της οποίας ακολουθεί επίσης τους γεωμετρικούς κανόνες της σύνθεσης των κυρίων αξόνων. Σε δύο μόνο τμήματα των κυρίων αξόνων δεν επιτρέπεται η διέλευση οχημάτων εξυπηρέτησης, καθώς στις συγκεκριμένες θέσεις οι άξονες διέρχονται από υφιστάμενους χώρους υψηλού πρασίνου, η διατήρηση του οποίου κρίνεται απαραίτητη.

Οι κύριοι άξονες φιλοξενούν επίσης, πέραν της κίνησης πεζών και οχημάτων, διάφορες δραστηριότητες που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση κυρίως με τις εικαστικές τέχνες (όπως π.χ. χώροι με παιχνίδια - γλυπτά, καθιστικά μέσα σε χώρους πρασίνου, εκθέσεις γλυπτικής μέσα σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους πρασίνου, χώροι για μικρές υπαίθριες αγορές, κλπ.).

Σχεδιασμός του οικολογικού άξονα του Ιλισού

Καταρχήν το ρέμα αναδεικνύεται ως φυσικό στοιχείο, διατηρώντας όσο το δυνατόν περισσότερα από τα φυσικά του χαρακτηριστικά, με τρόπο ώστε να γίνεται εύκολα αντιληπτή η παρουσία του. Σε αυτή την κατεύθυνση εξασφαλίζεται η παρουσία του υγρού στοιχείου στην

κοίτη του. Επίσης, αναδεικνύεται ως διαδρομή, παράλληλα με την οποία μπορεί ο περιπατητής να οδηγηθεί στο φυσικό - περιαστικό χώρο, στο βουνό, αλλά σημασιοδοτείται και σε συνάρτηση με την ιστορία της πόλης των Αθηνών.

Στον Πυρήνα του Πάρκου, η παραρεμάτια πορεία αποτελεί το κυριότερο εργαλείο αναγνώρισης του ρέματος. Έτσι, η οικολογική διαδρομή αποκτά κεντρικά χαρακτηριστικά και σηματοδοτείται με ειδικές διαμορφώσεις, πλακόστρωση, κλπ. Στη συνέχεια και έως το όριο του Κεντρικού Πυρήνα του Πάρκου στην οδό Πίνδου, η διαδρομή μπορεί να αποκτήσει περισσότερο φυσικά χαρακτηριστικά. Αντίστοιχη είναι και η διαμόρφωση της πορείας κατά μήκος του δευτερεύοντα κλάδου του ρέματος. Κατά μήκος και των δύο κλάδων του προβλέπονται 4 γεφυρώσεις : Η μια ανήκει σε κύριο άξονα κίνησης πεζών και σχεδιάζεται έτσι ώστε μορφολογικά να συμβάλλει στην ανάδειξη του φυσικού στοιχείου του Ιλισού, ενώ οι υπόλοιπες τρεις, μικρότερου πλάτους, συνδυάζονται με μονοπάτια.

Ιδιαίτερη μορφολογική επεξεργασία απαιτεί το πέρασμα του Ιλισού κάτω από τη Κατεχάκη: Η αντικατάσταση του υφιστάμενου οχετού από ένα πέρασμα πλάτους 40 μ. περίπου, κρίνεται αναγκαία για την ανάδειξη του ενιαίου χαρακτήρα του ρέματος, με τα πρανή του σε πλήρη ανάπτυξη και συνοδεύεται από την οργάνωση μιας πορείας πεζών, παράλληλα με την κοίτη του. Επίσης, σημαντικότερη επέμβαση ενοποίησης της άμεσης περιοχής με το ρέμα αποτελεί η αποκατάσταση της συμβολής των δύο κλάδων του.

Μια δεύτερη επέμβαση, τοπιοτεχνικού χαρακτήρα, είναι η δημιουργία κατά μήκος του κύριου κλάδου μικρών ταμιευτήρων. Θα συγκρατούν το βρόχινο νερό κατά τους χειμερινούς μήνες, έτσι ώστε μέσω της αύξησης του βαθμού υγρασίας στο άμεσο περιβάλλον και συνεπώς της ανάπτυξης της παραρεμάτιας βλάστησης, να τονωθεί ο φυσικός χαρακτήρας του τοπίου. Η ύπαρξη νερού στην κοίτη του ρέματος είναι δυνατόν να ενισχυθεί με κατάλληλο σχεδιασμό της απορροής των ομβρίων της ευρύτερης περιοχής, μετά τον καθαρισμό τους με κατάλληλα φίλτρα και με πρόνοια αδειάσματος των ταμιευτήρων το καλοκαίρι, ώστε να αποφευχθούν οι δυσάρεστες συνέπειες από την ύπαρξη στάσιμου ύδατος.

Κατευθύνσεις για τα υλικά κατασκευής

Προτείνεται γενικά η παραδειγματική χρήση υλικών που οργανώνονται στις εξής τρεις κατηγορίες : Γαιώδη απορροφητικά υλικά, χόμα με «στερεώσεις» για την κίνηση πεζών και οχημάτων, τέλος, υλικά όχι θερμοσυσσωρευτικά και απορροφητικά του ύδατος

Απορροφητικά υλικά προτείνεται να χρησιμοποιούνται στις υπαίθριες διαμορφώσεις. Τα μόνα τμήματα με σκληρές επιφάνειες είναι αυτά των κυρίων αξόνων πεζών, καθώς και των δευτερευόντων πεζοδρόμων, επί των οποίων θα κινούνται τα οχήματα εξυπηρέτησης και τα ποδήλατα. Ενδεικτικά υλικά που μπορούν να χρησιμοποιηθούν είναι: Κυβόλιθοι, μάρμαρο, ζώνες σκυροδέματος, πλάκες, άλλα μη ασφαλτικά, σε αναλογία που θα προσδιορίσει ο περαιτέρω λεπτομερής σχεδιασμός.

Ως προς τους χώρους στάθμευσης, προτείνεται το διάζωμα κίνησης οχημάτων να κατασκευαστεί με ασφαλτικές στρώσεις, ενώ οι θέσεις στάθμευσης να έχουν δάπεδο ανοικτού τύπου, με διάτρητους κυβόλιθους τοποθετημένους επί του εδάφους.

ΚΕΦ. 8 : ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

8.1. ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

Οι μελλοντικές χρήσεις του Πάρκου ομαδοποιούνται σε τρεις μεγάλες κατηγορίες:

- Χρήσεις συμβατές με τη λειτουργία και το χαρακτήρα του Πάρκου: Διατηρούνται, βελτιώνονται και αναδιοργανώνονται σε σχέση με το σύνολο του χώρου. Τέτοιες χρήσεις είναι οι υπάρχουσες αθλητικές εγκαταστάσεις των Δήμων Αθηναίων, Ζωγράφου και Παπάγου, καθώς και το Κέντρο Ιππασίας της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, το οποίο μετά το 2004 μετατρέπεται σε Σχολή Ιππασίας.
- Χρήσεις ασύμβατες με τη λειτουργία και το χαρακτήρα του Πάρκου: Προτείνεται να απομακρυνθούν. Τέτοιες είναι οι ενεργές στρατιωτικές εγκαταστάσεις (στρατόπεδα Φακίνου, Πλέσσα και Ζορμπά), οι εγκαταστάσεις της ΕΡΤ, η Σχολή Αξιωματικών Αστυνομίας, το πρατήριο βενζίνης επί της λεωφόρου Μεσογείων, ο υπαίθριος χώρος στάθμευσης μεταξύ Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Υπουργείου Δικαιοσύνης, οι χώροι στάθμευσης και επισκευών κρατικών οχημάτων σε διάφορα σημεία του χώρου και, τέλος, τα γραφεία του ΑΟΟΑ επί της Κατεχάκη.
- Νέες χρήσεις : Πρόκειται για δραστηριότητες πολιτισμού, αθλητισμού και αναψυχής που χωροθετούνται σε υπάρχοντα κτίρια που συστηματικά επαναχρησιμοποιούνται.

8.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑ ΦΑΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οι προτεινόμενες δραστηριότητες εντός του Κεντρικού Πυρήνα του Πάρκου οργανώνονται σε ενότητες, οι οποίες αρθρώνονται πάνω στους δύο κύριους συνθετικούς άξονές του και που αναλυτικά, ανά φάση υλοποίησής του, είναι :

ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ : Έτος στόχος 2004

1. Κέντρο για τις Καλές Τέχνες (επιφάνεια κτιρίων 6.900 τ.μ. περίπου)

Νοτιοανατολικά της Κατεχάκη και στην περιοχή τομής των δύο κύριων αξόνων πεζών, βρίσκονται τα τέσσερα επιμήκη όμοια κτίρια των Υπόστεγων Οχημάτων, οργανωμένα σε δύο πτέρυγες εν σειρά, επιφάνειας περίπου 1.250 τ.μ. το καθένα, που κατασκευάστηκαν περί το 1900 και των οποίων προτείνεται ο χαρακτηρισμός ως διατηρητέων, μαζί με το σύνολο των ιστορικών κτιρίων της Στρατιωτικής Πόλεως.

Προτείνεται η αναστήλωση και επανάχρηση των 4 διδύμων αυτών κτιρίων με σεβασμό στο χαρακτήρα τους και στο ενιαίο των χώρων τους, για την στέγαση του «Κέντρου για τις Καλές Τέχνες», χώρου φιλοξενίας μόνιμων και περιοδικών εκθέσεων (επιφάνεια 5.000 τ.μ.).

Ένα από τα κτίρια προβλέπεται να μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως συναυλιακός ή μικρός συνεδριακός χώρος. Τα δύο άλλα να φιλοξενούν εκθέσεις έργων τέχνης, σε συνεργασία με υπάρχοντες φορείς όπως, η Εθνική Πινακοθήκη ή το Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης, ενώ για το τέταρτο προτείνεται να μπορεί να ενοικιάζεται για περιοδικές εκθέσεις. Αντίστοιχα, ο κεντρικός

υπαίθριος χώρος του συγκροτήματος διαμορφώνεται έτσι ώστε να μπορεί να φιλοξενεί μουσικές εκδηλώσεις, καθώς και υπαίθριες εκθέσεις έργων τέχνης, ενώ εκατέρωθεν των κύριων αξόνων εκτίθενται έργα γλυπτικής.

Το γειτονικό, επίσης αξιόλογο, διώροφο κτίριο του Διοικητηρίου Πεδινού Πυροβολικού προτείνεται να στεγάσει στον όροφο συνοδευτικούς χώρους εκθέσεων του Κέντρου για τις Καλές Τέχνες και στο ισόγειο Καφενείο – Εστιατόριο (επιφάνεια $450 \times 2 = 900$ τ.μ.).

Τέλος, το διώροφο μεσοπολεμικό κτίριο που σχετίζεται με αυτή την κτιριακή ενότητα και σήμερα στεγάζει την Υπηρεσία Στρατιωτικών Αρχείων, προτείνεται να στεγάσει στον όροφο τους χώρους Διοίκησης του Κέντρου για τις Καλές Τέχνες και στο ισόγειο Κέντρο Πληροφόρησης και Ιατρείο για πρώτες βοήθειες, κλπ. (επιφάνεια $500 \times 2 = 1.000$ τ.μ.).

2. Μουσείο Στρατιωτικής Ιστορίας και Τεχνολογίας (επιφάνεια κτιρίων 5.000 τ.μ. περίπου)

Κοντά στο πιο πάνω κεντρικό συγκρότημα του Πάρκου, βρίσκεται το πρώην Στρατιωτικό Αρτοποιείο, ένα τυπικό μεσοπολεμικό βιομηχανικό κτίριο.

Προτείνεται η αναστήλωση και επανάχρησή του για τη στέγαση του «Μουσείου Στρατιωτικής Ιστορίας και Τεχνολογίας», χώρου μονίμων και περιοδικών εκθέσεων με θέματα που αφορούν στη στρατιωτική ιστορία και τεχνολογία, από την αρχαιότητα έως σήμερα (επιφάνεια 4.150 τμ.). Αντίστοιχα, ο σωζόμενος εξοπλισμός του προτείνεται να διατηρηθεί και να ενταχθεί στη θεματική του προτεινόμενου Μουσείου.

Στην ίδια γεωγραφική ενότητα, για τα τρία άλλα μικρότερα κτίρια του Συγκροτήματος Εργοστασίων Βάσεως (κτίρια παρασκευής Ασετυλίνης και Οξυγόνου και Υποσταθμός Ηλεκτρικού Ρεύματος, επιφάνειας 850 τμ.), προτείνεται η διατήρηση με τον εξοπλισμό τους.

3. Κέντρο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης για τον Ιλισό και τα Ρέματα της Αττικής (επιφάνεια κτιρίων 500 τ.μ. περίπου)

Πολύ κοντά στον κύριο κλάδο του Ιλισού και ανατολικά του προτεινόμενου Μουσείου Στρατιωτικής Ιστορίας και Τεχνολογίας, υπάρχει μονώροφη στρατιωτική αποθήκη.

Προτείνεται να στεγάσει το «Κέντρο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης για τον Ιλισό και τα ρέματα της Αττικής», που θα φιλοξενεί εκθέσεις για την ιστορία του Ιλισού και την εξέλιξή του μέσα στο αστικό τοπίο της πρωτεύουσας, για το ρόλο και τη σημασία των ρεμάτων, καθώς και παρουσιάσεις της χαρακτηριστικής πανίδας και χλωρίδας του, μέσα από φωτογραφικό και ηχητικό υλικό.

4. Κέντρο Φυτοτεχνικών Αναπλάσεων Υμηττού - Υπαίθρια Αναψυχή (επιφάνεια κτιρίων 2.000 τμ. περίπου)

Ανάμεσα στον Ιλισό και το ΓΝΑ 251, στο χώρο του Φυτωρίου του Δήμου Αθηναίων και σε έκταση της ΚΕΔ που έχει παραχωρηθεί στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, δημιουργείται μια εκτεταμένη εγκατάσταση εκπαιδευτικών και εκθεσιακών κήπων και οργανωμένους χώρους υπαίθριας αναψυχής.

Στην έκταση αυτή προβλέπεται να εγκατασταθεί το «Κέντρο Φυτοτεχνικών Αναπλάσεων Υμηττού» (σύνολο διαμορφωμένων χώρων 50 στρ.) με νέο Επιδεικτικό Θερμοκήπιο (επιφάνειας νέων κτιρίων 2.000 τμ. περίπου).

Η δημιουργία αυτού του Κέντρου προτείνεται να είναι μεταξύ των πρώτων έργων του Μητροπολιτικού Πάρκου, ώστε να αποτελέσουν το αρχικό φυτώριο για τις φυτεύσεις του ίδιου του Πάρκου.

Στο κέντρο αυτής της εγκατάστασης προτείνεται η δημιουργία πλατείας (όπου και το Επιδεικτικό Θερμοκήπιο), που θα αποτελέσει κομβικό σημείο για το ανατολικά της Κατεχάκη τμήμα του Πάρκου. Ο υπαίθριος χώρος μπορεί να φιλοξενεί περιοδικές ανθοκομικές εκθέσεις. Τέλος, στην ίδια ενότητα και εκατέρωθεν του κύριου άξονα κίνησης πεζών Παπαδιαμαντοπούλου – Κύπρου, χωροθετούνται χώροι Παιχνιδιού και Αναψυχής, με μεγάλες γλυπτές κατασκευές για παιδιά, άλλες δραστηριότητες για ενήλικες που απαιτούν ή όχι κατασκευές (π.χ. αναρριχητικοί τοίχοι, σταθερό αερόστατο θέασης του Πάρκου και της πόλης από ψηλά, παιχνίδια με μοντέλα οχημάτων, κλπ.).

Τα σημερινά βοηθητικά κτίσματα του Φυτωρίου του Δήμου Αθηναίων προτείνεται να κατεδαφιστούν. Για τις βοηθητικές και αποθηκευτικές ανάγκες αυτής της εγκατάστασης, προτείνεται η επανάχρηση δύο μικρών πρώην στρατιωτικών κτιρίων του στρατοπέδου Φακίνου, που θα στεγάσουν ταυτόχρονα και τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Πάρκου.

Μετά το 2004 και σε κτίριο του στρατοπέδου Φακίνου, επεκτείνεται το Συγκρότημα Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης για τον Υμηττό και το Αττικό Τοπίο, το οποίο θα περιλαμβάνει χώρους συναντήσεων και σεμιναρίων για παιδιά και ενήλικες, εργαστήρια περιβαλλοντικής έκφρασης, κλπ.

5. Μουσείο Παιδικού Παιχνιδιού (επιφάνεια κτιρίων 4.000 τμ. περίπου)

Η πρώτη κτιριακή ομάδα του νότιου συγκροτήματος της Στρατιωτικής Πόλεως Γουδί συγκροτείται από ένα σύνολο μακρόστενων και απλής κατασκευής κτιρίων σε παράλληλη διάταξη του τέλους της δεκαετίας του 1920. Η εγγύτητα αυτού του συγκροτήματος με τα δύο νοσοκομεία Παίδων και η ύπαρξη στα τελευταία μεγάλου αριθμού παιδιών με περιορισμένη χρονικά αλλά τακτική δυνατότητα εξόδου από τους χώρους περίθαλψης, συνέβαλαν στην επιλογή αυτής της χωροθέτησης.

Στην ενότητα αυτή, προτείνεται η χωροθέτηση «Μουσείου Παιδικού Παιχνιδιού», που θα φιλοξενεί δραστηριότητες με επίκεντρο το παιδί και, πιο συγκεκριμένα, θα μπορεί να λειτουργεί ως παράρτημα του Τμήματος Παιδικής Ηλικίας και Συλλογής Παιχνιδιών του Μουσείου Μπενάκη. Αυτή η δραστηριότητα θα συνοδεύεται και από βιβλιοθήκη παιδικού βιβλίου. Επίσης, μια από τις ενότητες της συλλογής, το Παιδί, η Γέννα και η Βρεφική Ηλικία, σχετίζεται θεματικά με την προγραμματιζόμενη από το νοσοκομείο Παίδων δημιουργία Μουσείου Παιδιατρικής, σε κτίριο του Νοσοκομείου Αγία Σοφία.

Η γραμμική διάταξη των κτιρίων είναι ιδανική, τόσο ως προς την αφηγηματική διάσταση της συλλογής, όσο και για τη δημιουργία ανεξάρτητων χώρων αποθήκευσης, συντήρησης των εκθεμάτων, βιβλιοθήκης, πωλήσεων, κλπ. Μικρό μόνο τμήμα του συγκροτήματος προς το νοσοκομείο κατεδαφίζεται, ώστε να διαμορφωθεί πρόσβαση από το τελευταίο προς το Πάρκο. Ο υπαίθριος χώρος χρησιμοποιείται κυρίως ως τμήμα του Μουσείου, ενώ σε τμήμα του διαμορφώνεται ελεγχόμενος μεγάλος Παιδότοπος.

6. Εκθεσιακό Κέντρο για το Παιδικό Βιβλίο και το Παιχνίδι (επιφάνεια κτιρίων 1.800 τμ. περίπου)

Στη δεύτερη ομάδα κτιρίων της παραπάνω γεωγραφικής ενότητας, βρίσκονται δύο αξιόλογα επιμήκη πρώην στρατιωτικά Διοικητήρια.

Προτείνεται η διαμόρφωση σε αυτά «Εκθεσιακού Κέντρου για το Παιδικό Βιβλίο και το Παιχνίδι» (επιφάνεια $900 \times 2 = 1.800$ τ.μ.).

Ο υπαίθριος χώρος ανάμεσα στα δύο κτίρια και τον κύριο πεζόδρομο Παπαδιαμαντοπούλου - Κύπρου, έκτασης 7 στρ. περίπου, θα φιλοξενεί μόνιμες και περιοδικές εκθέσεις, αντίστοιχης θεματικής.

7. Κέντρο Παιδικής Ιππασίας (επιφάνεια κτιρίων 3.750 τμ. περίπου)

Στην τρίτη ομάδα κτιρίων, κοντά στις σημερινές εγκαταστάσεις του ΚΕΙΠ, υπάρχει το συγκρότημα των παλαιών σταύλων του Ιππικού. Πρόκειται για 4 αξιόλογα όμοια κτίρια των αρχών του αιώνα (επιφάνειας 300 τ.μ. το καθένα), μαζί με ένα νεότερο κτίσμα του 1940 (επιφάνειας 1.650 τ.μ.)

Προτείνεται η επανάχρηση αυτού του συγκροτήματος ως «Κέντρο Παιδικής Ιππασίας» (επιφάνεια 2.850τμ. περίπου). Με άξονα το παιδί οργανώνονται μαθήματα ιππασίας με μικρά άλογα (πόνυ), καθώς επίσης και θεραπευτική ιππασία για παιδιά με ειδικές ανάγκες (κάτι που σήμερα ήδη γίνεται).

Συγκεκριμένα, προτείνεται η αναστήλωση των τεσσάρων παλαιών σταύλων και η επανάχρησή τους ως χώρος Διοίκησης, χώρος Αποδυτηρίων, WC και βοηθητικών εγκαταστάσεων, χώρος Εκγύμνασης για άτομα με ειδικές ανάγκες, καθώς και χώρος Καταστημάτων ενοικίασης και πώλησης ειδών ιππασίας. Επίσης, στον υπαίθριο χώρο διαμορφώνεται περιφραγμένος χώρος κίνησης των αλόγων, έκτασης περίπου 1,5 στρ.

Τα κτίρια αυτής της ενότητας, συμπληρώνει διώροφο ιδιαίτερα αξιόλογο κτίριο του Διοικητηρίου Συντάγματος Πεζικού, όμοιο με εκείνο του ΚΕΙΠ. Προτείνεται η αναστήλωσή του και η χωροθέτηση Καφενείου-Αναψυκτηρίου στο ισόγειο και Εστιατορίου στον όροφο (επιφάνειας $450 \times 2 = 900$ τ.μ.).

8. Σχολή Ιππασίας (επιφάνεια κτιρίων 5.900 τμ. περίπου)

Ο σημερινός χώρος του ΚΕΙΠ διατηρείται και αναβαθμίζει τη χρήση του έως το 2004, με μόνες αλλαγές τη μετατόπιση τμημάτων της περιφραξής του, ώστε να είναι πιο ομαλή η περί τον χώρο αυτόν κίνηση στο Πάρκο.

Προτείνεται η μετατροπή των εγκαταστάσεων του ΚΕΙΠ σε Σχολή Ιππασίας (συνολικής επιφάνειας 5.000 τ.μ.). Αυτό κρίνεται εφικτό μετά τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων και αφού το Κέντρο Ιππασίας μεταφερθεί στο Αθλητικό Κέντρο Μαρκοπούλου.

Στο κτίριο του Διοικητηρίου Όρχου Αυτοκινήτων (επιφάνειας $450 \times 2 = 900$ τ.μ.), όπου σήμερα στεγάζονται οι διοικητικές υπηρεσίες του ΚΕΙΠ, προτείνεται ο περιορισμός τους στον όροφο και η χωροθέτηση στο ισόγειο δεύτερου Καφενείου-Αναψυκτηρίου.

9. Αθλητικά Πάρκα

Αθλητικό Πάρκο ονομάζουμε ένα σύνολο υπαίθριων αθλητικών δραστηριοτήτων ήπιου χαρακτήρα, μικρής κλίμακας και μέσα σε χώρους πρασίνου, οι οποίες απευθύνονται στο ευρύ κοινό και σε διάφορες ηλικιακές ομάδες.

Στην Περιοχή Μελέτης υπάρχουν σήμερα 4 αθλητικά συγκροτήματα: ένα του Δήμου Αθηναίων, ένα του Δήμου Παπάγου και τρία του Δήμου Ζωγράφου. Επίσης, υπάρχουν τρία γήπεδα ποδοσφαίρου και τρία κλειστά γυμναστήρια. Τα αθλητικά αυτά συγκροτήματα έχουν εγκαταστάσεις που ανταποκρίνονται στην ιδέα των Αθλητικών Πάρκων και τα οποία η πρόταση διατηρεί. Προτείνεται η αναδιοργάνωση και η επέκτασή τους, ώστε να συνδεθούν οργανικά με τη δομή του Πάρκου και κατά περίπτωση για να καλύπτουν τοπικής κλίμακας δραστηριότητες.

Το γήπεδο ποδοσφαίρου που ο Δήμος Αθηναίων (ΟΝΑ) προγραμματίζει σε χώρο νότια της κοίτης του Ιλισού, προς την οδό Μπαλοδήμου, έρχεται σε αντίθεση με την πρόταση για ανάδειξη της κοίτης του και της σύνδεσης του Πάρκου με τον Υμηττό. Για το λόγο αυτό προτείνεται να μην κατασκευαστεί. Αντίθετα προτείνεται η αναδιοργάνωση των υφιστάμενων αθλητικών πόλων. Συγκεκριμένα:

9α. Αθλητικό Πάρκο Δήμου Αθηναίων

Βρίσκεται επί της οδού Κοκκινοπούλου και περιλαμβάνει ένα κολυμβητήριο ολυμπιακών διαστάσεων, δεξαμενή καταδύσεων, και τους αντίστοιχους βοηθητικούς χώρους, κλειστό γυμναστήριο, δύο γήπεδα μπάσκετ και δύο γήπεδα τέννις.

Σε αυτό το συγκρότημα προγραμματίζεται να διεξαχθεί το Μοντέρνο Πένταθλο των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. Για να καλυφθούν οι αυξημένες ανάγκες σε κερκίδες, προβλέπεται η επέκτασή τους με λυόμενη κατασκευή που, κατά τη ΓΓΑ, θα απομακρυνθεί με τη λήξη των αγώνων. Επίσης, προβλέπεται η δημιουργία μιας διαδρομής ανώμαλου δρόμου, γύρω από τις εγκαταστάσεις.

Οι πιο πάνω επεμβάσεις είναι συμβατές με την ιδέα του Αθλητικού Πάρκου, στο βαθμό που είναι προσωρινές. Επεκτάσεις των υπάρχοντων κτιριακών όγκων ή χωροθετήσεις άλλων στεγασμένων δραστηριοτήτων δεν είναι συμβατές.

9β. Αθλητικό Πάρκο Ζωγράφου Ι

Βρίσκεται επί της οδού Γ. Παπανδρέου και περιλαμβάνει γήπεδο ποδοσφαίρου χωρίς κερκίδες, κλειστό γυμναστήριο (870 τ.μ.), δύο γήπεδα τέννις και ένα γήπεδο μπάσκετ.

Στο χώρο, τμήμα του παλιού στρατοπέδου Βαρύτη, υπάρχει σήμερα ένας αριθμός στρατιωτικών κτισμάτων (3.600 τ.μ.) χωρίς ιδιαίτερη αξία: Προτείνεται η κατεδάφισή τους και η απόδοση του χώρου στο πράσινο, με τις εξής εξαιρέσεις: Δύο μικρά τμήματα ανακαινίζονται για τη στέγαση βοηθητικών δραστηριοτήτων των αθλητικών εγκαταστάσεων (περίπου 400 τ.μ.), ενώ το διώροφο κτίριο του Διοικητηρίου Βαρέως Πυροβολικού (150x2 = 300 τ.μ.) αναστηλώνεται και διαμορφώνονται ο όροφος σε χώρους των αθλητικών συλλόγων της περιοχής και το ισόγειο σε αναψυκτήριο.

9γ. Αθλητικό Πάρκο Παπάγου

Βρίσκεται επί της οδού Νευροκοπίου και περιλαμβάνει στίβο, ένα κλειστό γυμναστήριο, δύο γήπεδα τέννις και δύο γήπεδα μπάσκετ.

Στο συγκρότημα αυτό προγραμματίζεται η κατασκευή Κέντρου Νεότητας. Προτείνεται η επέκταση των αθλητικών και μόνο εγκαταστάσεων, με 4 μικρά γήπεδα και η πρόβλεψη, της κάλυψης των βοηθητικών εγκαταστάσεων στο υπό ανέγερση κτίριο.

10. Αναψυκτήριο Ρυθμός

Πρόκειται για υπάρχον Αναψυκτήριο το οποίο εντάσσεται στις δραστηριότητες του Πάρκου.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΑΣΗ: Έτος στόχος 2010

11. Εκθεσιακό και Συνεδριακό Κέντρο στο κτίριο της Σχολής Χωροφυλακής (επιφάνεια κτιρίων 6.000 τμ. περίπου)

Σήμερα, το κτίριο της Σχολής Χωροφυλακής στεγάζει τη Σχολή Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας. Στα μελλοντικά σχέδια του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης περιλαμβάνεται η απομάκρυνση της Σχολής και η εγκατάσταση σε αυτό Μουσείου της Ελληνικής Αστυνομίας. Η χρήση αυτή όμως δεν συνάδει, ούτε με το μέγεθος, ούτε με τη σημαντική θέση του κτιρίου πάνω σε έναν από τους κυριότερους άξονες της πρωτεύουσας.

Προτείνεται η επανάχρηση του κτιρίου ως «Εκθεσιακού και Συνεδριακού Κέντρου», με δυνατότητα διαμόρφωσης και της εσωτερικής αυλής του σε υπαίθριο χώρο Περιοδικών Εκθέσεων και Εκδηλώσεων (επιφάνεια $3.000 \times 2 = 6.000$ τ.μ.).

12. Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων στα κτίρια της ΕΡΤ (επιφάνεια κτιρίων 5.800 τμ. περίπου)

Η ΕΡΤ ΑΕ προγραμματίζει μακροπρόθεσμα να εγκαταλείψει τα κτίρια που σήμερα χρησιμοποιεί, στη διασταύρωση των λεωφόρων Κατεχάκη και Μεσογείων και να εγκαταστήσει εκεί (σε συνεργασία και με άλλους φορείς, κρατικούς και ιδιωτικούς) την Εθνική Βιβλιοθήκη Οπτικοακουστικών Αρχείων. Η δραστηριότητα αυτή είναι συμβατή με το γενικό χαρακτήρα του Πάρκου και προτείνεται να πλαισιωθεί από συγγενικές χρήσεις, που θα δημιουργήσουν ένα ζωντανό πόλο πολιτισμού και εκπαίδευσης στο χώρο του Μητροπολιτικού Πάρκου. Από την επιφάνεια των 9.200 τ.μ. που σήμερα χρησιμοποιούνται, ανακαινίζονται τα 5.800 τ.μ. και τα υπόλοιπα κατεδαφίζονται.

Αυτό το Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων προτείνεται να ενισχυθεί με μια συμβατή χρήση, που είναι η δημιουργία «Σχολής Κινηματογράφου», η οποία θα χρησιμοποιήσει τις υπάρχουσες υποδομές της ΕΡΤ (κτίρια και στούντιο).

Επίσης, προτείνεται η δημιουργία «Μουσείου για την Ελληνική Αφίσα Προσώπων Κινηματογράφου», μια ιδιαίτερα αξιόλογη συλλογή που αναζητά εδώ και χρόνια τους κατάλληλους χώρους για να εκτεθεί.

Μια σειρά υπαίθριων δραστηριοτήτων, μέσα στον υψηλής ποιότητας χώρο πρασίνου του συγκροτήματος, όπως κινηματογραφικές προβολές αρχαικών ταινιών, θα προσελκύσει ευρύτερες ομάδες επισκεπτών και θα διευρύνει χρονικά την επισκεψιμότητα του Πάρκου.

13. Εθνικό Κέντρο Αρχείων και Εντύπων (επιφάνεια κτιρίων 12.000 τ.μ. περίπου)

Στο χώρο του νυν στρατοπέδου Ζορμπά υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός κτιρίων, διαφορετικών εποχών. Στον κεντρικό χώρο κυριαρχεί μια αυστηρή διάταξη 12 όμοιων διώροφων κτιρίων, σε καλή κατάσταση, που προσφέρουν στο Πάρκο μεγάλες επιφάνειες προς επανάχρηση.

Προτείνεται η χωροθέτηση σε αυτά του «Εθνικού Κέντρου Αρχείων και Εντύπων». Ο πυρήνας μιας τέτοιας δραστηριότητας μπορεί να βασιστεί σε ένα αριθμό αρχείων και βιβλιοθηκών που σήμερα είναι χωρίς στέγη ή δεν καλύπτονται ικανοποιητικά. Το Κέντρο αυτό, στην πλήρη του ανάπτυξη, θα αποτελέσει τον κόμβο ενός ηλεκτρονικού δικτύου ανταλλαγής πληροφοριών, συνδεδεμένο με όλους εκείνους τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που διατηρούν και επεξεργάζονται αρχαικό υλικό. Επίσης, η άμεση συνάφεια του αντικειμένου με τις εκδοτικές δραστηριότητες επιτρέπει την εποχιακή χρήση του υπαίθριου ή κάποιων κλειστών χώρων για εκθέσεις βιβλίων και εντύπων, σε συνεργασία με εκδοτικούς οίκους, το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου, κλπ.

Εναλλακτική πρόταση είναι η χωροθέτηση σε αυτό το στρατόπεδο της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος που έχει προταθεί από το Υπουργείο Παιδείας.

14. Κέντρο Πολιτισμού Δήμου Ζωγράφου (επιφάνεια κτιρίων 2.000 τμ. περίπου)

Πρόκειται για μια ενότητα κτιρίων του παραπάνω στρατοπέδου Ζορμπά, τα οποία τοποθετούνται παρά την οδό Μεγ. Αλεξάνδρου.

Προτείνεται να στεγάσει πολιτιστικές δραστηριότητες του Δήμου Ζωγράφου.

15. Κέντρο Πολιτισμού Δήμου Παπάγου (επιφάνεια κτιρίων 7.500 τμ. περίπου)

Στο χώρο του στρατοπέδου Φακίνου υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός κτιρίων διαφόρων εποχών (από το 1920 μέχρι σήμερα) και ποιότητας κατασκευής. Σύμφωνα με αξιολόγηση των κτιρίων που βασίστηκε σε φωτογραφικό υλικό, υπολογίστηκε η συνολική επιφάνειά τους σε 12.500 τ.μ. περίπου.

Προτείνεται η χωροθέτηση σε αυτά «Πολιτιστικού Κέντρου» για το Δήμο Παπάγου σε κτίρια επιφάνειας 7.500 τ.μ. περίπου και η κατεδάφιση των υπολοίπων. Η θέση του συγκροτήματος στο άκρο του Μητροπολιτικού Πάρκου και μακριά από τους υπερτοπικούς άξονες πρόσβασης, οδήγησε στην πρόταση να χρησιμοποιηθεί το συγκρότημα κυρίως για να καλύψει πολιτιστικές ανάγκες του Δήμου Παπάγου.

Αυτόνομες λειτουργίες που διατηρούνται εντός του Κεντρικού Πυρήνα του Πάρκου

16. Ιατρική Βιβλιοθήκη (επιφάνεια κτιρίων 2.400 τμ. περίπου)

Πρόκειται για υπό κατασκευή κτίριο. Ο υπαίθριος χώρος της εντάσσεται στον Κεντρικό Πυρήνα του Πάρκου και δημιουργείται πλατεία, ανάμεσα στο κτίριο και τον κύριο πεζόδρομο

του Πάρκου. Η Βιβλιοθήκη διατηρεί την αυτόνομη λειτουργία της, αλλά απαγορεύεται κάθε επέκτασή της.

Προτείνεται η ολοκλήρωση αυτής της δραστηριότητας που είναι συμβατή με το χαρακτήρα του Πάρκου.

17. Υπουργείο Δικαιοσύνης

Αν και η ύπαρξη ισχυρών λειτουργιών Δημόσιας Διοίκησης δεν είναι συμβατές με τις αρχές οργάνωσης του Μητροπολιτικού Πάρκου, διατηρείται το Υπουργείο, ενώ ο υπαίθριος χώρος του εντάσσεται στον Κεντρικό Πυρήνα του Πάρκου. Απαγορεύεται κάθε επέκταση του κτιρίου.

Πρόσθετες δραστηριότητες που χωροθετούνται ή ενισχύονται στη Ζώνη Ελέγχου

18. Διαδημοτικό Συμβουλευτικό Κέντρο (επιφάνεια κτιρίων 2.700 τ.μ. περίπου).

Πρόκειται για το παλαιό συγκρότημα του πρώην Αναμορφωτηρίου Θηλέων του Υπουργείου Δικαιοσύνης που βρίσκεται σε έκταση του Νοσοκομείου Σωτηρία, επί της οδού Υγείας, δίπλα στο ΕΚΑΒ, στα όρια των δήμων Παπάγου, Αθηναίων και Χολαργού.

Προτείνεται η επανάχρηση του συγκροτήματος και η χωροθέτηση σε αυτό ενός «Διαδημοτικού Συμβουλευτικού Κέντρου» με έμφαση στην Πρόνοια και την Κοινωνική Στήριξη.

19. Μουσείο νοσοκομείου Σωτηρία

Το προγραμματιζόμενο από το νοσοκομείο Σωτηρία Μουσείο για την Ιστορία του Συγκροτήματος στο Κυριαζίδειο περίπτερο (1907, αρχιτέκτων Α. Μπαλάνος), που σήμερα είναι κλειστό, εντάσσεται στις γενικές αρχές οργάνωσης του Πάρκου και προβλέπεται μια πορεία σύνδεσής του με τους υπόλοιπους χώρους του.

20. Κινηματοθέατρο νοσοκομείου Σωτηρία

Εχει κατασκευαστεί το 1957, ανακαινίσθηκε το 1980 και χρησιμοποιείται σήμερα και ως αίθουσα διδασκαλίας. Προτείνεται η ένταξη της υφιστάμενης λειτουργίας στις δραστηριότητες του Πάρκου και προβλέπεται πορεία σύνδεσής του με τον Κεντρικό Πυρήνα.

21. Μουσείο Παιδιατρικής

Το προγραμματιζόμενο από το νοσοκομείο Παίδων Αγία Σοφία Μουσείο Παιδιατρικής, εντάσσεται στις γενικές αρχές οργάνωσης του Μητροπολιτικού Πάρκου. Η διαμόρφωση εσωτερικής εισόδου από το νοσοκομείο προς το Μουσείο Παιδικού Παιχνιδιού, ενοποιεί τις δύο δραστηριότητες και επιτρέπει τη συνεργασία και την συσχέτιση του εκθεσιακού υλικού. Το Μουσείο πρόκειται να στεγαστεί στο συγκρότημα των βοηθητικών κτιρίων, που χρονολογούνται μεταξύ 1896 και 1900.

Υφιστάμενα Αθλητικά Πάρκα

22. Αθλητικό Πάρκο Παπάγου II : Πρόκειται για υφιστάμενες αθλητικές εγκαταστάσεις του Δήμου Παπάγου, μεταξύ των οδών Κύπρου και Υγείας. Προτείνεται η βελτίωσή τους και η απαγόρευση άλλων επεκτάσεων (κερκίδων ή εγκαταστάσεων).

23, 24. Αθλητικά Πάρκα Ζωγράφου II και III : Πρόκειται για υφιστάμενες αθλητικές εγκαταστάσεις του Δήμου Ζωγράφου, εκατέρωθεν της οδού Κοκκινοπούλου, δυτικά της Πολυτεχνειούπολης και του Στρατοπέδου Ζορμπά. Προτείνεται η βελτίωση της σύνδεσής τους με την Περιοχή Μελέτης.

25. Κεντρο Κοινωνικού Εξοπλισμού Δ. Ζωγράφου: Πρόκειται για ήδη προγραμματιζόμενη δραστηριότητα από τον Δ. Ζωγράφου επί της οδού Καλαβρύτων. Προτείνεται η διατήρησή της.

ΚΕΦ. 9 : ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ

9.1. ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ

Η βασικότερη αρχή κυκλοφοριακής οργάνωσης του Μητροπολιτικού Πάρκου είναι η εξασφάλιση ποικιλόμορφου και εκτεταμένου δικτύου για την ασφαλή κίνηση πεζών και ποδηλάτων κυρίως στο εσωτερικό του, αλλά και στην άμεση αστική περιμετρική ζώνη. Βασικός στόχος είναι η αποτροπή εισόδου και εκτέλεσης διαμπερών κινήσεων στο Πάρκο για τα ΙΧ αυτοκίνητα, καθώς και ο περιορισμός της πρόσβασής τους μόνο μέχρι τους περιμετρικούς χώρους στάθμευσης. Το μήνυμα που η κυκλοφοριακή οργάνωση του Πάρκου στέλνει είναι : Το Πάρκο ανοίγεται πρόθυμα και εύκολα στους πεζούς, στους ποδηλάτες και στους χρήστες της δημόσιας συγκοινωνίας, όχι στα ΙΧ αυτοκίνητα.

Όπως ήδη διαπιστώθηκε, ο κορμός των εσωτερικών μετακινήσεων συνίσταται στους δύο βασικούς εγκάρσιους άξονες κίνησης πεζών και ποδηλάτων που επιτρέπουν την κατανόηση της εσωτερικής οργάνωσης του Πάρκου, αναδεικνύουν τον πυρήνα του και αποτελούν το σκελετό για την περιδιάβαση σε κάθε τμήμα του, καθώς και την προσπέλαση κάθε επιμέρους χρήσης του.

Συνδέσεις για την αποκατάσταση της ενότητας του Πάρκου

Για την αποκατάσταση της ενότητας του Πάρκου εκατέρωθεν της Κατεχάκη, προτείνονται :

- Η δημιουργία ευρέως υπόγειου περάσματος (πλάτος 60 μ.), στο ύψος περίπου της σημερινής εισόδου του Στρατοπέδου Βαρύτη από τη μια και του Φυτωρίου του Δήμου Αθηναίων από την άλλη.
- Μέχρι την υλοποίηση του παραπάνω έργου, προτείνεται η κατασκευή ελαφριάς πεζογέφυρας στο ίδιο περίπου σημείο, που σε όλη τη διάρκεια υλοποίησης της Α' Φάσης των έργων θα αποτελεί τοπόσημο για το Πάρκο.
- Υπόγειο πέρασμα κατά μήκος του κύριου κλάδου του Ιλισού (πλάτος 40 μ. περίπου).
- Άμεση δημιουργία υπόγειας διάβασης στη διασταύρωση με τη Μεσογείων, τόσο για την εξασφάλιση κύριου σημείου εισόδου στο Πάρκο στη θέση αυτή, όσο και για την πρόσβαση των πεζών από το σταθμό Μετρό Κατεχάκη προς το Πάρκο και παραπέρα προς το νέο εμπορικό κέντρο Πολιτεία επί της Μεσογείων.
- Νέα ισόπεδη διάβαση (με σηματοδότη) στο κοινό σημείο εισόδου του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης - ΕΥΠ και των Στρατιωτικών Νοσοκομείων, που θα υποκαταστήσει τις

τρεις ισόπεδες διασταυρώσεις που υφίστανται σήμερα στο τμήμα αυτό της Κατεχάκη μεταξύ Μεσογείων και Πίνδου και θα εξασφαλίσει άμεση πρόσβαση στο Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών από αυτήν. Διατηρείται η ισόπεδη διάβαση με σηματοδότη στη συμβολή με τη Μεσογείων και η ισόπεδη διάβαση με σηματοδότη (όπου εξασφαλίζεται χρόνος πράσινου φαναριού για τους πεζούς) στη συμβολή με τις Πίνδου - Κοκκινοπούλου.

Για την αποκατάσταση της ενότητας του Πάρκου εκατέρωθεν της Κοκκινοπούλου, προτείνεται η κατασκευή ανυψωμένης ισόπεδης διάβασης, στο ύψος των εισόδων στο Αθλητικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων και στην Πολυτεχνειούπολη. Η πρόταση αυτή εντάσσεται σε μια γενικότερη πρόταση αναμόρφωσης του άξονα της Κοκκινοπούλου με μείωση των ταχυτήτων και απόδοση περισσότερου χώρου στους πεζούς και τους ποδηλάτες, στα πλαίσια της οποίας προτείνεται διαπλάτυνση των πεζοδρομίων, καθώς και η φύτευση και χάραξη λωρίδας ποδηλατοδρόμου από τη μια πλευρά.

Για τη σύνδεση του Πάρκου με τις πυκνοδομημένες περιοχές των Αμπελοκήπων και πάντα εν όψει της μεγάλης κίνησης πεζών που θα επιφέρει η λειτουργία του νέου εμπορικού κέντρου Πολιτεία και του Νοσοκομείου Ερρίκος Ντυνάν, προτείνεται η κατασκευή πεζογέφυρας επί της Μεσογείων, στο ύψος της Σχολής Χωροφυλακής.

Προσβάσεις στο Πάρκο

Το σύνολο του δικτύου στο εσωτερικό του Πάρκου αποδίδεται στους πεζούς και τα ποδήλατα, επιτρέπεται η ελεγχόμενη κίνηση οχημάτων εξυπηρέτησης και, σε περιορισμένο τμήμα του, μικρών λεωφορείων δημόσιας συγκοινωνίας. Τα ΙΧ οχήματα χρησιμοποιούν μόνο περιμετρικά τμήματα του δικτύου για την προσπέλαση στους υφιστάμενους και προτεινόμενους χώρους στάθμευσης.

Σε σχέση με την πρόσβαση στις επιμέρους λειτουργίες του Πάρκου με μέσα μαζικής μεταφοράς, προτείνονται δύο λεωφορειακές γραμμές, που συνδέουν το Πάρκο με τους σταθμούς Μετρό Κατεχάκη και Αμπελοκήπων. Για την πρόσβαση με ΙΧ, οι προτεινόμενοι χώροι στάθμευσης χωροθετούνται στην περίμετρο του Πάρκου, δίπλα στις κύριες εισόδους του. Είναι μικρής έως μεσαίας δυναμικότητας, με την εξαίρεση του προτεινόμενου μεγάλου υπόγειου χώρου στάθμευσης πίσω από τα Νοσοκομεία Παίδων και εκείνου μεταξύ Σχολής Χωροφυλακής και Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Κατάργηση της οδού Πεντέλης ως οδικού άξονα

Στα πλαίσια της συνολικής κυκλοφοριακής οργάνωσης του Πάρκου και της ευρύτερης περιοχής, προτείνεται η μη υλοποίηση της οδού Πεντέλης ως οδικού άξονα και η ένταξή της ως πεζόδρομου στα πλαίσια των κύριων αξόνων πεζών του χώρου. Η προοπτική δημιουργίας της θα υπονόμει αναμφισβήτητα τη λειτουργία του ως ενιαίου χώρου, προσθέτοντας έναν ακόμη άξονα υπερτοπικής και ταχείας κυκλοφορίας, τη στιγμή που βασική αρχή είναι η μείωση των επιπτώσεων από τους ήδη υφιστάμενους. Επίσης, η χάραξή της θα κατέστρεφε ένα από τα πιο αξιόλογα δασώδη τμήματα του Πάρκου.

Αλλά και από κυκλοφοριακή άποψη η Πεντέλης κρίνεται άσκοπη, καθώς πρόκειται για άξονα παράλληλο και σε σχεδόν ενδιάμεση απόσταση μεταξύ της Μεσογείων και της Πίνδου, που καλείται να αναλάβει μέρος του έργου άλλων δρόμων που υφίστανται, αλλά που δεν λειτουργούν ικανοποιητικά λόγω δυσλειτουργιών του ευρύτερου δικτύου. Η κατασκευή νέων

αξόνων δεν αποτελεί λύση, αφού και αυτοί σύντομα εκπίπτουν στο ίδιο προβληματικό επίπεδο λειτουργίας με τους παλαιότερους. Εκτός αυτού, ο νέος άξονας θα καταλήγει τυφλά στην Κατεχάκη επιβαρύνοντάς την με έναν ακόμα σηματοδότη, πράγμα που δεν ταιριάζει ούτε με την κυκλοφοριακή ικανότητα που οφείλει να έχει μετά την κατασκευή της περιφερειακής Υμηττού, ούτε με τους προγραμματισμούς για ανισοπεδοποίηση του κόμβου Κατεχάκη - Κοκκινοπούλου / Πίνδου.

9.2. ΔΙΚΤΥΟ ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΠΟΔΗΛΑΤΩΝ

Βασική αρχή του σχεδιασμού του δικτύου κυκλοφορίας πεζών και ποδηλάτων στο Πάρκο, είναι η εξασφάλιση ευχάριστης και άνετης προσπέλασης κάθε δυνατού προορισμού.

Δίκτυο κίνησης πεζών

Συγκροτείται από τους δύο κύριους εγκάρσιους άξονες αστικού χαρακτήρα και από τη διαδρομή στην παραρεμάτια ζώνη του Ιλισού. Στο δίκτυο αυτό αρθρώνονται συνδετήριοι κλάδοι, οι οποίοι επεκτείνονται και στο εσωτερικό του γειτονικού οδικού δικτύου με τη μορφή πεζοδρόμων, οδών ήπιας κυκλοφορίας ή άνετων πεζοδρομίων. Στους δύο βασικούς άξονες κίνησης πεζών επιτρέπεται, στο διαθέσιμο κάθε φορά πλάτος, η «διακριτή συνύπαρξη» των πεζών με την κίνηση ποδηλάτων και οχημάτων εξυπηρέτησης.

Οι βασικοί άξονες αρθρώνονται με δύο δευτερεύοντα δίκτυα κίνησης πεζών, με πλάτος οδών, κατά περίπτωση, 4 έως 8 μ., καθώς και με μονοπάτια. Επίσης, σε σημαντικό πεζόδρομο διαμορφώνεται ζώνη πίσω από τα Στρατιωτικά Νοσοκομεία, στο όριο του Νοσοκομείου Σωτηρία, με σκοπό να συνδέει απευθείας το σταθμό Μετρό Κατεχάκη με την εκεί φυλασσόμενη είσοδο του Πάρκου. Τέλος, προτείνεται η αναδιαμόρφωση των υφιστάμενων πεζοδρομίων του περιμετρικού οδικού δικτύου, ώστε να διαθέτουν συνεχώς ένα ελάχιστο πλάτος για τους πεζούς, απομονωμένο από το οδόστρωμα με υψηλή γραμμική φύτευση.

Δίκτυο κίνησης ποδηλάτων

Προβλέπεται η διαμόρφωση διακεκριμένου ποδηλατόδρομου κατά μήκος του άξονα της Κοκκινοπούλου, του περιμετρικού δακτυλίου της Πολυτεχνειούπολης και του διαμορφούμενου πεζόδρομου πίσω από τα Στρατιωτικά Νοσοκομεία. Στο εσωτερικό του Πάρκου τα ποδήλατα θα μπορούν να κινούνται ελεύθερα, ενώ για αυτούς που συνεχίζουν έξω από τα όριά του επαφίεται στους επιμέρους κυκλοφοριακούς σχεδιασμούς των γειτονικών Δήμων να τους εξασφαλίσουν ασφαλείς διαδρομές στο εσωτερικό του ιστού τους.

9.3. ΔΙΚΤΥΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ

Νέες κυκλοφοριακές γραμμές

Η πρόσβαση στην περίμετρο του Πάρκου με λεωφορεία, αλλά και με τη γραμμή Μετρό Πεντάγωνο, εξασφαλίζεται σε μεγάλο βαθμό. Για την τόνωση πάντως των δυνατοτήτων πρόσβασης, προτείνεται η λειτουργία δύο νέων λεωφορειακών γραμμών μικρού μήκους, που θα εξυπηρετήσουν τις πιο ελκτικές σε μετακινήσεις λειτουργίες του και που θα αρθρώνονται με το Μετρό, το οποίο θα είναι το μαζικότερο μέσο εξυπηρέτησης των επισκεπτών του Πάρκου.

- Γραμμή Νο 1: Κατεχάκη - Πάρκο - Πολυτεχνειούπολη - Πανεπιστημιούπολη - Κατεχάκη. Αρθρώνεται με το Μετρό και εξυπηρετεί κυρίως τη σύνδεσή του με την Πολυτεχνειούπολη και την Πανεπιστημιούπολη, καθώς και το Νεκροταφείο Ζωγράφου. Επίσης, ο προτεινόμενος διάδρομος επί της Κατεχάκη θα δώσει τη δυνατότητα σε κάποιους που σήμερα χρησιμοποιούν το ΙΧ τους να επισκέπτονται το Πάρκο μέσω της λεωφορειακής γραμμής.
- Γραμμή Νο 2: Πάρκο - Νοσοκομεία Παίδων - Αλεξάνδρας - Μέγαρο Μουσικής - Πάρκο. Έχει αφετηρία μέσα στο Πάρκο, στην περιοχή του Αναψυκτηρίου Ρυθμός. Ακολουθεί κυκλικό δρομολόγιο που συνδέει μεταξύ τους το Πάρκο, τα νοσοκομεία Παίδων, το σταθμό Μετρό Αλεξάνδρας και το σταθμό Μετρό Μέγαρο Μουσικής, εξυπηρετώντας παράλληλα πληθώρα υπερτοπικών χρήσεων.

Δίκτυο κυκλοφορίας οχημάτων εξυπηρέτησης

Η γενική αρχή για την κυκλοφορία των οχημάτων εξυπηρέτησης (ασθενοφόρα, απορριμματοφόρα, οχήματα της πυροσβεστικής, οχήματα φυτωρίου, κλπ.), είναι ότι κυκλοφορούν ελεγχόμενα στον Κεντρικό Πυρήνα του Πάρκου, κατά μήκος των δύο κύριων αξόνων, στους οποίους προβλέπεται και ειδική διαμόρφωση για τη διέλευσή τους. Δυνατότητα διέλευσης υπάρχει και κατά μήκος των υπόλοιπων πεζοδρόμων. Η προσπέλαση των επιμέρους χώρων γίνεται, όπου αυτό επιτρέπεται από τις διαμορφώσεις, με διακλαδώσεις cul-de-sac. Τα οχήματα εξυπηρέτησης του Πάρκου προσπελαίνουν από όλες τις φυλασσόμενες εισόδους, διερχόμενα σε περίπτωση ανάγκης ακόμα και μέσα από χώρους που προστατεύονται από λειτουργικές εισόδους, δεν εξυπηρετούν όμως τις αυτόνομες χρήσεις της Ζώνης Ελέγχου.

9.4. ΧΩΡΟΙ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΒΑΣΕΩΝ

Βασική αρχή σχεδιασμού του Πάρκου είναι η πλήρης απαγόρευση κυκλοφορίας ΙΧ στον Κεντρικό του Πυρήνα και ο έλεγχος, με επιμέρους κανονισμούς, της πρόσβασης και στάθμευσής τους στη Ζώνη Ελέγχου. Εκτιμάται ότι μια τέτοια πολιτική στάθμευσης σε έναν τέτοιο χώρο, ισοδυναμεί με πολιτική υπέρ των μέσων μαζικής μεταφοράς, πολιτική που ανταποκρίνεται στη φιλοσοφία του συνόλου της πρότασης.

Προτείνονται δύο υπόγειοι χώροι στάθμευσης στον Κεντρικό Πυρήνα

- Υπόγειος χώρος στάθμευσης πίσω από τα νοσοκομεία Παίδων (530 θέσεις): Προβλέπεται να εξυπηρετεί από κοινού τις αυξημένες ανάγκες των νοσοκομείων Παίδων και των επισκεπτών του Πάρκου, αλλά με διαφορετικές ώρες ζήτησης. Τα νοσοκομεία υπολογίζεται ότι χρειάζονται σε ώρες αιχμής και λειτουργίας του Πάρκου 230 θέσεις στάθμευσης, συν 6 θέσεις μεγάλων οχημάτων. Ενώ οι επισκέπτες του Πάρκου 300 θέσεις ΙΧ.
- Υπόγειος χώρος στάθμευσης στο χώρο μεταξύ Σχολής Χωροφυλακής και Υπουργείου Δικαιοσύνης (270 θέσεις): Προτείνεται να αποδοθεί από κοινού και ισομερώς στους εργαζόμενους του Υπουργείου και στους εργαζόμενους και επισκέπτες του μελλοντικού Συνεδριακού και Εκθεσιακού Χώρου στη Σχολή Χωροφυλακής (Β' Φάση), καθώς και του Πάρκου γενικότερα. Στους επισκέπτες του Πάρκου αποδίδονται 100 θέσεις ΙΧ.

Προτείνονται εννιά υπαίθριοι χώροι στάθμευσης στον Κεντρικό Πυρήνα

- Υπαίθριος χώρος στάθμευσης παρά την είσοδο επί της Τρικάλων (Δ3) (40 θέσεων)
- Υπαίθριος χώρος στάθμευσης παρά την είσοδο επί της Γ. Παπανδρέου (Ε6) (60 θέσεων)

- Υπαίθριος χώρος στάθμευσης παρά τη δυτική κύρια είσοδο επί της Κατεχάκη (E1) (35 θέσεων ΙΧ και 6 πούλμαν)
- Υπαίθριος χώρος στάθμευσης παρά την ανατολική κύρια είσοδο επί της Κατεχάκη (E2) (35 θέσεων ΙΧ και 6 πούλμαν)
- Υπαίθριος χώρος στάθμευσης οχημάτων εξυπηρέτησης του Κεντρικού Πυρήνα του Πάρκου (E2) (10 θέσεων)
- Υπαίθριος χώρος στάθμευσης παρά την είσοδο επί της Νευροκοπίου (Δ7) (50 θέσεων)
- Δύο υπαίθριοι χώροι στάθμευσης παρά την είσοδο του Κεντρικού Πυρήνα Πάρκου επί της Κοκκινοπούλου (E7) (180 θέσεων ΙΧ και 8 πούλμαν)
- Υπαίθριος χώρος στάθμευσης παρά την είσοδο επί της Ελλησπόντου (Δ6) (50 θέσεων)

Συμπερασματικά, για την εξυπηρέτηση του Κεντρικού Πυρήνα του Πάρκου δημιουργούνται (έτος στόχος 2010): 400 υπόγειες θέσεις στάθμευσης (από ένα σύνολο 800 θέσεων), 450 υπαίθριες θέσεις στάθμευσης, 20 θέσεις στάθμευσης για πούλμαν, τέλος, 10 θέσεις στάθμευσης για οχήματα εξυπηρέτησης. Το σύνολο των αναγκών σε χώρους στάθμευσης, βάσει το ΠΔ 230 του 1993, για την Α' και Β' Φάση ολοκλήρωσης του Μητροπολιτικού Πάρκου Γουδί - Ιλισός, είναι : 1.550 έως 1.700 θέσεις ΙΧ και 10 θέσεις πούλμαν. Δηλαδή, οι τελικώς προσφερόμενοι χώροι στάθμευσης ΙΧ αυτοκινήτων ανέρχονται στο 60% περίπου των τυπικώς απαιτούμενων. Το μειωμένο αυτό ποσοστό εκφράζει και καλύπτει τις τελικές επιλογές στο επίπεδο φυσικού σχεδιασμού, δηλαδή την πριμοδότηση πρόσβασης σε ένα χώρο πρασίνου με μέσα μαζικής μεταφοράς.

Ως προς τη στάθμευση στη Ζώνη Ελέγχου, προτείνεται η αναδιευθέτηση των χώρων στάθμευσης, λαμβάνοντας υπόψη την κατασκευή μεγάλου χώρου στάθμευσης στο σταθμό Μετρό Κατεχάκη, ο οποίος όμως απαραίτητως πρέπει να είναι υπόγειος και να μην συνδέεται με άλλες αντιαποδοτικές χρήσεις.

ΚΕΦ.10 : ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

10.1. ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Σημαντικότερη για τη γενικότερη οργάνωση του Πάρκου είναι η παρουσία του υψηλού πρασίνου, καθώς συμμετέχει στον καθορισμό δύο μεγάλων διακριτών ενοτήτων: Στους χώρους όπου επικρατεί το φυσικό στοιχείο και σε αυτούς όπου αναδεικνύονται ως κυρίαρχες οι υπόλοιπες λειτουργίες. Με αυτή την έννοια, η συνολική οργάνωση του πρασίνου στηρίχτηκε καταρχήν στις επιλογές και τις χαράξεις του υψηλού πρασίνου.

Πρώτη επιλογή είναι η δημιουργία ενός Πάρκου σε άμεση σύνδεση με τα κύρια φυσικά στοιχεία της Περιοχής Μελέτης, τον Ιλισό και τον Υμηττό. Για το λόγο αυτό, κύρια κατεύθυνση των φυτοτεχνικών επεμβάσεων πρέπει να είναι η ανάπλαση του ρέματος του Ιλισού, σε όλο το μήκος του ακάλυπτου τμήματός του έως τις πηγές, καθώς και η με οικολογικά κριτήρια ανάπλαση των υπωρειών του Υμηττού.

Στον Κεντρικό Πυρήνα του Πάρκου, η χάραξη των ενοτήτων πρασίνου ακολούθησε τις παρακάτω αρχές :

- Δημιουργία σημαντικών σε μέγεθος διακριτών ενοτήτων υψηλού πρασίνου, που θα αποκτήσουν μελλοντικά χαρακτήρα τεχνητού δάσους μεταβάλλοντας τις αναλογίες υψηλού - χαμηλού πρασίνου στην ευρύτερη περιοχή.
- Δημιουργία ενός δακτύλιου υψηλού και πυκνού πράσινου, έτσι ώστε να δεσπόζει το φυσικό στοιχείο σε όλες τις απόψεις του πυρήνα του Πάρκου.
- Εξασφάλιση της θέασης του Υμηττού από επιλεγμένα σημεία, είτε μέσα από ενότητες υψηλού πρασίνου, είτε ως φόντο δραστηριοτήτων ή αξιόλογων κτιρίων.
- Αποκοπή με υψηλό πράσινο των λειτουργιών εκείνων που δεν εντάσσονται στον Πυρήνα του Πάρκου, είτε όταν ο κτισμένος όγκος τους θεωρείται ότι υποβαθμίζει τη γενικότερη αισθητική του Πάρκου, είτε όταν επιβάλλεται η απομόνωση των ίδιων των λειτουργιών.
- Δυνατότητα οπτικής επικοινωνίας ανάμεσα στις σημαντικές λειτουργίες του Πάρκου, δυνατότητα έγκαιρης αντίληψης των λειτουργιών από τους κύριους άξονες πορειών πεζών, τέλος, δυνατότητα επιλογής κατεύθυνσης.
- Συμμετοχή του πρασίνου στη σύνθεση και σηματοδότηση των λειτουργιών (τονισμός των κύριων πορειών, διαβάθμιση των προσβάσεων, διαφοροποίηση των χώρων στάσης από τους χώρους κίνησης, διαφοροποίηση των λειτουργιών, κλπ.).
- Αύξηση της λειτουργικότητας του πρασίνου (σκίαση, ηλιασμός, αντιθορυβική - αντιρρυπαντική προστασία, διαμόρφωση μικροκλίματος) κατά περίπτωση, τόσο μέσω της επιλογής των ειδών, όσο και μέσω του προσανατολισμού των φυτοτεχνικών διατάξεων.
- Εξασφάλιση της ποικιλομορφίας του τοπίου και διαμόρφωση μιας ιδιαίτερης αισθητικής, μέσα από την εκλεπτυσμένη αντιμετώπιση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε είδους κατά τη συμμετοχή του στη συνολική σύνθεση.

10.2. Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΩΝ ΦΥΤΕΥΣΕΩΝ

Η πρόταση για τις γενικές αρχές των νέων διατάξεων της φύτευσης δομήθηκε σύμφωνα με το οικολογικό περιβάλλον της ευρύτερης περιοχής, την επιλογή των ειδών, τα αισθητικά τους χαρακτηριστικά, τέλος την επιτυχημένη σύνδεση νέων και υφιστάμενων φυτεύσεων. Με αυτή την έννοια, κρίνεται απαραίτητη η εκπόνηση μιας ολοκληρωμένης φυτοτεχνικής μελέτης, στα πλαίσια των μελετών εφαρμογής του Πάρκου.

Η γενική επιλογή για τις νέες διατάξεις υψηλού και πυκνού πρασίνου είναι τα πλατύφυλλα δένδρα σε μικτές συστάδες διαφορετικών ειδών χωρίς να αποκλείεται, κατά περίπτωση, η συμμετοχή κωνοφόρων. Εκτός από τις περιοχές υψηλού και πυκνού πρασίνου, δένδρα χρησιμοποιούνται και στις περιπτώσεις των «ανοικτών» χώρων, είτε μεμονωμένα, είτε σε συστάδες, αλλά και σε ιδιαίτερες διαμορφώσεις όπως οι δενδροστοιχίες, οι πλατείες - χώροι στάσης ή ο περιβάλλον χώρος των κτιρίων. Οι θάμνοι μπορούν να φυτευτούν μεμονωμένα ή σε ομάδες, να συγκαλλιεργηθούν με άλλα δενδρώδη, ποώδη ή ανθοκομικά φυτά, να σχηματίσουν πλαίσια, φράχτες και ανεμοφράχτες. Μπορούν επίσης να αποτελούν αυτόνομες ενότητες στις περιοχές χαμηλού πρασίνου, σπάζοντας την αίσθηση του γυμνού τοπίου. Τέλος, στις ανοικτές εκτάσεις σημαντικότερο ρόλο παίζει η ύπαρξη ενός φυσικού χλοοτάπητα, με τη συμμετοχή αυτοφυών ειδών της χαμηλής χλωρίδας της Αττικής.

10.3. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ – ΕΙΔΗ

Τεχνητές ενότητες κωνοφόρων δασικού χαρακτήρα, όπου κυριαρχεί η χαλέπιος πεύκη

- Υφιστάμενες υγιείς ενότητες υψηλού πρασίνου δασικού χαρακτήρα: Διατηρούνται ως έχουν με παρεμβάσεις βελτίωσης και δασοκομικών ενεργειών.
- Υφιστάμενες ενότητες υψηλού πρασίνου στη φάση των κορμιδίων: Αναπλάθονται δραστικά με ενίσχυση της παρουσίας ειδών πλατύφυλλων δένδρων που θα αντικαταστήσουν μεγάλο αριθμό ατόμων κωνοφόρων.
- Προτεινόμενες νέες ενότητες υψηλού πρασίνου με λειτουργία διαφραγματικού χαρακτήρα: Θα λειτουργούν ως επιθυμητό «φράγμα», είτε ανάμεσα σε χρήσεις, είτε έναντι των μεγάλων λεωφόρων που περιβάλλουν το Πάρκο. Καλύτερα αισθητικά αποτελέσματα σε αυτές τις περιπτώσεις δίνουν οι μικτές συστάδες κωνοφόρων και επιλεγμένων αειφύλλων θάμνων.

Νέες ενότητες με χαρακτήρα μεσογειακών βιοτόπων, όπου κυριαρχούν τα πλατύφυλλα είδη

- Νέες ενότητες υψηλού πρασίνου : Προτείνεται να αποτελούνται κυρίως από φυλλοβόλα πλατύφυλλα δένδρα, σε συστάδες με μέση οπτική διαπερατότητα, οι οποίες δεν εμποδίζουν την ήπια διέλευση πεζών και ενότητες δασικού χαρακτήρα που καταλαμβάνουν μεγαλύτερες εκτάσεις και προσφέρονται για τη δημιουργία τεχνητών χώρων δασικής αναψυχής.
- Νέες ενότητες χαμηλού πρασίνου : Οι ενότητες αυτές καλύπτουν τις ανάγκες προσανατολισμού προς τις διάφορες χρήσεις, βοηθώντας στην αντίληψη του μεγέθους και της κλίμακας του χώρου, οργανώνοντας ένα άρτιο αισθητικό αποτέλεσμα, μέσα από τη διαδοχή των διαφορετικών μορφών, ενώ ταυτόχρονα αναλαμβάνουν και λειτουργικούς ρόλους. Προτείνεται να καλυφθούν στο μεγαλύτερο μέρος τους με συνδυασμό φυσικού χλοοτάπητα και θάμνων, σε αναλογία 40 - 60% ώστε να μειωθούν οι διαχειριστικές απαιτήσεις.

Ειδικές διατάξεις πρασίνου στα πλαίσια της αρχιτεκτονικής σύνθεσης

Οι ειδικές διατάξεις πρασίνου πρόκειται να περιβάλλουν τις αντίστοιχες αρχιτεκτονικές διατάξεις (πορείες, χώροι στάσης, περιβάλλον χώρος κτιρίων και λειτουργιών), με διπλό στόχο: Πρώτον, τη σηματοδότηση των λειτουργιών, τη διαβάθμιση των προσβάσεων, τη διαφοροποίηση των χώρων στάσης και κίνησης, τη μορφολογική ολοκλήρωση του περιβάλλοντα χώρου λειτουργιών και κτιρίων. Δεύτερον, να παίζουν ένα λειτουργικό ρόλο μέσα από τις δυνατότητες σκίασης, ηλιασμού, αντιθορυβικής και αντιρρυπαντικής προστασίας, διαμόρφωσης του μικροκλίματος.

Οι διαμορφώσεις με χαρακτήρα περιβάλλοντος χώρου, είναι κυρίως χαμηλού πρασίνου, αλλά περιλαμβάνουν περιοχές με διαμορφωμένο πλακόστρωτο και ειδικές διατάξεις φυτεύσεων.

Πέρα από τις φυτοτεχνικές επεμβάσεις που αναφέρονται στον Πυρήνα και τη Ζώνη Ελέγχου του Πάρκου, κρίνεται σκόπιμη η ενίσχυση της παρόδιας βλάστησης στις διαδρομές πρόσβασης, στις νησίδες των δρόμων, αλλά κυρίως στα διευρυμένα πεζοδρόμια κατά μήκος των μεγάλης κυκλοφορίας λεωφόρων που περιβάλλουν το Πάρκο. Επιδιώκεται η δημιουργία ενός φράγματος (οπτικού - ηχητικού) προστασίας του Πάρκου, που υλοποιείται με δενδροστοιχίες και θαμνοφράκτες σε μια ζώνη πλάτους περίπου 1μ., αποτελούμενους από είδη ανθεκτικά στην ατμοσφαιρική ρύπανση και στη σκόνη.

Αναπλάσεις των φυσικών στοιχείων της Περιοχής Μελέτης

- Παραρεμάτια ζώνη Ιλισού : Η φυτοτεχνική ανάπλαση κατά μήκος της κοίτης του Ιλισού συνίσταται στην απομάκρυνση των όποιων ξενικών ειδών, στον περιοδικό καθαρισμό των αγροστωδών των πρανών και της κοίτης, ώστε να ενισχυθούν τα πιο υδρόφιλα και στον τονισμό της βλάστησης με είδη χαρακτηριστικά των ρεμάτων διαμορφώσεων. Στην περιοχή της συμβολής των δύο κλάδων του ρέματος προτείνεται η ανάπλαση της υφιστάμενης φυτείας νεαρών πεύκων, ενώ στην απέναντι όχθη, προς την πλευρά του πρώην στρατοπέδου Βαρύτη, κρίνεται σκόπιμη η απομάκρυνση των νεαρών αυτοφυών ευκάλυπτων, έτσι ώστε, αφενός να υπάρξει ο απαραίτητος ζωτικός χώρος για την ανάπτυξη παραρεμάτιας βλάστησης, αφετέρου να μη δημιουργηθούν πυκνότητες τέτοιες που θα εμπόδιζαν τη θέαση του ρέματος. Αντίθετα, πυκνώση της βλάστησης πρέπει να επιδιωχθεί στο τμήμα ανάντι της Κατεχάκη. Οι επεμβάσεις στην παραρεμάτια ζώνη κρίνεται απαραίτητο να μην περιοριστούν στα αυστηρά όρια του Πάρκου, αλλά να πραγματοποιούνται παράλληλα με αντίστοιχες αρχιτεκτονικές σε όλο το μήκος του ρέματος, τελώντας υπό σταθερή και ενιαία διαχείριση.
- Υπώρειες Υμηττού : Οι υπώρειες του Υμηττού που εισχωρούν στην Περιοχή Μελέτης, είναι οι μόνες ενότητές της που διατηρούν σήμερα φυσικές βλαστητικές διαπλάσεις. Προτείνεται η διατήρηση του χαρακτήρα των περιοχών αυτών, με ενίσχυση της αυτοφυούς (κυρίως της δενδρώδους) βλάστησης, χωρίς καμία προσθήκη ξενικών ειδών. Ως πρώτη ενέργεια για την εξασφάλιση οικολογικής συνέχειας με τον Υμηττό, κρίνεται σκόπιμη η δημιουργία ενός «πράσινου δακτυλίου», που θα ξεκινά από την περιοχή νοτιοανατολικά του Παπάγου και θα καταλήγει στις φυσικές εκτάσεις γύρω από την Μονή του Αγ. Ιωάννη Θεολόγου. Σε δεύτερο επίπεδο, κρίνεται σκόπιμη μια διαδικασία προσεκτικών αναδασώσεων και διαχείριση των υφιστάμενων φυσικών χώρων του Υμηττού, ώστε να επαναδραστηριοποιηθούν οι φυσικές δυνατότητες του οικοσυστήματος.

ΚΕΦ. 11 : ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η δημιουργία ενός οργανωμένου και μεγάλης μητροπολιτικής κλίμακας πάρκου, θα έχει καταρχήν θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο συγκεκριμένο χώρο και στην ευρύτερη αστική περιοχή. Οι σημαντικότερες από αυτές είναι :

- Η αύξηση της βλάστησης βάσει αυστηρών μετρήσεων, αν και ποσοστιαία δε θα προσφέρει αξιόλογη αύξηση της ποσότητας οξυγόνου, σε επίπεδο λεκανοπεδίου θα βελτιώσει σημαντικά την ποιότητα του αέρα στην Ευρύτερη Περιοχή Μελέτης.
- Η αύξηση της βλάστησης και η βελτίωση της φυσικής επικοινωνίας με το φυσικό χώρο του Υμηττού θα έχουν ιδιαίτερα θετική επίδραση στη συγκράτηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης (κυρίως της σκόνης), στη μείωση της ηχορρύπανσης και, προπάντων, στη βελτίωση του μικροκλίματος μέσα στο Πάρκο και στις άμεσα γειτονικές πυκνοδομημένες περιοχές.
- Πολύ θετικές επιπτώσεις θα έχει η μερική αποκατάσταση της φυσικής τοπογραφίας της περιοχής, κυρίως μέσω της ανάδειξης του ρέματος του Ιλισού και των παραποτάμων του και όσων άλλων στοιχείων συνδέονται με το ποτάμι. Χρειάζεται να υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης σε επιλεγμένα σημεία της κοίτης, καθώς και δυνατότητα πεζοπορίας καθόλο το μήκος της ρεματιάς. Παράλληλα, μέσω του ποταμού πρέπει να αποκατασταθεί και η

πρόσβαση στον Υμηττό με τρόπους που να υπερβαίνουν το εμπόδιο που θα αποτελέσει η νέα περιφερειακή λεωφόρος.

- Θετική επίπτωση θα έχει η ενίσχυση της υδάτινης ροής του Ιλισού με όμβρια νερά και υγρά απόβλητα μετά από επιμελή καθαρισμό τους. Επίσης, ο σχεδιασμός μικρών λιμνών σε ορισμένα σημεία της κοίτης θα προσδώσει ένα αξιόλογο στοιχείο στο τοπίο.
- Οι δραστηριότητες που σχεδιάζεται να αναπτυχθούν στο Πάρκο, δεν θα προκαλέσουν αξιολογη επιβάρυνση του περιβάλλοντος, ιδιαίτερα εφόσον τα ΙΧ αυτοκίνητα θα σταματούν στις εισόδους του Πάρκου και πριμοδοτεί η μεταφορά των επισκεπτών με Μέσα Μαζικής Μεταφοράς. Χρειάζεται βέβαια καλή οργάνωση της διαχείρισης των στερεών απορριμμάτων και σχετική ευαισθητοποίηση των επισκεπτών. Ωστόσο, κινδύνους αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων εγκυμονούν οι μεγάλες αθλητικές δραστηριότητες εντός του Πάρκου (π.χ. γήπεδα ποδοσφαίρου σε όλη τους την ανάπτυξη, μεγάλες αθλητικές εγκαταστάσεις) και για αυτό είναι σκόπιμο να αποφευχθούν.
- Πολύ σημαντική αρνητική επίπτωση στο περιβάλλον του Πάρκου προκαλεί η παρουσία της Κατεχάκη. Για αυτό χρειάζεται να μελετηθούν τρόποι μείωσης των αρνητικών επιπτώσεών της, όπως π.χ. η εγκατάσταση ηχοπετασμάτων ή φυσικών φραγμάτων με βλάστηση. Πρέπει, επίσης, να εξεταστεί το μακροπρόθεσμο ενδεχόμενο υποβιβασμού της στάθμης της.
- Τέλος, πιθανή αρνητική επίπτωση που ενδεχομένως θα προκύψει κατά τη λειτουργία του Πάρκου, θα είναι η υποβάθμιση και η απαξίωσή του συνεπεία της πλημμελούς διαχείρισής του. Επιπλέον ανεπιθύμητες δραστηριότητες που είναι δυνατόν να προκύψουν με το χρόνο, θα δημιουργούν παντοειδή στερεά απορρίμματα, αισθητική ρύπανση και άλλες αλλοιώσεις του χώρου. Μια τέτοια εξέλιξη θα υποβαθμίσει σοβαρά, τόσο το φυσικό, όσο και το κοινωνικό περιβάλλον του Πάρκου. Για το λόγο αυτό απαιτείται περίφραξη του Κεντρικού Πυρήνα, έλεγχος των εισόδων και 24ωρη φύλαξη, καθώς και πλήρης σταθερή διαχείριση - συντήρηση όλων των χώρων.

ΚΕΦ. 12 : ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το αντικείμενο του ερευνητικού αυτού προγράμματος βρίσκεται στο επίπεδο σχεδιασμού ενός **Σχεδίου Γενικής Διάταξης (Master Plan)**, σε κλίμακα μεταξύ 1:10.000 και 1:2.000. Οι προτάσεις του Σχεδίου αυτού πρέπει να εξειδικευτούν με πολεοδομικές μελέτες και να θεσμοθετηθούν από τη Δ/ση Πολεοδομικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Για να επιλυθεί το πρόβλημα των χρονοβόρων διαδικασιών που απαιτούνται για τις θεσμοθετήσεις, αλλά και για να μπορεί ο Οργανισμός Αθήνας να έχει άμεσο έλεγχο των μελετών, προτείνεται η κήρυξη της περιοχής ως Ζώνη Ελεγχόμενης Ανάπτυξης (ΖΕΑ).

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας θεσμοθέτησης, απαιτείται η σύνταξη Μελετών Διαμόρφωσης (Οριστικής Μελέτης και Μελέτης Εφαρμογής), καθώς και η δημοπράτηση των έργων. Κατά προτεραιότητα και κατ' εξαίρεση υπάρχει η δυνατότητα της προώθησης τμήματος της Μελέτης Διαμόρφωσης, χωρίς προηγούμενη ανάλογη θεσμοθέτηση των προβλεπόμενων από τη μελέτη χρήσεων, όρων και περιορισμών δόμησης.

12.1. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΠΥΡΗΝΑ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

Χρήσεις γης

Προτείνεται η ένταξη στο Σχέδιο Πόλεως και η κήρυξη του περιφραγμένου τμήματος του Κεντρικού Πυρήνα του Πάρκου ως «χώρου πρασίνου», σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν.166/87 «περί χρήσεων γης», που επιτρέπει την εγκατάσταση μέσα στους χώρους πρασίνου, αναψυκτηρίων, αθλητικών εγκαταστάσεων, πολιτιστικών δραστηριοτήτων και χώρων συνάθροισης κοινού. Ειδικά για το Μητροπολιτικό Πάρκο, η εγκατάσταση των δραστηριοτήτων γίνεται σε συγκεκριμένες θέσεις, όπως προσδιορίζονται στο Σχέδιο Γενικής Διάταξης και απαγορεύεται κάθε εγκατάσταση σε άλλο σημείο.

Για το τμήμα του Κεντρικού Πυρήνα που δεν θα είναι περιφραγμένο (δασική και χορτολιβαδική έκταση του ΑΟΟΑ παρά την λεωφόρο Κατεχάκη), προτείνεται να παραμείνει εκτός σχεδίου και να επεκταθεί η Α' Ζώνη Προστασίας Υμηττού μέχρι την οδό Πίνδου. Οι υπόλοιπες εκτάσεις παραμένουν στην Α' Ζώνη.

Προστασία χώρων πρασίνου

Για την προστασία των δύο κλάδων του Ιλισού, προτείνεται η κήρυξη «ζώνης απόλυτης προστασίας ρεμάτων». Στη ζώνη αυτή περιλαμβάνονται οι εκτάσεις που βρίσκονται σε απόσταση 50 μέτρων εκατέρωθεν του άξονα της κοίτης του ρέματος. Η ζώνη κηρύσσεται ως απολύτου προστασίας, όπου επιτρέπεται μόνο η υπαίθρια αναψυχή και απαγορεύεται κάθε δόμηση. Τα υφιστάμενα κτίσματα που βρίσκονται στα όρια αυτής της ζώνης και επαναχρησιμοποιούνται για τις δραστηριότητες του Πάρκου, εξαιρούνται της κατεδάφισης.

Επιπλέον, προτείνεται η κήρυξη του πευκοδάσους, από το Άλσος Χωροφυλακής έως τις εγκαταστάσεις της ΕΡΤ στη Κατεχάκη, ως Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ).

Κτιριακό απόθεμα

Εντός των ορίων του Κεντρικού Πυρήνα του Πάρκου υπάρχουν 4 κατηγορίες κτιρίων :

- Τα ιστορικά κτίρια της Στρατιωτικής Πόλεως Γουδί; Προτείνονται να κηρυχθούν ως διατηρητέα, καθώς και το κτίριο της Σχολής Χωροφυλακής. Στα κτίρια αυτά, συνολικής επιφάνειας περίπου 30.000 τ.μ., δεν επιτρέπονται προσθήκες κατ' επέκταση ή καθ' ύψος. Οι όποιες απαιτούμενες εσωτερικές διαρρυθμίσεις οφείλουν να σεβαστούν το χαρακτήρα των στρατιωτικών κτισμάτων.
- Τα νεώτερα κτίρια, που παραμένουν και επαναχρησιμοποιούνται: Πρόκειται για στρατιωτικά κτίρια συνολικής επιφάνειας 30.000 τ.μ., που στεγάζουν αθλητικές δραστηριότητες των όμορων Δήμων και που, αν και δεν είναι διατηρητέα ως προς τα μορφολογικά χαρακτηριστικά τους ή την άμεση ιστορική τους αξία, αποτελούν ένα σοβαρό κτιριακό απόθεμα που επαναχρησιμοποιείται. Και σε αυτά δεν επιτρέπονται προσθήκες καθ' ύψος ή κατ' επέκταση.
- Τα κτίρια που κατεδαφίζονται: Πρόκειται, είτε για κτίσματα πρόχειρης κατασκευής, είτε για κτίρια σε θέσεις που δυσχεραίνουν την πρόσβαση στο Πάρκο ή κτίσματα σε περιοχές του Πάρκου όπου δημιουργείται πυκνοδομημένη, σχεδόν αστική εικόνα, συνολικής επιφάνειας 15.000 τ.μ περίπου.
- Τα νέα κτίρια: Πρόκειται για το κτίριο του Θερμοκηπίου, εμβαδού 2.000 τ.μ. περίπου, καθώς και για τα περίπτερα των εισόδων. Δεν επιτρέπεται καμία άλλη δόμηση νέων κτιρίων.

Απόκτηση γης και ρυμοτομίες

Η επιφάνεια του Κεντρικού Πυρήνα, έκτασης περίπου 1.450 στρ., περιέρχεται σε ενιαίο Φορέα Διαχείρισης του Πάρκου, με τους εξής τρόπους:

- Παραχώρηση γης: Προέρχεται από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, την ΚΕΔ, την ΕΡΤ, το Υπουργείο Πολιτισμού και τους Δήμους Ζωγράφου, Αθηναίων και Παπάγου.
- Απαλλοτρίωση ή ανταλλαγή: Αφορά τα 266 στρ. δασικής και χορτολιβαδικής έκτασης του ΑΟΟΑ.
- Απαλλοτρίωση: Αφορά την έκταση των 570 – 600 τ.μ του σταθμού βενζίνης, επί της Μεσογείων (άμεση προτεραιότητα).
- Κατάργηση Ρυμοτομια: Επιπλέον γη αποκτάται με την κατάργηση ενός αριθμού θεσμοθετημένων, αλλά μη υλοποιημένων οδών από Τοπικά Ρυμοτομικά και την ενσωμάτωσή τους στον Κεντρικό Πυρήνα του Πάρκου.

12.2. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΝΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

Για τη Ζώνη Ελέγχου του Πάρκου προτείνεται ένα πλαίσιο ελέγχου και προστασίας που αφορά, όπως και στον Κεντρικό Πυρήνα, την προστασία και την ανάπτυξη χώρων πρασίνου και την προστασία των διατηρητέων κτιρίων. Πέραν αυτών, ορίζονται επιπλέον παράγοντες που θέτονται υπό έλεγχο όπως η εκμετάλλευση της γης, ο καθορισμός περιοχών οικοδόμησης, η κατάργηση υφισταμένων ρυμοτομιών.

Προστασία και ανάπτυξη χώρων πρασίνου

Το προτεινόμενο πλαίσιο ελέγχου περιλαμβάνει θεσμικές ρυθμίσεις, οι σημαντικότερες από τις οποίες είναι: η κήρυξη ως Τοπίου Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους του πευκοδάσους Σωτηρία, ο προσδιορισμός ζώνης ανάπλασης τοπίου πλάτους 30μ., η κήρυξη ζώνης απόλυτης προστασίας σε απόσταση 50μ. από τον άξονα της κοίτης του Ιλισού, κλπ.

Διατηρητέα κτίρια

Στη Ζώνη Ελέγχου του Πάρκου υπάρχουν μεγάλες ενότητες κτιρίων σημαντικής αξίας: Τα κτίρια του νοσοκομείου Σωτηρία, τα περίπτερα του νοσοκομείου Παίδων Αγία Σοφία και τα πρώτα κτίρια της Πολυτεχνειούπολης Ζωγράφου. Ορισμένα κτίρια προτείνεται να κηρυχθούν διατηρητέα, με δυνατότητες προσθηκών μόνο κατ' επέκταση και όχι καθ' ύψος. Στις επεκτάσεις αυτές δεν πρέπει να αλλοιώνεται η μορφή του διατηρητέου κτίσματος και να διακρίνεται σαφώς από την νεότερη προσθήκη.

Έλεγχος χρήσεων

Στην προτεινόμενη Ζώνη Ελέγχου του Πάρκου διατηρούνται στα ίδια επίπεδα οι υφιστάμενες χρήσεις Υγείας - Πρόνοιας, Εκπαίδευσης, Αθλητισμού και Γενικής Κατοικίας. Όμως μειώνονται οι χρήσεις Διοίκησης, απαλείφονται οι Ιδιαίτερες Χρήσεις (στρατοπέδα) και αυξάνονται οι Χώροι Πρασίνου.

Συνολικά, αυξάνονται οι χώροι πρασίνου από 123.000 τ.μ. που είναι θεσμοθετημένοι σήμερα σε 167.000 τ.μ., με την προσθήκη της έκτασης 19.000 τ.μ. περίπου του στρατοπέδου Πλέσσα,

καθώς και του τμήματος των 25.000 τ.μ. περίπου του υπαίθριου γηπέδου του Υπουργείου Μεταφορών.

Έλεγχος εκμετάλλευσης της γης

Πέρα από τον έλεγχο των χρήσεων γης, στη Ζώνη Ελέγχου τίθενται όροι και περιορισμοί δόμησης τέτοιοι ώστε να διασφαλιστεί μια οικοδομησιμότητα που και δεν θα συγκρούεται με το χαρακτήρα του Πάρκου, αλλά και θα λαμβάνει υπόψη της τις ανάγκες των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων που λειτουργούν σε αυτή. Έτσι, αντιμετωπίστηκε με διαφορετικό τρόπο η Υγεία, η Εκπαίδευση και η Διοίκηση. Κοινός παρανομαστής των προτάσεων αποτέλεσε η δραστική μείωση της εκμετάλλευσης με τη μείωση των Συντελεστών Δόμησης, ανάλογα με κάθε χρήση. Αναλυτικά, ανά ενότητα λειτουργιών, οι προτάσεις έχουν ως εξής:

- **Υγεία – Πρόνοια:** Η προτεινόμενη μείωση των ΣΔ, μειώνει τη μέγιστη εκμετάλλευση της γης στα 330.000 – 420.000 τ.μ. για το σύνολο της Υγείας - Πρόνοιας, δηλαδή μειώνει κατά 62% -70% την εκμετάλλευση της γης και ακυρώνει την κατασκευή κτισμάτων 700.000τ.μ.
- **Εκπαίδευση:** Η πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση προτείνεται να διατηρήσει τους όρους δόμησης στα σημερινά της επίπεδα. Τα γήπεδα της είναι μικρά και οι ανάγκες των όμορων Δήμων σε χώρους εκπαίδευσης αυξημένες. Αντίθετα, για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, προτείνεται η μείωση του ΣΔ για την Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου από 0,45 που έχει σήμερα στο επίπεδο του 0,2 – 0,3, να μη δομηθεί η έκταση του πρώην στρατοπέδου Ζορμπά που ανήκει επίσης στο ΕΜΠ και να παραμείνουν για την Ιατρική Σχολή οι όροι δόμησης ως έχουν.
- **Διοίκηση :** Εχει ήδη κατασκευαστεί νέο πολυώροφο κτίριο του Υπουργείου Μεταφορών στο δικό του χώρο. Προτείνεται να δημιουργηθεί ένα νέο ΟΤ, που να περιέχει μόνο το Υπουργείο και να ορισθεί ο ΣΔ σε τέτοιο ύψος ώστε να περιγράφει τη μέχρι σήμερα υλοποιημένη δόμηση του κτιρίου και να μην επιτρέπει μελλοντικές κατασκευές.

Νέες και καταργούμενες ρυμοτομίες

Στα όρια της Ζώνης Ελέγχου, προτείνεται μια σειρά θεσμικών παρεμβάσεων, όπως κατάργηση διανοίξεων (π.χ. Πεντέλης), πεζοδρόμηση οδικών τμημάτων, ολοκλήρωση διανοίξεων (π.χ. Λεβαδείας), ολοκλήρωση διαδικασιών απαλλοτριώσης, νέα διάνοιξη (π.χ. ανάμεσα στις Παπαδιαμαντοπούλου και Γ. Παπανδρέου), κατάτμηση ΟΤ, κλπ.

12.3. ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Στην Ευρύτερη Περιοχή Μελέτης και ειδικά στην περιοχή του Δήμου Παπάγου, προτείνονται μια σειρά ρυθμίσεων κωδικοποιούνται ως εξής:

- **Επέκταση της Α' Ζώνης Προστασίας Υμηττού,** μέχρι τα όρια του σχεδίου πόλης του Δήμου Παπάγου (έως την οδό Χατζηκωνσταντή).
- **Συνέχιση της ζώνης προστασίας του ρέματος του Ιλισού,** στο ίδιο πλάτος των 50μ εκατέρωθεν του άξονα της κοίτης, μέσα από τον οικιστικό ιστό του Δήμου Παπάγου και μέχρι το όριο του σχεδίου πόλης, όπου προτείνεται να φθάσει η Α' Ζώνη Προστασίας Υμηττού. Όπου η Ζώνη αυτή περιλαμβάνει ακαλύπτους χώρους οικοδομικών τετραγώνων, προτείνεται η ενοποίηση των ακαλύπτων και η απόδοσή τους σε κοινή χρήση.

12.4. ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

Η πρόταση οργάνωσης του συνόλου του Μητροπολιτικού Πάρκου προβλέπει σημαντική αύξηση των χώρων κοινόχρηστου πρασίνου, σε τμήματα του οποίου προβλέπεται και η δημιουργία πολιτιστικών και αθλητικών εγκαταστάσεων :

- Χώροι πρασίνου: Η πρόταση διακρίνει το πράσινο σε δύο κατηγορίες : σε αμιγείς χώρους κοινόχρηστου πρασίνου και σε χώρους πρασίνου με δραστηριότητες αθλητισμού, πολιτισμού, αναψυχής και χώρους κοινωνικών συναθροίσεων. Συνολικά, με την προτεινόμενη κατανομή χρήσεων γης πενταπλασιάζεται η έκταση των χώρων πρασίνου (2.300 στρέμματα) σε σχέση με τη θεσμοθετημένη κατάσταση σήμερα (420 στρέμματα).
- Διοίκηση: Οσον αφορά στους προβλεπόμενους χώρους διοίκησης, προβλέπεται μια σοβαρή μείωση της τάξης του 56% σε σχέση με τους ήδη θεσμοθετημένους χώρους. Συγκεκριμένα, από το σύνολο της έκτασης των 485 στρέμματα χρήσης διοίκησης, 26 στρέμματα παραμένουν ως διοίκηση και τα υπόλοιπα μετατρέπονται σε χώρους πρασίνου.
- Αθλητισμός: Σημαντική μείωση προβλέπεται για τη θεσμοθετημένη χρήση αμιγούς αθλητισμού προς όφελος του ήπιου αθλητισμού μέσα σε χώρο πρασίνου. Συγκεκριμένα, εκ των 183 στρέμματα με αθλητική χρήση, παραμένουν με αμιγή χρήση αθλητισμού μόνο 30.
- Υγεία - Πρόνοια : Οσον αφορά στον τομέα της υγείας, προβλέπεται μια ελαφρά μείωση της θεσμοθετημένης χρήσης, περίπου κατά 8% . Συγκεκριμένα, εκ των 800 στρέμματα περίπου θεσμοθετημένης χρήσης υγείας - στην οποία εντάσσονται και οι πανεπιστημιακές κλινικές - παραμένουν με αυτή τη χρήση 740 στρέμματα περίπου.
- Εκπαίδευση: Για τη χρήση της εκπαίδευσης - στην οποία δεν συμπεριλαμβάνονται οι πανεπιστημιακές κλινικές - η οποία αποτελεί μια εκ των σημαντικότερων χρήσεων στο χώρο του Πάρκου και έχει έκταση περίπου 1.025 στρέμματα, δεν προβλέπεται κάποια ουσιαστική μετατροπή της.

ΚΕΦ. 13 : ΦΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

Η οργάνωση και ο προγραμματισμός των έργων κατά φάσεις επιτρέπει τη σταδιακή ολοκλήρωση συνόλων χρήσεων και λειτουργιών, διαμορφώνοντας μια δυναμική που επιταχύνει τη διαδικασία της συνολικής απελευθέρωσης του χώρου και της απόδοσής του στη δημόσια χρήση. Ταυτόχρονα, διευκολύνεται η επίλυση ιδιαίτερων προβλημάτων, όπως για παράδειγμα, η απομάκρυνση σημαντικών εντατικών χρήσεων, όπως είναι τα στρατόπεδα Ζορμπά, Φακίνου και Πλέσσα. Παράλληλα, η οργάνωση του έργου κατά φάσεις διευκολύνει την εξεύρεση οικονομικών πόρων για την κατασκευή και ολοκλήρωση του έργου.

Η συνολική παρέμβαση για τη δημιουργία του Μητροπολιτικού Πάρκου οργανώνεται σε δύο φάσεις: Η πρώτη, που έχει χρονικό ορίζοντα το έτος 2004, περιλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος των προτεινόμενων παρεμβάσεων, πλην εκείνων που χωροθετούνται στα ενεργά στρατόπεδα (Πλέσσα και Ζορμπά και τμήμα του Φακίνου) και τις εγκαταστάσεις της ΕΡΤ. Συμπίπτει με την ολοκλήρωση των έργων για το Μοντέρνο Πένταθλο, εν όψει της Ολυμπιάδας του 2004. Η δεύτερη, που έχει χρονικό ορίζοντα το έτος 2010, εντάσσει και τα μέχρι το 2004 εξαιρούμενα τμήματα του Μητροπολιτικού Πάρκου. Ιδιαίτερη πρόβλεψη έχει γίνει ώστε, τόσο το Πάρκο,

όσο και οι εξαιρούμενες της Α' Φάσης δραστηριότητες, να λειτουργούν ανεξάρτητα και να καλύπτουν πλήρως τις λειτουργικές τους ανάγκες.

13.1. ΠΡΩΤΗ ΦΑΣΗ: ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΕΤΟΣ 2004

Το μεγαλύτερο μέρος του Κεντρικού Πυρήνα του Πάρκου υλοποιείται στην Α' Φάση των έργων. Συγκεκριμένα, κατασκευάζεται το πλήρες σύστημα των κύριων αξόνων του Πάρκου, αναστηλώνονται τα διατηρητέα κτίρια της Στρατιωτικής Πόλεως Γουδί και χωροθετούνται οι κυριότερες πολιτιστικές χρήσεις. Αναδιοργανώνονται ή επεκτείνονται οι υφιστάμενες αθλητικές εγκαταστάσεις.

Στην Α' Φάση ολοκληρώνεται η φύτευση του χώρου ώστε να υλοποιηθεί ο στόχος για ένα Μητροπολιτικό Πάρκο υψηλής οικολογικής ποιότητας. Κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης αναπλάθονται οι υπάρχοντες πυρήνες πρασίνου, γίνονται οι νέες φυτεύσεις και αποδίδεται στο Πάρκο ο χώρος του Αυτόνομου Οικοδομικού Συνεταιρισμού Αξιωματικών, νότια της οδού Πίνδου και ανατολικά της Κατεχάκη, ο οποίος εντάσσεται στο Πάρκο ως μη περιφραγμένος χώρος.

Στη φάση αυτή κατασκευάζονται και οι δύο προτεινόμενες πεζογέφυρες, της Κατεχάκη και της Μεσογείων, το υπόγειο πέρασμα του Ιλισού και ξεκινά η λειτουργία των δύο λεωφορειακών γραμμών. Επίσης, κρίνεται απαραίτητη και η κατασκευή της υπόγειας διάβασης πεζών από το σταθμό μετρό Κατεχάκη προς το συγκρότημα της ΕΡΤ.

Ως προς το θεσμικό και ιδιοκτησιακό καθεστώς. Στη διάρκεια της Α' Φάσης συγκροτείται και στελεχώνεται ο ενιαίος Φορέας Διαχείρισης και Λειτουργίας του Μητροπολιτικού Πάρκου. Επιλύεται το σημερινό ιδιοκτησιακό καθεστώς, με παραχωρήσεις προς αυτόν της ιδιοκτησίας των γηπέδων από τους διάφορους δημόσιους και δημοτικούς φορείς (ΚΕΔ, Υπουργεία, Δήμοι, κλπ) και θεσμοθετούνται οι ρυθμίσεις και οι περιορισμοί, τόσο για τον Κεντρικό Πυρήνα του Πάρκου, όσο και για τη Ζώνη Ελέγχου.

13.2. ΔΕΥΤΕΡΗ ΦΑΣΗ: ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ ΕΤΟΣ 2010

Μέχρι το 2010 προτείνεται να έχουν απομακρυνθεί οι εναπομείνουσες στρατιωτικές εγκαταστάσεις, καθώς και οι εγκαταστάσεις της ΕΡΤ. Το κτίριο της Σχολής Χωροφυλακής μετατρέπεται σε Εκθεσιακό και Συνεδριακό Κέντρο, το Κέντρο Ιππασίας διαμορφώνεται σε Σχολή Ιππασίας, χωροθετούνται στα κτίρια του στρατοπέδου Ζορμπά το Εθνικό Κέντρο Αρχείων και Εντύπων και το Κέντρο Πολιτισμού, καθώς και πολιτιστικές δραστηριότητες τοπικής κλίμακας του Δήμου Ζωγράφου, χωροθετείται σε κτίριο του στρατοπέδου Φακίνου το Κέντρο Πολιτισμού του Δήμου Παπάγου, χωροθετείται σε κτίρια της ΕΡΤ το Μουσείο και η Βιβλιοθήκη Οπτικοακουστικών Μέσων, καθώς και η Σχολή Κινηματογράφου, ενώ παράλληλα διαμορφώνεται και η πλατεία εισόδου στην διασταύρωση των λεωφόρων Μεσογείων και Κατεχάκη, καθώς και το τμήμα του κύριου άξονα από την είσοδο αυτή προς τον κεντρικό χώρο του Πάρκου.

Ο χώρος του στρατοπέδου Πλέσσα προτείνεται να αποδοθεί ως χώρος αστικού πρασίνου, με την πιθανή διατήρηση κάποιων κτισμάτων του για αναψυκτήριο και πολιτιστικές χρήσεις τοπικής κλίμακας για ανάγκες του Δήμου Νέου Ψυχικού.

ΚΕΦ. 14 : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

Οι βασικές λειτουργίες για την οικονομική βιωσιμότητα του Κεντρικού Πυρήνα του Πάρκου, είναι:

- Πολιτιστικές : Μουσεία, Εκθεσιακοί Χώροι, Βιβλιοθήκες, Αίθουσες Κινηματογράφου και Μουσικής, κλπ.
- Επιστημονικές και Εκπαιδευτικές : Μικρό Συνεδριακό και Εκθεσιακό Κέντρο, Χώροι Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.
- Κατάρτισης – Επιμόρφωσης : Χώροι εκπαίδευσης σε αντικείμενα όπως κινηματογράφος, μουσική, κλπ.
- Προβολής και Προώθησης ειδικών προϊόντων : Εκθετήρια - Χώροι πώλησης προϊόντων φυτωρίων.
- Περιβαλλοντικής Ανάπτυξης : Εκθετήρια - χώροι ενημέρωσης κοινού, επίδειξης σύγχρονων τεχνολογιών, κλπ.
- Ψυχαγωγίας : Εστιατόρια και Αναψυκτήρια.
- Αθλητικές : Χώροι για διάφορα αθλήματα όπως μπάσκετ, τένις, ποδόσφαιρο, κολύμβηση, ποδηλασία, ιππασία, γυμναστική, αθλήματα στίβου, κλπ.
- Παροχής Γενικών Υπηρεσιών : Γραφεία πολιτιστικών και αθλητικών συλλόγων, πωλητήρια σχετικά με τις δραστηριότητες του Πάρκου.

Αναμενόμενα έσοδα

Το Μητροπολιτικό Πάρκο, υπό την έννοια της αξιοποίησής του με βάση την παραπάνω διάρθρωση λειτουργιών, αποτελεί ένα Κέντρο Παροχής Υπηρεσιών, με την ευρύτερη έννοια του όρου. Διαχειριζόμενο από έναν κατάλληλο φορέα λειτουργίας του ευρύτερου δημόσιου τομέα, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, θα παρέχει υπηρεσίες των εξής κατηγοριών :

- Βασικές υπηρεσίες, χωρίς χρέωση του κόστους λειτουργίας τους (βιβλιοθήκη, υπαίθρια εκθετήρια, χώροι πρασίνου, κλπ.)
- Συνοδευτικές υπηρεσίες, με χρέωση του κόστους λειτουργίας τους (χώροι στάθμευσης, μουσεία, εκθετήρια, αίθουσες τέχνης, αθλητικά πάρκα, κλπ.). Στην περίπτωση αυτή, τίμημα - εισιτήριο θα καταβάλλεται ξεχωριστά για κάθε διακεκριμένη δραστηριότητα, το δε ύψος του θα προσδιοριστεί ανάλογα με το είδος της χρήσης και την αντίστοιχη ζήτηση.

Τα ετήσια έσοδα προεκτιμώνται :

- Εισιτήρια : 300.000.000 δρχ
- Στάθμευση : 660.000.000 δρχ.
- Εκθέσεις συγκεκριμένων προϊόντων (εκθέσεις παιδικού βιβλίου, παιδικού παιχνιδιού, εντύπων και βιβλίων, κλπ.) : 100.000.000 δρχ.

Το σύνολο των εσόδων από την παροχή υπηρεσιών των τριών παραπάνω δραστηριοτήτων, ανέρχεται σε 1δς δρχ. περίπου ετησίως.

Τα έσοδα προεκτιμώνται επίσης με βάση το σκοπό για τον οποίο παρέχεται η χρήση των χώρων:

- Παροχή χρήσης χώρων κατά περίπτωση : Εκτιμάται ότι η αξιοποίηση των χώρων αυτών θα μπορεί, κατ' ελάχιστον, να καλύπτει χρονικό διάστημα 10 μηνών ετησίως. Τα αντίστοιχα έσοδα ενοικίασεως υπολογίζονται, με συντηρητικές εκτιμήσεις σε 36.000.000 δρχ. ετησίως.
- Παροχή χρήσης χώρων για επιστημονικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς : Εκτιμάται ότι τα ετήσια έσοδα από την ενοικίαση των χώρων αυτών θα ανέρχονται σε 60.000.000 δρχ.
- Παροχή χρήσης χώρων για ψυχαγωγία : Προβλέπεται ότι θα υπάρξει μεγάλη ζήτηση για την ενοικίαση χώρων για λειτουργίες ψυχαγωγίας, δεδομένου ότι το Πάρκο με την ποιότητα και τη μορφολογία της κατασκευής του και με την ποικιλία των λειτουργιών του, θα αποτελέσει σημαντικό πόλο έλξης, τόσο σε τοπικό επίπεδο, όσο και σε μητροπολιτικό επίπεδο. Τα ετήσια έσοδα από την ενοικίαση των χώρων αυτών εκτιμώνται, κατά μέσο όρο και με συντηρητικές εκτιμήσεις, σε 300.000.000 δρχ.

Το σύνολο των ετησίων εσόδων από το σύνολο των δραστηριοτήτων του Πάρκου ανέρχεται στο ποσό των 1, 4 δις δρχ περίπου.

Ετήσιες Δαπάνες και κόστος υλοποίησης του έργου

Οι ετήσιες δαπάνες του Φορέα Λειτουργίας περιλαμβάνουν τα έξοδα προσωπικού, τη συντήρηση και καθαρισμό των χώρων και των εγκαταστάσεων, καθώς και τις γενικές δαπάνες. Το ύψος τους κυμαίνεται από 700.000.000 δρχ για τον πρώτο χρόνο, μέχρι 1,2 δις για τον πέμπτο χρόνο της λειτουργίας του.

Στην υλοποίηση του έργου περιλαμβάνονται όλες οι αναγκαίες μελετητικές και κατασκευαστικές δραστηριότητες, καθώς και οι δραστηριότητες αγοράς και εγκατάστασης του αναγκαίου εξοπλισμού, που αντιστοιχούν στις τελικές λειτουργίες του Πάρκου και που θα παραμείνουν υπό την άμεση ευθύνη του Φορέα Διαχείρισης (λειτουργίες βιβλιοθήκης, προβολής ταινιών, ενημέρωσης του κοινού, εκδηλώσεων, πωλήσεων, κλπ.). Οι υπόλοιπες λειτουργίες του Πάρκου, ήτοι παροχή χώρων για μόνιμες και περιοδικές εκθέσεις, επιστημονικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, παροχή χώρων για εστιατόρια, κινηματογράφο, θέατρο, καταστήματα, κλπ., αναμένεται ότι θα διαρρυθμιστούν και θα εξοπλιστούν με ευθύνη και δαπάνες των - κατά περίπτωση - επιχειρηματιών, οι οποίοι θα ενοικιάζουν τους αντίστοιχους χώρους από τον Φορέα Διαχείρισης του Πάρκου.

Το συνολικό κόστος κατασκευών και διαρρυθμίσεων του Κεντρικού Πυρήνα του Πάρκου της Α' Φάσης, ανέρχεται στο ποσό των 15 δις δραχμών περίπου, ενώ κατά την των προς εκτέλεση εργασιών κατά τη διάρκεια της Β' Φάσης, ανέρχεται στο ποσό των 5 δις δραχμών, ήτοι σύνολο 20 δις δρχ. περίπου. Ο συνολικός προϋπολογισμός κόστους εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, ανέρχεται στο ποσό των 300.000.000 δρχ.

ΚΕΦ. 15 : ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

15.1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Αντικείμενο του Ενιαίου Φορέα Διαχείρισης και Λειτουργίας του Μητροπολιτικού Πάρκου, που θα ανήκει στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και δεν θα έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα, είναι η έκταση του Κεντρικού Πυρήνα του Πάρκου. Η Ζώνη Ελέγχου παραμένει υπό το σημερινό θεσμικό καθεστώς της. Θα δρα ανεξάρτητα, με την πρόβλεψη να υπαχθεί μελλοντικά σε έναν συνολικότερο για το Λεκανοπέδιο. Οργανισμό Διαχείρισης Μητροπολιτικών Πάρκων.

- Σκοπός: Ο σχεδιασμός, η προστασία, η ανάπτυξη και η διαχείριση του Μητροπολιτικού Πάρκου.
- Νομική Μορφή : Ιδρύεται με νόμο οργανισμός, με τη νομική μορφή ΝΠΙΔ ή ΑΕ. Η διοικητική του οντότητα, δραστηριοποιείται αυτόνομα, διαθέτει δηλαδή υποδομή και στελέχωση αφιερωμένη αποκλειστικά στην εκπλήρωση των στόχων του. Στην περίπτωση που είναι θυγατρική ευρύτερου οργανισμού, επέρχονται οικονομίες κλίμακος.
- Εποπτεία - Στελέχωση : Ο Φορέας τελεί υπό την εποπτεία, είτε του ΥΠΕΧΩΔΕ, είτε του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και στελεχώνεται από εκπροσώπους της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης, της κεντρικής διοίκησης, κλπ.
- Όργανα Διοίκησης - Διοικητικό Συμβούλιο : Ο Φορέας διοικείται από εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο απαρτίζεται από εκπροσώπους των υπουργείων ΠΕΧΩΔΕ, Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης, Εθνικής Άμυνας, Γεωργίας, από την Ενιαία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αθηνών και από τους Δήμους Αθηναίων, Ζωγράφου, Παπάγου.
- Η Οικονομική Διαχείριση του Φορέα : Ο Φορέας δεν υπάγεται στις διατάξεις περί Δημοσίου Λογιστικού Συστήματος, τόσο για τις δαπάνες του, όσο και για τις εν γένει προμήθειες και τα επί μέρους τεχνικά έργα, δεδομένου ότι λειτουργεί με βάσει τους κανόνες και τα ιδιωτικό-οικονομικά κριτήρια. Επίσης απαλλάσσεται από κάθε φόρο μεγάλης ακίνητης περιουσίας, εκτός του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ). Ο έλεγχος της οικονομικής διαχείρισης και του ισολογισμού, ασκείται από ορκωτούς λογιστές, ενώ ο ισολογισμός δημοσιεύεται όπως αυτοί των Ανωνύμων Εταιρειών στο τέλος κάθε χρήσης.
- Πόροι του Φορέα : Από εφάπαξ και ετήσιες κρατικές επιχορηγήσεις, τη δραστηριότητά του, χορηγίες, δωρεές, κλπ.
- Διάρκεια του Φορέα: Εικοσαετής, δυνάμει να ανανεωθεί.

15.2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Οι αναγκαίες λειτουργίες που πρέπει να καλύπτει ο Φορέας για να διαχειριστεί αποτελεσματικά και αποδοτικά τις λειτουργίες του Πάρκου, πρέπει να είναι : Η προβολής και marketing για επισκέπτες και επιχειρηματίες, η διοίκησης - διαχείρισης των χρήσεων του συγκροτήματος, η σύναψη - παρακολούθηση - διαχείριση συμβολαίων μίσθωσης των επιμέρους χώρων, η συντήρηση - τεχνική διαχείριση - καθαριότητα των χώρων, η συντήρηση των κοινοχρήστων χώρων πρασίνου και περιπάτου, τέλος οι απαραίτητες οικονομικές και λογιστικές πράξεις.

Τη διοίκηση του Φορέα θα ασκεί το ΔΣ, το οποίο και θα καθορίζει τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές για την επίτευξη των στόχων του Πάρκου (στρατηγική ανάπτυξης δραστηριοτήτων,

τυχόν προσθήκη νέων δραστηριοτήτων, ανταποδοτικών ή μη, τιμολογιακή πολιτική). Η αποτελεσματική και αποδοτική αξιοποίηση των λειτουργιών του Πάρκου, μετά την τεχνική ολοκλήρωσή του, μπορεί να γίνει πρακτικά μόνο με τη δημιουργία της κατάλληλης και επιχειρησιακά αυτόνομης διοικητικής οντότητας.

Η διάρθρωσή του θα περιλαμβάνει: Θέση Διευθύνοντα Συμβούλου, ο οποίος θα συνεπικουρείται από 4 διευθυντικά στελέχη, που θα ηγηθούν των αντίστοιχων τομέων δραστηριότητας του Πάρκου:

- Τεχνικές Υπηρεσίες και Νέα Έργα
- Φυτεύσεις και Πράσινο
- Πωλήσεις και Δημόσιες Σχέσεις
- Διοικητικές και Οικονομικές Υπηρεσίες

Η προτεινόμενη στελέχωση θα πρέπει να σχεδιασθεί με τρόπο ώστε το κόστος λειτουργίας του Φορέα να είναι το μικρότερο δυνατό. Η απαίτηση αυτή οδηγεί στις εξής αρχές για τη στελέχωσή του : Ολιγομελές και υψηλής στάθμης προσωπικό από απόψεως εμπειρίας και ικανοτήτων (όχι αναγκαστικά υψηλής εξειδίκευσης). Ομαδικός τρόπος εργασίας και με δυνατότητα αλληλοκάλυψης στα καθήκοντα μεταξύ των στελεχών. Τέλος, εκτεταμένη χρήση εξωτερικών συνεργείων, π.χ. υπηρεσίες καθαριότητας περιβάλλοντος χώρου και γραφείων, υπηρεσίες συντήρησης πρασίνου, κλπ.

Με βάση τις παραπάνω αρχές οργανωτικής δομής του Φορέα, οι αναγκαίες θέσεις εργασίας που θα πρέπει να καλυφθούν με προσωπικό πλήρους απασχόλησης (πλην του Νομικού Συμβούλου, συνδεδεμένου με το Φορέα με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου), ανέρχονται σε πενήνταέξι (56) και περιλαμβάνουν : Διευθυντή (1), Νομικό Σύμβουλο (1), Γραμματεία (2), Τμήμα Πωλήσεων και Δημοσίων Σχέσεων (9), Τμήμα Φυτεύσεων και Πρασίνου (6), Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών και Νέων Έργων (13) και Τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών (24). Οι μηνιαίες μικτές αποδοχές για τις παραπάνω θέσεις σε τιμές 1999, κυμαίνονται μεταξύ 300.000 δρχ. και 700.000 δρχ. και εκτιμώνται συνολικά σε 410.000.000 δρχ. ετησίως (55 άτομα x 15 μήνες x 500.000 δρχ.).

ΚΕΦ. 16 : ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Για την ολοκλήρωση του φυσικού σχεδιασμού και την απομάκρυνση της πιθανότητας αστοχίας στην υλοποίηση των βασικών αρχών οργάνωσης του Πάρκου, προτείνεται μια ευέλικτη διαδικασία δημοπράτησης έργων και μελετών, που θα εξειδικεύεται ανάλογα με το εκάστοτε αντικείμενο και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις του.

Με αυτή την έννοια, προτείνεται μια πρώτη γενική διαβάθμιση των ενεργειών με κριτήρια τον απαιτούμενο βαθμό επέμβασης, την κρισιμότητα των εκάστοτε περιοχών για το μελλοντικό χαρακτήρα του Πάρκου και, τέλος, τους χρονικούς περιορισμούς για τη βέλτιστη οικονομοτεχνική προσέγγιση για την υλοποίηση του έργου. Κατά περίπτωση, οι ενέργειες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς, αναθέσεις μελετών με τη διαδικασία της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, αναθέσεις έργων με το σύστημα μελέτη

- κατασκευή και αναθέσεις υλοποίησης επιμέρους εργασιών με μειοδοτικό διαγωνισμό.
Αναλυτικότερα:

- Αρχιτεκτονικοί διαγωνισμοί - Αναθέσεις μελετών : Αφορά στις πιο «κρίσιμες» για τις λειτουργίες του Πάρκου περιοχές που ομαδοποιούνται σε δύο κατηγορίες : Στις οικολογικά κρίσιμες (ρεμάτια και παραρεμάτια ζώνη Ιλισού, ξηρικές διαπλάσεις Υμηττού, κλπ.) και στον Πυρήνα του Πάρκου (αποκατάσταση διατηρητέων, κλπ.). Η ελληνική εμπειρία διδάσκει για την υψηλή ποιότητα του τελικού αποτελέσματος αυτής της διαδικασίας, με μοναδική εξαίρεση τους σχετικά μεγάλους χρόνους ωρίμανσης των μελετών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να προταθούν και ταχύρυθμοι αρχιτεκτονικοί διαγωνισμοί.
- Δημοπράτηση των έργων με το σύστημα Μελέτη - Κατασκευή : Αφορά τα Αθλητικά Πάρκα και τις φυτοτεχνικές εργασίες, καθώς και τις βελτιώσεις σε υφιστάμενες διαπλάσεις - διαμορφώσεις, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που δίνει το ερευνητικό πρόγραμμα.
- Δημοπράτηση έργων με Μειοδοτικό Διαγωνισμό : Αφορά απλές φυτοτεχνικές εργασίες - βελτίωσης των υφισταμένων φυτικών διαπλάσεων.

